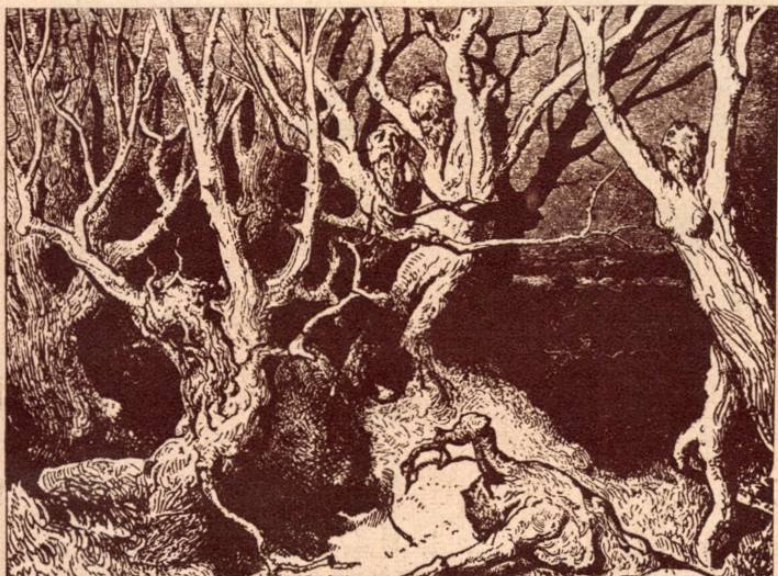
au descoperit astfel că ceeace face ca pacientul uman să-şi piardă cunoştiinţa şi sensibilitatea sub acţiunea eterului este o anumită modificare ce se produce în protoplasma celulelor nervoase. Această modificare taie mai mult sau mai puţin complet legăturile dintre celulele nervoase aşa că senzaţiile nu mai pot fi transmise la creer.

S'a văzut că substanţa gelatinoasă a celulelor nervoase poate fi modificată la diferite grade de consistenţă — ca albuşul unui ou spre exemplu care la început e siropos, dar poate fi subţiat cu apă şi solidificat cu ajutorul căldurei sau al unor intervenţii chimice. O bună funcţionare a nervilor pare să depindă de consistenţa substanţei nervoase. Dacă aceasta e prea densă — ca albuşul unui ou răs-

copt — nervii nu mai lucrează bine şi la fel se întâmplă dacă ea devine prea moale, adică apoasă.

Eterul, diverse alte anestezice şi alcoolul modifică starea normală a celulelor nervoase determinând insensibilitatea, somnul, inconştienţa, printr'o similară acţiune asupra celulelor creerului, halucinaţiile şi „nebunia" beţiei. Unele tipuri de nebunie sunt cauzate tocmai de densificarea sau diluarea acestei protoplasme celulare.

Cele de mai sus au fost experimentate de către savanţi la Universitatea din Cornell, utilizând animale şi într'o oarecare măsură, fiinţe omeneşti. S'a decis să se împingă cercetările mai departe pentru a se vedea care vor fi efectele asupra protoplasmei din celulele vii ale plantelor, şi s'a ales „senzitiva", un specimen din familia mimozelor, care, se ştie, îşi strânge frunzele oridecâte ori e atinsă.

Alcoolul în doze mici, e pentru om un stimulent. Ceeace face ca medicii să-l prescrie anemicilor. Primul efect al unei băuturi spirtoase este senzaţia unei circulaţii mai active a sângelui. O cantitate prea mare determină depresiune şi în cele din urmă, letargie.

Sub ochii uimiţi ai savanţilor „senzitiva" a reacţionat sub alcool întocmai ca o fiinţă omenească. La început s'a observat o tensiune a frunzelor, o sporire a iuţelei cu care şi le strângea şi desfăcea şi întreaga activitate a plantei, atinsese un nivel cu mult mai ridicat decât înaintea experienţei. Senzitiva se afla probabil în aceeaş dispoziţie în care un om se simte mare şi vede totul în trandafiriu.

Urmă însă curând o altă fază. Mişcările-i deveniră nesigure ca ale omului care a pierdut complet controlul asupra picioarelor. Doar rădăcinile nu-i tremurau. In ultima fază, frunzele i se închiseră lăsându-se în jos. Senzitiva „adormise".

Când i s'a administrat eter, planta a avut aceleaşi reacţii curioase, pe care le observăm la un om. După o vreme a început să-şi revie dar se mai observa încă un fel de moliciune în modul cum îşi strângea şi desfăcea frunzele.

Dacă din aceste experienţe e natural să tragem concluzia că plantele ar poseda un sistem nervos, botaniştii se străduiesc în zadar de ani de zile să-i dea de urmă.

Mesagiile nervoase — s'a mai spus în repetate rânduri, au un caracter electric. Instrumentele electrice extrem de sensibile atașate la o plantă căreia i se fac diverse tăieturi, înregistrează curente foarte similare cunoscutelor curente nervoase.

D-rul Bose a constatat această reacţie introducând doi electrozi — nişte ace de metal legate prin sârme de un eletroscop — în ţesuturile unei plante vii, şi a văzut că în anumite părţi din plantă aparatul său înregistra reacţii electrice ca şi cum ar fi atins o regiune nervoasă din trupul unui animal. După ce a determinat aceste centre nrevoase, savantul a început a face o serie de încercări asupra subiectelor sale, obţinând diferite rezultate. Nervii unui iepure reacţionează mult mai repede decât ai unei broaşte ţestoase. Nu e deci de mirare că un arbore reacţionează mult mai greu decât o senzitivă şi că în regnul vegetal reacţiile sunt mai lente decât în cel animal. Ceeace uimeşte e însă faptul că multe vegetale au mai multă vitalitate decât unele dintre animalele inferioare.

Savantul a găsit că un bob de mazăre are o moarte extrem de violentă când e pus la fiert. Moartea sa se produce la 150 de grade Fahrenheit şi descărcarea electrică ce înseamnă agonia, se ridică adesea până la o jumătate de volt. Cinci sute de volţi sunt mai mult decât suficienţi pentru a electrocuta un om. Bose a mai descoperit că masivul şi inertul morcov este una din cele mai excitabile şi mai nervoase vegetale ascunzând senzaţii după cât se pare mai acute chiar decât ale „senzitivei".

Acum câţiva ani, la universitatea John Hopkins din Baltimore, un grup de botanişti au dovedit că o foarte mică doză dintr'o substanţă chimică otrăvitoare cum e sulfatul spre exemplu, face ca sămânţa diferitor plante să se desvolte mai repede şi mai bine în vreme ce o cantitate mai mare din aceeaş otravă distruge planta. Acelaş lucru se întâmplă cu stricnina administrată în doze foarte mici unei fiinţe umane.

Multe sunt plantele ce par să prezinte rudimente de simţuri, de nervi şi chiar un fel de gândire. Floarea soarelui şi altele din familia ei percep lumina solară destul de bine pentru a se întoarce regulat dealungul unei zile după soare. Multe altele inclusiv „senzitiva" percep lăsarea întunerecului după apusul soare lui şi-şi închid frunzele sau florile pentru noapte; aceasta e probabil un mecanism cu care natura le-a prevăzut pentru a le feri de răceala nopţei, care le-ar putea dăuna.

Un alt fapt ce ar părea să indice gândire la plante este acumularea de hrană pe care o fac morcovul, cartoful şi altele. In regiunea unde cartoful a fost găsit pentru prima dată sălbatec, domneşte o climă excesivă adică veri foarte calde şi ierni extrem de reci. Adaptându-se acestei stări de lucruri, cartoful primitiv a luat obiceiul de a forma în pământ la adăpost de frig depozite de material nutritiv încrustate de muguri sau „ochi" care să desvolte o nouă plantă după ce trece urgia iernei.

Ceeace nu s'a putut afla încă este modul în care planta reuşeşte să trimită tuberculelor subterane proviziile de materiale făinoase hrănitoare. O mare parte din apa ce circulă într'o plantă, aşa numită sevă, porneşte de la rădăcini spre frunze unde se evaporează. E deci evident că acest curent de sevă nu poate duce la rădăcini materia ce formează tubercula şi pe care planta o fabrică cu ajutorul luminei solare în frunzele şi în toate celelalte părţi verzi ale sale. Trebue să existe deci în cartof un mecanism cu ajutorul căruia materialul făinos e cărat din frunze la rădăcini în vreme ce obicinuitul curent al sevei îşi face drumul dela rădăcini spre frunze.

Trupul omenesc conţine şi el două sisteme separate de circulaţie a fluidelor: unul pentru sânge şi altul pentru lichidul numit limfă care se crede că mătură rezidurile arderilor şi distribue în tot trupul substanţele chimice fabricate de unele glande. Nimeni nu spune că curentul sângelui şi al limfei sunt una şi aceeaş cu curentul sevei şi al lichidului nutritiv din plantă dar faptul că există două sisteme de circulaţie a fluidelor atât la plantă cât şi la om, formează o coincidenţă interesantă.

Există plante care sunt şi mai active decât senzitiva şi care au nişte organe muşchiuloase ce le închid frunzele oridecâteori o insectă se apropie şi atinge una din seriile de perişori ce fac oficiul de antene. Aceste plante digeră apoi insectele prinse cu ajutorul unor fluide foarte asemănătoare cu sucurile stomacurilor animale.

Botaniştii spun că s'ar putea face o listă lungă cu astfel de cazuri în care plantele se aseamănă animalelor; aceasta nu pentrucă regnul vegetal ar încerca să-l maimuţărească pe cel animal sau pentrucă plantele au muşchi ca animalele, nervi şi alte organe, ci pur şi simplu pentrucă atât plantele cât şi animalele sunt compuse din acelaş material fundamental — protoplasma.

E. A.

Echipa fantomă a Elveţiei.

CAMPIONATUL MONDIAL DE HOCKEI PE GHIAŢĂ

Echipa naţională a României. Reprezentativa Belgiei pe care România a învins-o cu 3-2.

PARTICIPAREA României la campionatul mondial de hockey, nu putea să însemne un succes categoric al culorilor noastre naţionale, pentru simplul motiv că în ţara noastră hockeyul n'a ajuns la o desvoltare prea mare şi deci nu se poate măsura cu ţările ajunse la o maturitate incontestabilă.

Adeziunea noastră la acest campionat a avut un scop bine definit. E un lucru notoriu că un sport poate progresa desvoltându-se alături cu echipe care au ajuns pe o treaptă înaltă. E un principiu pe care hockeyştii noştri l'au aplicat de câţiva ani şi nu putem afirma că sportul acesta n'a ajuns la o desvoltare acceptabilă în raport cu eforturile epuizate în această direcţie. In primul campionat mondial, România a obţinut un record: a primit cele mai multe puncte dintre toate echipele participante.

Un an mai târziu, la campionatul dela Berlin, echipa noastră a înregistrat un oarecare progres, dar nici un rezultat pozitiv. Abia anul trecut, la Praga, echipa României înregistrează primele victorii internaţionale, cucerind şi cupa de consolaţie. Spre regretul nostru, la campionatul mondial de anul acesta, disputat la Milano, echipele plasate anul trecut în urma noastră au renunţat să mai participe din motive bugetare, astfel că ultimul loc ne surâdea din nou. România n'a înregistrat la Milano acelaş succes ca la Praga, unde a cucerit cupa de consolaţie ,dar a obţinut rezultate mult mai frumoase. Unde anul trecut fiecare echipă ne învingea cu cel puţin cinci puncte diferenţă; la Milano, fiecare adversar se străduia să ne învingă. Astfel Anglia, care la Krinica, în Polonia, ne-a învins cu 10—1 abia a obţinut un trudit 2—1. Austria ne-a bătut la Praga cu 7—1. De astă dată a obţinut 3—1, un rezultat pe care austriecii nu-l meritau, căci două din punctele pe care ni le-au marcat au fost nereglementare. România a învins Belgia cu 3—2 şi s'a plasat înaintea Franţei.

Deşi organizaţia pe care italienii au făcut-o lăsa mult de dorit, un public numeros asista la partide. „Palazzo del ghiaccio" din Milano a fost seară cu seară supra populat. Partidele se desfăşurau într'un sgomot infernal. Publicul îşi avea simpatiile şi încuraja echipele într'un chip imposibil de descris. Elveţia era una din cele mai simpatizate „teamuri". Are într'adevăr un joc foarte elegant ,care depăşeşte în spectacol jocul furnizat de toate echipele din lume. Nu întrece în eficacitate jocul practicat de canadieni, care sunt marii maeştrii ai acestui sport, dar furnizează acţiuni care încordează atenţiunea spectatorilor. In echipa sviţeranilor activează o linie de trei jucători care jonglează cu pucul. E vorba de celebrul trio Torianni-Cattini-Cattini. Aceşti trei jucători au cele mai savante formule de atac. Nici o echipă din lume nu reuşeşte să-i respingă. Nu lipsia mult ca Elveţia să câştige campionatul mondial. Conducea asupra Canadei cu 1—0 până la sfârşitul reprizei a doua. Canadienii văzând că pierd partida, au început un joc extrem de dur. In trei minute, Torianni a fost nevoit să părăsească terenul, deoarece a fost înţepat cu patina, fiind în imposibilitate să continue jocul; Mueller ,alt jucător, a vopsit ghiaţa cu sângele său, iar Germini, fundaşul elveţian, a fost proectat în zidul terenului într'un chip groaznic. Evident că publicul a protestat energic şi a făcut o manifestaţie puţin măgulitoare canadienilor. Până la urmă, transoceanicii au câştigat cu 2—1 şi Elveţia a pierdut din pricina oboselii şi campionatul Europei.

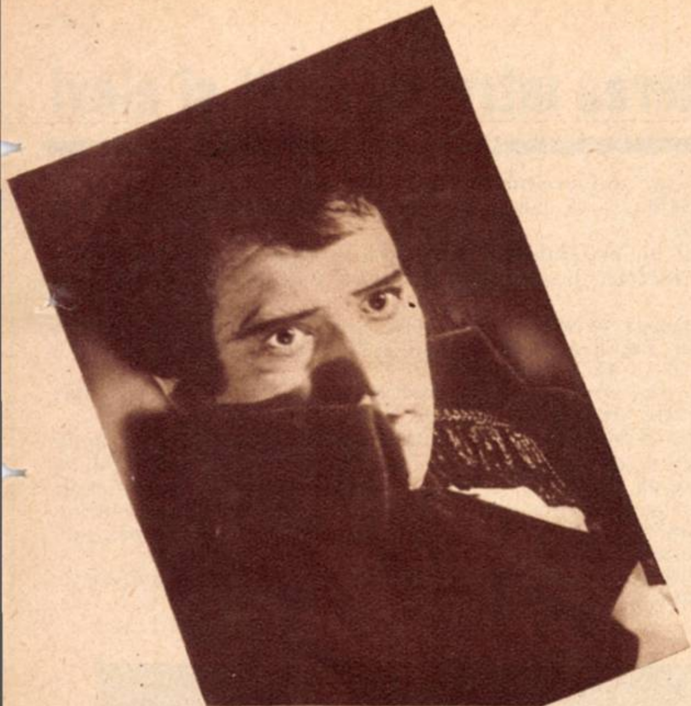
Cel mai popular jucător al turneului a fost fundaşul elveţian Hugh, jucătorul cu barbă. E interesant de privit mentalitatea massei când are un jucător adulat. N'a fost partidă unde „Barba", cum a fost poreclit şviţeranul, să nu fie obiectul unei manifestaţii grandioase. Numai la matchul Elveţia-Italia, publicul l'a huiduit, căci oprise repetat atacul italian şi în chip reglementar.

Dar şovinism există pretutindeni...

Matchul mare al turneului, întâlnirea U. S. A.-Canada, a întrecut aşteptările. Diferenţa între o partidă între europeni şi alta între transoceanici e foarte mare. Americanii au un joc cu totul diferit europenilor. Au în primul rând un patinaj mult superior şi, în plus, jucătorii se pretează la jongleurii pe care europenii nu şi le permit. In consecinţă, jocul Canada-U. S. A. a întrecut în viteză şi în jongleurii oricare joc din campionat.

Canada a învins cu 2—1, cucerind campionatul mondial. Anul trecut îl câştigase U. S. A. şi canadienii, nemulţumiţi, au trimis anul acesta o echipă mult mai tare ca cea de anul trecut. Notăm că atât yankeii cât şi canadienii sunt reprezentaţi de echipe de club. Pentru U. S. A. a jucat „RANGERS", iar pentru Canada „SAASKATOON QUQEKUERS". Celelalte formaţii au prezentat echipe selecţionate.

ART. VOGEL

Din lumea artiştilor

Publicăm în această pagină patru aspecte ale actualităţii artistice. Vedem astfel sus stânga: Werner Krauss în rolul lui Napoleon din piesa lui Benito Mussolini şi Giovachino Forzano, fotografiat cu prilejul premieri care a avut loc recent la Berln.

Sus dreapta: Jonny Weissmuller şi Lupe Velez alături de alte două personalităţi ale filmului american, fotografiaţi cu prilejul unui bal grandios care a avut loc la Los Angeles.

Se afirmă din ce în ce mai mult ştirea — care la început părea ca un zvon neîntemeiat — despre căsătoria Gretei Garbo cu cunoscutul regisor Rouben Mamoulian. Căsătoria ar urma să aibă loc la Williams (Arizona).

La Berlin s'au întrunit cu prilejul „zilei compozitorilor" cei mai renumiţi compozitori din lume. In primul rând se pot vedea prof. dr. Wilhelm Kienzl (cu barbă), Hans Pfitzner, Richard Strauss, Hermann Unger etc.

Prietenul Dv. suferă de
DURERI IN GÂT?
Aveţi un vecin care are
DIFTERIE?
Vreţi să aveţi un preparat pentru
TOALETA INTIMĂ,
care e şi un bun desinfectant?
V'aţi
TĂIAT LA MÂNĂ?

Disolvaţi o tabletă Hyperol într'o jumătate de pahar cu apă şi veţi obţine un desinfectant extrem de puternic şi **proaspăt,** care distruge într'o clipă orice microb.

Clătiţi-vă gura, Dv. şi copiii Dv. cu Hyperol în fiecare dimineaţă şi veţi fi feriţi de microbi - de boli.

Gândiţi-vă că un desinfectant bun şi eficace nu poate fi înghiţit sau ţinut în gură întocmai ca o bomboană.

Apa oxigenată **proaspătă**, *preparată din*

HYPEROL

este cel mai bun desinfectant şi nu este toxică

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile din ţară
Tubul mic cu 10 tablete costă 30 lei
Tubul mare cu 20 tablete costă 47 lei

Apropierea între studenţi şi elevi

D. profesor universitar Mihail Antonescu a înfiinţat recent „o oră de prietenie" pe care o ţine cu studenţii institutului de drept internaţional.

Studenţii au prilejul să discute prieteneşte cu profesorul lor. Acesta îi va întreba despre orice şi nu va vorbi nimic despre materia lui.

Aşa bunăoară prima întrebare pe care d. Mihail Antonescu a pus-o elevilor săi, a avut darul să-i surprindă, să-i încurce şi — în acelaş timp — să-i înveselească:

— „Aşi vrea să ştiu, a întrebat distinsul profesor care sunt raporturile între studenţi şi studente?"

Intrebarea a fost primită cu murmure la început, pentru a da apoi loc unei discuţii pasionante, în cursul căreia studentele se sileau să arate că studenţii (respectiv bărbaţii) sunt... nepoliticoşi.

S'a trecut apoi la alte probleme, a naţionalismului, a „şcolilor sociale" idealul d-lui profesor Antonescu şi s'a petrecut o oră admirabilă de adevărată apropiere între profesor şi elevii lui.

Pilda d-lui profesor Mihail Antonescu a impresionat mult şi va da cu siguranţă roade fericite.

Gr. p.

Iată-l pe Maurice Chevalier executat de d. Stanislaw Raczynski *(Cracovia) din fâşii de carton. Lucrarea este perfectă atât din punct de vedere al originalităţii, cât şi al execuţiei şi asemănării.*

La 2, 3 şi 4 Februarie au avut loc mari concursuri sportive la Vatra Dornei. In fotografia noastră vedem concurenţii la start.

In SERVICIUL FRUMUSEȚII

COL-HORMONII

FIECARE an aduce în acest pasionant domeniu care este conservarea frumuseței, descoperiri noui și cea despre care vă voiu vorbi mai jos, e de o importanță considerabilă. Ea a fost făcută de către un chimist încercat, care de ani de zile caută în izolarea și liniștea laboratorului, mijlocul de a combate răul chiar dela sursă, fără a face apel la paliativele obicinuite, la fardurile care nu ascund nimic, la metode de un efect momentan. Descoperirea despre care vă voiu vorbi aci caută sursa răului și-l combate cu arme din cele mai moderne. De altfel toată lumea recunoaște că aplicarea celor mai recente doctrine științifice a dat rezultate surprinzătoare. E înc'odată vorba de acele glande endocrine despre care se vorbește atât, fără a fi cunoscute, și despre hormonii care sunt principiul viu secretat de ele. E grav... veți spune

Rochelle Hudson, drăgălașă vedetă a filmului american își îngrijește cu o vădită grijă frumusețea. O vedem în fotografiile acestei pagini câtă grație și artă întrebuințează la înroșitul buzelor și la înegrirea genelor (Foto-Fox).

dvs. Ei bine, nu — e pur și simplu serios, dar nu veți fi niciodată prea serioase când e vorba de frumusețea dvs. Deci, atâta vreme cât organismul vă e tânăr, derma și epiderma sunt abundent nutrite de aceste glande binefăcătoare ce dau pielei frăgezimea care e cel mai mare farmec al său, precum și vigoarea ce bravează „ireparabilele ultragii" ale timpului. Dar în ziua în care surmenajul, o boală, sau poate chiar grijile, obosesc organismul, glandele endocrine nu-și mai îndeplinesc rolul. Ele nu mai secretă binefăcătorii hormon iintr'o cantitate suficientă: celulele subalimentate se fanează și se atrofiază și iată că în colțul ochilor, pe frunte și în jurul gurei, apar riduri fine, dar foarte vizibile care spun tuturor că timpul ucigaș a trecut peste iluziile noaste. Și în fond, aceste riduri nu se datoresc decât unei proaste alimentații a pielei. Or, remedierea acestui deficit de alimentație printr'un tratament exterior pare ceva simplu, dar în fond nu e deloc. Singura substanță în stare a nutri cu eficacitate celula obosită, este aceea pe care natura, *ingenioasa natură*, o întrebuințează la formarea și desvoltarea acestei celule. Trebue, cu alte cuvinte, să se dea epidermei hormonii cari-i lipsesc.

S'a și ajuns, de vreo câțiva ani, la extragerea hormonilor, dar a-i conserva vii, părea o problemă de nedeslegat. Această problemă și-a găsit totuși soluția la Institutul Biodermic din Paris, grație unor soluții coloidale care au fost descoperite după zece ani de cercetări neîntrerupte, de către un chimist bine cunoscut nu numai în Franța, dar în ambele emisfere. Și astfel am putut vedea într'o mică eprubetă acești „col-hormoni" cari sunt destinați a reda pielei frăgezimea și figurei contururile tinereței, eliminând inesteticele acumulări de grăsime care se instalează între dermă și epidermă. Dealtfel, aceste acumulări se formează în regiunile unde circulația e deficitară, mai cu seamă sub bărbie, distrugând armonia ovalului. Suprimarea lor este primul rezultat vizibil al hormonilor.

Iute! Iute! — veți spune dvs. Dați-ne prețiosul produs. Dar stați! In primul rând e nevoie de o serioasă examinare a fiecărei epiderme, pentru a se determina cantitatea de hormoni necesară, căci și pielea poate avea o indigestie care se manifestă prin pete roșii și printr'o ușoară iritație. Specialiștii institutului biodermic determină facultatea de absorbție a obrazului, și apoi încep tratamentul. Pielea este curățată cu ajutorul unui uleiu, solubil în apă, un uleiu care destupă porii și permite astfel o mai bună absorbție a produsului. Se deschide apoi fiola și conținutul ei e întins pe față ca o mască ușoară, care se lasă între 15 și 30 de minute, în vreme ce pacienta stă întinsă pe o canapea.

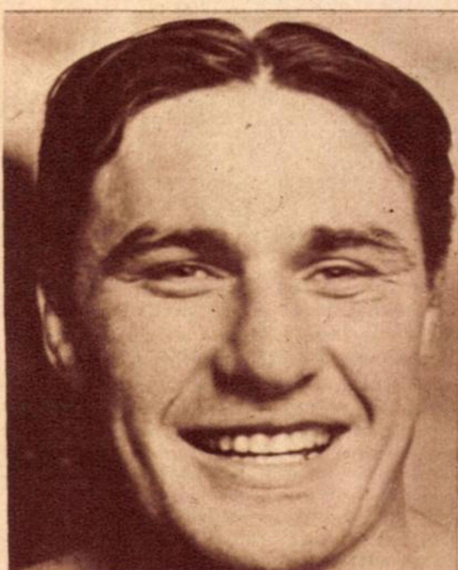
După acest răstimp, masca e ridicată cu ajutorul unei ape speciale și tenul înviorat, apare în toată strălucirea lui. Câte aplicațiuni de felul acesta trebuesc? Depinde. O piele ridată de pe urma unei boli lungi e mai greu de tratat decât o alta. In genere, cincisprezece ședințe constituesc un tratament absolut suficient. Asta-i totul. „Pour être belle il faut souffrir" — iată un proverb care în cazul acesta nu mai e adevărat.

La concursurile internaţionale de patinaj din Stockholm s'au întâlnit campioanele lumii întregi. Dela stânga la dreapta campioana Suediei, a Norvegiei, a Danemarcei, a Norvegiei (1-a), a Angliei, a Austriei, a Austriei (2-a), a Germaniei, a Germaniei (a 2-a).

Un mare transport de aur a fost expediat din multe ţări europene în America. In fotografia noastră vedem recepţia primului vas cu aur, care se face sub o pază severă.

Tommy Longhran (challenger) şi Primo Carnera (campion mondial la toate categoriile) se vor întâlni pentru titlu la Miami în Statele Unite.

Din toată lumea

Gaston Doumergue fost preşedinte al Republicii Franceze actual prim ministru, citeşte în faţa Camerei programul de guvernământ.

Fotografia de mai jos a fost luată cu prilejul unei reuniuni de călărie organizată de ofiţerii de rezervă din Georgia (Statele-Unite).

Tino PATTIERA

O apariţie? Nu! Tino Pattiera nu e un recent cuceritor al gloriei. Numele lui a trecut, de multă vreme, dincolo de hotarele ţării lui.

Succesele dobândite de celebrul cântăreţ, au depăşit cu mult obişnuita faimă chiar a marilor artişti. Dacă, azi, Tino Pattiera stăpâneşte şi mai mult actualitatea artistică, lucrul e datorit ecranului, acestui acarapator al talentelor. Dar, şi aici, noua biruinţă a lui Tino Pattiera e, ca să spunem aşa, un fapt divers din viaţa artistului, o întâmplare sortită să-i sporească prestigiul. Deci, apariţia pe ecran a lui Tino Pattiera, — în „Cântăreţul poporului", — a fost socotită de cei mai mulţi, ca o nouă strălucire aruncată pe gloria cântăreţului, drept o nouă şi meritată biruinţă ce i se cuvenea.

Publicăm în această pagină câteva scene sugestive din filmul „Cântăreţul poporului" interpretat de Tino Pattiera.

Tino Pattiera, aidoma cântăreţilor cu adevărat de rasă, a ţinut ca pe scândurile scenei de operă, în lumina rampei să cucerească aplauzele. S'a ferit de focurile reflectoarelor. Până'n ziua când un regisor a izbutit, în sfârşit, să-l îndemne spre marele pas... E doar cel mai mare tenor al timpului, — înzestrat cu un fizic pe care, fără îndoială, însuşi Don Juan de Marana l-ar fi invidiat.

Afară de aceasta, Tino Pattiera nu e numai cântăreţul pur, — e şi actorul care a ştiut chiar la „Scala" din Milano, — această instituţie bogată în glorioasă tradiţie, — să dea un ritm nou şi să impună jocul de scenă atâta vreme neglijat. Deci apariţia lui pe ecran era o biruinţă asigurată.

Aşa a şi fost.

Intr'adevăr, marele film, ce rulează acum la „Regal", — (e vorba de „Cântăreţul poporului" după nemuritoarea operă a lui Auber) — e prilej pentru Tino Pattiera să facă dovada neîntrecutelor sale resurse artistice.

După cel mai mare bas, — Şaliapin — iată pe cel mai mare tenor al zilelor noastre, atras de ecran, căruia îi dă o nouă strălucire.

E Tino Pattiera.

MARILENA CAZIMIR

UNDE OAMENII SE INCHINA ŞERPILOR

Pitoni sacri ţinuţi în temple şi îngrijiţi de cele mai frumoase fete, ca preotese: Strămoşi cari se „întorc" în satele lor sub forma unor şerpi; Femei ce se căsătoresc cu „şerpi divini"; dansuri ce durează câte trei zile în şir fără întrerupere şi alte rituri bizare.

PROFESORUL american Wilfred Hambly a făcut cu ocazia ultimei sale explorări prin Africa, descoperiri extrem de interesante care au apărut într'o voluminoasă lucrare intitulată „Cultul şerpilor în Africa".

In unele sate, profesorul Hambly a găsit pitoni uriaşi trataţi ca nişte divinităţi, ţinuţi în temple şi îngrijiţi de preotese recrutate dintre cele mai frumoase fete. Pe lângă aceste preotese, există fecioare care se căsătoresc cu şerpi divini şi ceremonia nupţială constă într'un dans ce durează dela trei până la cinci nopţi fără întrerupere, trebuind să dovedească astfel că au fost acceptate de reptilă şi urmând după aceea să evite orice contact cu bărbaţii. In alte triburi oamenii atrag anumiţi şerpi în colibele lor şi-i îngrijesc cu multă dragoste, încredinţaţi fiind că în ei s'au întrupat „spiritele" strămoşilor lor.

Acolo unde şerpii sunt rari, se adoră crocodilul. Există astfel la Ibadan în Nigeria, un crocodil alb care a fost ţinut într'un bazin vreme de două secole şi nimeni n'ar putea spune câte femei şi câţi copii au sfârşit striviţi între dinţii fiarei. In momentul când englezii au pus stăpânire pe Nigeria, aceste sacrificii umane au luat sfârşit, dar e sigur că din când în când se profită de un moment de neatenţie a autorităţilor pentru a se servi crocodilului câte un copil.

Şarpele cel mai adesea adorat este pitonul. In Dahomei, pe coasta de Vest, pitonul este zeul principal invocat atât în sezoanele excesiv de umede cât şi în cele secetoase. Chiar regele trimite daruri la templul pitonilor, unde slujesc preoţi şi preotese. Aceşti pitoni mişună toată ziua prin templu, iar noaptea sunt lăsaţi liberi. Când unul din ei se îndepărtează prea mult de templu, e adus cu veneraţie înapoi. Mai înainte de a-l atinge, băştinaşul îşi freacă mâinile de pământ şi-şi târăşte fruntea în praf, ca şi cum s'ar prosterna înaintea unui rege.

Predomină aci o legendă care spune că mai înainte vreme, şarpele sfânt se arăta celor mai frumoase fecioare pentru a le înnebuni şi atunci, acestea trebuiau să intre în templul său. Se spune însă că această nebunie nu era decât un simulacru la care fetele erau determinate de către preoţii locului.

Omul care ucidea un piton, chiar în mod accidental, era până mai acum câtăva vreme condamnat la moarte. Execuţia avea loc prin închiderea nenorocitului într'o colibă căreia i se da foc. Dacă reuşia să iasă din căsuţa incendiată, era ucis cu lovituri de măciucă. Astăzi însă, scapă cu o amendă considerabilă, care intră în mâinile preoţimei.

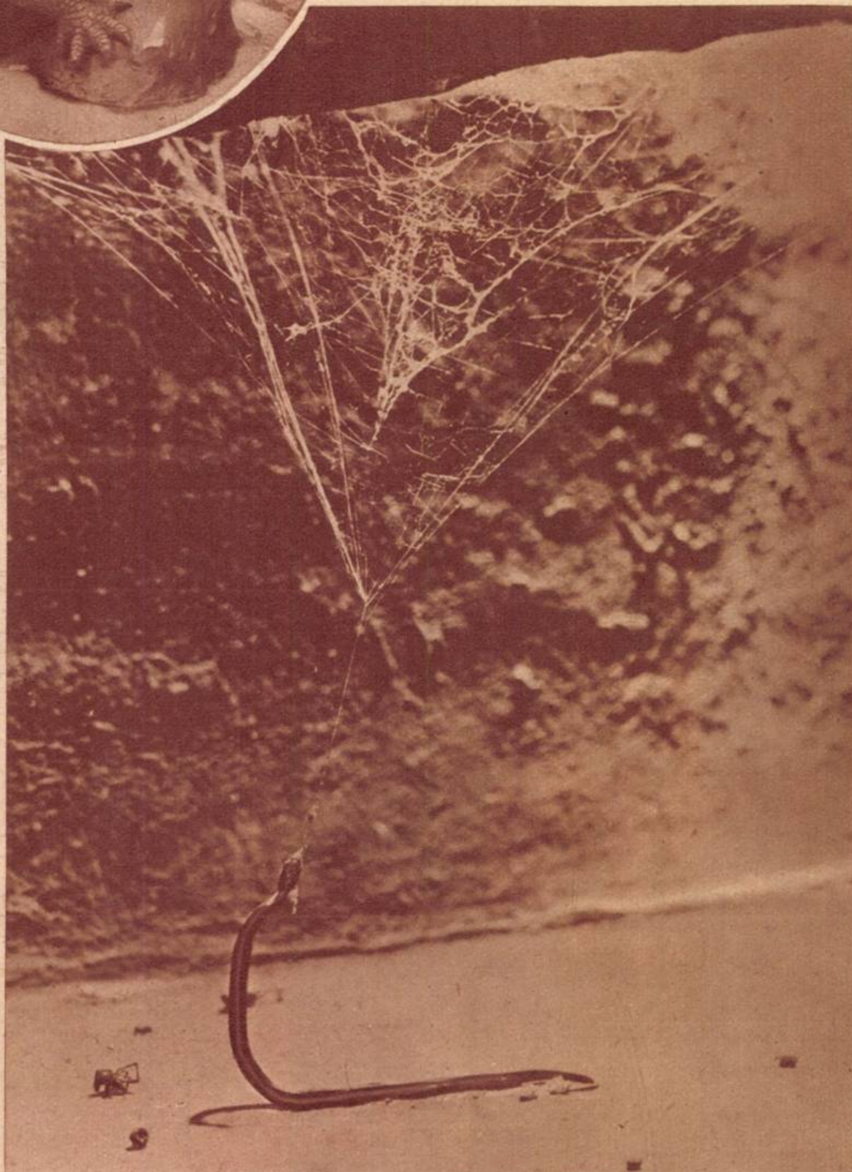
Când un copil e atins de un piton, părinţii lui trebuie să consimtă a-l consacra preoţiei şi să plătească pentru preoţirea lui. Şerpii sacri sunt astfel înconjuraţi de un mare număr de preoţi şi de un şi mai mare număr de „soţii", care nu sunt altceva decât concubine ale preoţilor.

Pe Coasta Sclavilor există triburi care nu adoră pitonul însuşi ci zeitatea „Danh-ghi", pe care o reprezintă această reptilă, şi care simbolizează înţelepciunea, belşugul şi fericirea. După legendele ţinutului, primii oameni s'au născut orbi, dar zeitatea le-a deschis ochii.

Preotul care readuce la templu un piton rătăcit, are grije să se purifice mai înainte de a-l atinge, frecându-şi mâinile cu nişte frunze şi numai după ce s'a prosternat înaintea lui, îl ia cu grijă şi-i duce înapoi. Indigenul care întâlneşte un piton, spune următoarele: „Eşti tatăl şi mama mea, capul meu îţi aparţine, fii milostiv cu mine". Prin această regiune, pedeapsa unui băştinaş care a ucis un piton este îngroparea de viu.

Pitonul mai este adorat şi în Nigeria, pe coasta de Vest. Creeatura e cunoscută aci sub numele de Ogidia şi reprezintă zeitatea războiului. Din când în când această zeitate pune stăpânire pe spiritul preotului, care devine atunci oracol. Preotul invită zeitatea stând şapte zile în şir nemâncat în mâlul râului. E fortifiat însă în tot acest timp de mari doze de rom. Când însfârşit duhul sacru a pogorît în el, prezice războaie şi rezultatele lor, accidente şi alte evenimente care ar putea fi evitate prin sacrificii.

Şerpi cărora li se închină oamenii

In tribul Ijaw — cei mai vechi locuitori ai Nigeriei — domină credinţa că în pitoni sălăşlueşte spiritul fiului lui Adumu, care a fost şi el un piton, mare spirit al apelor. Femeile n'au voie să-i pronunţe numele sau să se apropie de templul lui, dar pot aspira să-i devie soţii. In acest scop, candidata ridică un altar pe malul unui râu şi când spiritul lui Adumu a intrat în ea, începe un dans format din ondulări ce imită încolăcirile şarpelui. Acest dans poate dura de la trei până la cinci zile, în care timp femeea nu are voie să bea apă. Dacă e acceptată ca soţie a zeităţei, trebue să evite orice contact cu bărbaţii. La fiecare opt zile e vizitată de Adumu şi în ziua aceea, chiar femeile care o servesc trebue să se depărteze de micul său templu.

Regiunea Nyanza de pe malul lacului Victoria, în partea de Est a Africei centrale, este un alt centru de adorare a pitonului. In Budu, sudul Ugandei, se ţin vaci sacre ce dau lapte pentru pitonii din templu. Preoteasa serveşte reptilelor laptele în nişte străchini de lemn.

In Congo, un şarpe ce poartă pe cap un semn roşu, şi se numeşte mwaladi, e foarte temut. Femeea care-l visează ştie că va avea un copil. Băieţii născuţi în urma unui astfel de vis sunt botezaţi cu numele de Etoko, iar fetele, cu numele de Lombo. Aceşti copii sunt consideraţi o reîncarnare a spiritelor apelor. Ei primesc daruri dela ceilalţi membrii ai tribului, pentrucă li se atribuie puterea de a aduce noroc sau nenoroc.

In Yoruba şi Popo se crede că după moarte oamenii buni se reîncarnează în diferite animale. Vracii şi oamenii foarte răi iau forma şarpelui. Aceste încarnări ale răutăţii trăiesc sub apă şi ies la suprafaţă doar de două ori pe an, în căutarea victimelor. In sezonul plantărilor şi în cel al recoltei, ei ies din apă şi răstoarnă luntrile. Deasemeni mai domneşte credinţa că o barcă astfel răsturnată nu trebue ridicată şi astfel, superstiţioşii indigeni pierd anual zeci de mii de lei în luntrile care sunt lăsate să se rostogolească în josul râurilor.

„Ogugu" este la Ikweri unul din cele mai importante spirite feminine, şi sălăşlueşte într'un arbore. Dacă cineva a călcat un jurământ sau n'a îndeplinit o făgăduială, „Ogugu" trimite un şarpe spre a i-o reaminti. Reptile mari ajung astfel pe pragul locuinţei, intră noaptea în pat şi se încolăcesc chiar pe capul omului. Credinţa e că mesagerul nu se va îndepărta până când făgăduiala nu va fi fost îndeplinită.

Numeroase sunt triburile africane care şi-au făcut din şerpi nişte totem-uri, şi le fac regulat ofrande constând în lapte şi ouă. La anumite perioade se sacrifică acestor şerpi, berbeci şi chiar tauri. Sângele e dat reptilelor, iar carnea o mănâncă membrii tribului. Un preot-rege sau o preoteasă, execută un dans sacru, agitând pielea animalului sacrificat.

Foarte comună mai este în Africa, credinţa într'un „şarpe curcubeu", gardian al apelor, al pădurilor, al ruinelor şi al grânelor. E văzut deobiceiu în urma unei furtuni şi întotdeauna pe lângă ape. După cum reese şi din numele lui, e multicolor. Această reptilă atinge în genere dimensiuni uriaşe.

In unele părţi ale Africei, idolii sunt crocodilii. Pentru femeile tribului Shilluk, Sudan, crocodilul este forma sub care apare Nikaia, soţia supremei zeităţi Nykang. Nikaia, ese din apă sub forma unui copil, pentru a aduce noroc sau nenoroc. Astfel, femeile şi copiii fac ofrande alimentare crocodililor din râuri.

Cultul şerpilor e foarte vechiu. Il găsim dela un capăt la celălalt al lumii. In America de Nord, el datează încă dinaintea Incaşilor, iar în cea de Sud, a fost practicat de maiaşi şi azteci. Mai există încă în Sud-Vestul Statelor-Unite numeroase triburi de Indieni cari fac regulat serbări religioase al căror centru sunt tot şerpii. Acest cult al şerpilor poate fi găsit şi în viaţa celor mai vechi egipteni, dar prof. Hambly e de părere că nu există nici o legătură între aceştia şi actualele credinţe africane. Cele mai vechi sculpturi din Mesopotamia, găsite la Ur, şi datând din anul 3200 înainte de Christos, sunt nişte figurine reprezentând o combinaţie de femee şi şarpe, de unde rezultă că şerpii au fost adoraţi şi în patria lui Abraham.

Biblia spune că la vremea când Moise conducea poporul lui Israel prin pustiul Egiptului spre Ţara Făgăduinţei, „Domnul a trimis şerpi de foc şi mulţi evrei au murit de muşcăturile lor". Mărturisind că a greşit, poporul imploră pe Moise, iar Moise se rugă lui Dumnezeu.

„Iar Domnul a spus lui Moise: Fă un şarpe de foc şi pune-l pe un par; toţi cei muşcaţi de şerpi vor învia sub privirile lui...

„Şi Moise făcu un şarpe de aramă şi-l puse pe un băţ. Oridecâteori un om era muşcat de şarpe, el ridica reptila de aramă şi omul se făcea sănătos."

Se crede că şarpele de aramă este un rit adus de evrei din Egipt.

E.

Închisă PRINTRE NEBUNI O SĂPTĂMÂNĂ

Simulând nebunia, reportera „Realităţii Ilustrate" s'a lăsat internată la Spitalul Central de boli nervoase. A petrecut acolo o săptămână zi şi noapte şi a prins aspecte interesante din lumea aceia a minţilor destrămate.

In precedentele reportaje au defilat rând pe rând diverse tipuri, fiecare având slăbiciunea şi caracteristica lui.

Acum este vorba de o aristocrată nefericită şi de o pretendentă la tronul Albaniei.

UMBRA ARISTOCRATEI

REUŞEŞTI treptat să suporţi cele mai grozave privelişti. Urcam acum cu umerii uşori scările care duceau spre salonul în care locuiam. Cu foşnet bogat de dessous-uri mătăsoase cineva mă ajunge din urmă. Era o doamnă cu părul alb, pieptănat după moda de altădată. Aveai impresia că vine dela un bal sau dela o vizită de gală de acum trei decenii.

— Vai! — mi se adresă ea, frângându-şi mâinile albe — o splendidă tinereţe şi-a înecat visurile în sânge. Prinţul Sturza a ţinut să-şi însoare cu sila băiatul. Era colaţ c'o fată de origină joasă.

Doamna se opri deodată din povestire. Şirul ideilor se rupsese brusc. Işi apăsă fruntea cu degetele desfăcute strângând pleoapele.

— S'au dus... au sburat.. rosti ea cu intonaţii de copil care se joacă. Gândurile sunt nişte păsări viclene. Imi dau cumplit de lucru. Pun mâna pe ele şi când mă uit în pumn nu mai e nimic...

— Aţi început — i-am spus — să povestiţi o întâmplare extrem de pasionantă. Prinţul Sturza...

— Şi-a ucis fiul — rosti ea rar cu privirile încruntate. I-a impus să ia de soţie o persoană cu care n'avea nimic comun, părăsind fiinţa adorată la care el se uita ca la un soare. Am fost invitata tragicei nunţi. Michel avea în el stofă de erou. La ceremonia religioasă în biserică, nu puteai citi nimic pe chip. In adânc, acolo era furtuna şi desnădejdea. Când l-am felicitat mâinile îi erau reci ca de ghiaţă. Simţiam dorinţa să-i mângâi umerii, să-l acopăr cu înbrăţişări frăţeşti. Aveam presentimentul finalului apropiat. Ajunşi cu toţii acasă deodată din mijlocul petrecerii Michel a dispărut. Dansase cu mireasa, i-a sărutat mâinile şi lăsând-o într'un grup vesel s'a amestecat prin mulţimea invitaţilor. Purta la el revolverul cu care-şi pecetluise soarta. Odată ieşit pe poartă s'a îndreptat spre locuinţa iubitei. A găsit-o la fereastră cu chipul scăldat în lacrimi şi din prag a scos fulgerător arma slobozind în ea primele gloanţe. Cele din urmă şi le-a dăruit sie-şi şi astfel cât ai clipi două vieţi tinere, care puteau fi atât de fericite s'au preschimbat în două cadavre.

Lacrimi mari ca diamante grele răsăriră în colţul ochilor. Sunt făpturi care plâng minunat, făcând din imaginea întristării un splendid tablou al blândeţii şi duioşiei. Fără vrere m'am trezit că-mi adâncesc privirile în ochii ei, până departe acolo unde nu mai exista drum. Un fir ascuţit de ghiaţă s'a oglindit în mine.

— De ce mă spionezi?.. m'a întrebat ea rece.

Am clătinat capul în semn de negare.

— Ştiu ce gândeşti... Crezi că sunt nebună... Aşa mă socotesc toţi ai mei, din răutate, cu gândul să pună mai repede stăpânire pe avere. E drept nervii îmi sunt puţin sdruncinaţi. Am trecut prin întâmplări grozave. Mama mea, mândrie a boerimei noastre şi-a încheiat tragic viaţa, în plină înflorire. Intr'o dimineaţă simţind c'o doare capul a cerut tatălui meu chinină! Printr'o întâmplare, inexplicabilă praful dat conţinea o puternică substanţă toxică. In chinuri cumplite mama şi-a dat sfârşitul. Trebue să ştii de cine e vorba.

Şi-a rostit numele cunoscut de un şirag de generaţii, nume purtat de cărturari, sfetnici, poeţi. Mi-am dat seama pe dată cine stă în faţa mea. O făptură cu însuşiri minunate, crescută ca o mică principesă, să zacă între zidurile unui spital de nebuni... Am simţit dorinţa să plâng. Ii cercetam acum vestmintele, tot felul de nimicuri de altădată, cari dădeau un farmec rar femeii.

Azi e ziua morţii fiului meu — şopti ea — şi-a trebuit să mă duc la mormântul lui. Nu-i departe de-aici, şi-mi arătă cu braţul spre spatele clădirii. Zăpada s'a aşezat în strat gros. Am răcâit cu degetele până mi le-am însângerat. Voiam să dau de pământ ca să mă simt mai aproape de el.

Un val de plâns a bufnit-o deodată .

— Era cam tot pe vremea asta spre amurg — acum zece ani — vorbi ea. In camera mea, pe o canapea, la câţiva paşi, şedea fiul meu Şerban. Cântasem la pian câteva lucruri uşoare, care pe el îl amuzau, când deodată degetele, caşicum ar fi fost conduse de-o putere nevăzută ,atacară primele note din marşul funebru a lui Chopin. M'am oprit imediat. „Ce-a fost asta? Curios, Şerban, nici nu mi-am dat seama ce cânt". Băiatul nu mi-a răspuns. Am întors capul spre el. şedea lungit pe canapea parcă dormea. Am vrut să-l învelesc şi când am incercat să-i aşed pledul în jurul trupului m'am dat înapoi îngrozită. Era ţeapăn. Murise. Suferia de cord.

Cu potopul de vorbe ajunsesem cu încetul la capătul scării. Camera ei era în imediată vecinătate,

— N'ai fi dispusă să-mi faci o vizită? mă invită, cu vocea rugătoare. Mă simt extrem de izolată aci. La fiecare pas ţot lume din popor. Nu pot suporta expresiile lor, oricât efort aş face. Mă închid în odaia mea şi nu dau semne de viaţă. Auzi... astupă-ţi urechile, scumpa mea.

Intr'adevăr dinspre salonul meu, voci ascuţite se încăeraseră

într'un potop de invective. Tovarăşea mea o luă la fugă, cu ţipete scurte şi mişcări repezi ca de fecioară al cărui auz nu vrea să fie profanat.

PREGĂTIRI CIUDATE

Zarva s'a iscat din pălăvrăgeala unei femei, care cocoţată în vârful patului a început să povestească, cu o rară bogăţie de amănunte o vizită primită de ea în noaptea trecută. N'a vorbit până acum pentrucă gândurile îi erau risipite de lumină, dar odată cu venirea întunericului trebue să dea pe faţă tot. Ochii mici ca două migdale strălucesc ciudat.

— Dormiam adânc, când deodată am simţit în preajma mea prezenţa unei alte fiinţe. M'am uitat printre gene şi-am văzut un bărbat înalt, frumos, cu umerii laţi şi braţe vânjoase. O mare fericire m'a cuprins pe dată. Cine să fie? — mi-am zis — şi-am început să-mi cercetez toate cunoştinţele.

Am avut procese multe, aşa că tot prin tribunal mi-am făcut veacul. Aşi! nu putea fi niciunul din avocaţii pe cari-i ştiam. Era un străin. Deaceia şi farmecul a fost mai mare. Şi-a început să mă desmierde şi să-mi acopere trupul cu sărutări.

Femeia descrie amănunţit punct cu punct anume scene din poemele domeniului erotic.

A fost o noapte de chin nespus de dulce, un început doar căci bărbatul trebue să mai revie.

Dar acum începe jocul. Nu-l poate primi cu atâta uşurinţă. Străinul trebue să întâmpine stavile. Şi femeia ca un început al rezistenţei începe să-şi prindă una de alta poalele rochiei. Acul alerga grăbit şi o fată chlorotică cu părul de un blond cenuşiu îi imită gestul.

— Dacă un bărbat a venit la d-ta care nu eşti aşa de tânără, cum n'are să-şi oprească paşii şi lângă patul meu. Deaceia iau măsuri, căci nu vreau să-i aparţin. Nu pot primi alături un om pe care nu-l cunosc. N'am astfel de curiozităţi.

— Parcă bărbaţii nu sunt toţi la fel, ori i-ai cunoaşte ori nu... interveni o alta.

Dar fata parcă nici nu auzia, continuând a-şi coase cu furie vestmintele în jurul trupului. O infirmieră interveni. A fost deajuns să se dea puţină atenţie acestui fapt, ca alte femei din jur să se pregătească şi ele de apărare.

— Un bărbat a îndrăsnit să calce noaptea, aici între noi. Fără îndoială că n'are să fie primul. Şi alţii au să-i urmeze paşii. Nu vrem să ne lăsăm fără apărare. Şi începură şi ele preparativele ca în faţa unui atac neprevăzut.

Acum minţile s'au aprins chinuite numai de acelaş gând — *bărbatul*. In imaginaţia lor ia înfăţişare de titan, gata să le înăbuşe în îmbrăţişări fără de capăt. Intr'un chicot scurt o femeie şi-a înfipt dinţii în pernă. Dar prima muşcătură nu e deajuns, urmează o alta şi o alta, răspândind în jur o ploaie de fulgi. Işi scaldă apoi în ei pieptul, braţele, mâinile cu podul palmei întins şi degetele răşchirate. E o baie de sensualism a cărui faţă se schimbă deodată. Trupul simte nevoia de a fi brutalizat, şi atunci mâinile şi dinţii ei îndeplinesc acest oficiu. Braţe mai puternice îi opresc însă orice mişcare.

Şi ea se mulţumeşte doar cu un şirag de gemete, în care citeşti toată tragedia simţurilor înăbuşite vreme îndelungată.

PRETENDENTĂ LA TRONUL ALBANIEI

Incă de dupăamiază salonul s'a îmbogăţit cu o nouă pacientă — o persoană în vârstă, bine făcută, cu trăsături în care dalta vremii s'a încrustat adânc. Ţine privirile vecinic încruntate, caşi cum o povară grea i-ar stărui pe suflet. Patul nu i se pare comod şi stă cu încăpăţânare vreme îndelungată în picioare la căpătâiul lui.

— Acasă — spune ea cu dinţii strânşi — aveam unul în care mă puteam întinde pe el şi'n lat fără să-mi atârne picioarele. Asta-i fleac — să se culce în el femei slabe ca ştiucile, nu eu. Şi apoi aveam o saltea de puf, că mă'nfundam în ea.

— Cucoană Anastasia — îmi spuneau prietenele — ştiu că te odihneşti bine.

— Viaţa nu-i o vecinicie — le răspundeam. Şi-acum uite unde am ajuns.

Drept răzbunare ea dădu câteva picioare patului.

— Hei, ce-i cu d-ta? se răsti la ea infirmiera, vrând s'o îmblânzească. Ai venit aici ca să faci pagubă? Vezi că...

— Ce să văd? Ştii tu cine sunt eu?

Ingrijitoarea se feri s'o întărite.

— Oricine ai fi, nu-i frumos să faci scandal. Stai jos.

Cucoana Anastasia trecu la fereastră, caşi cum atingerea de pat i-ar cauza vreun rău.

La a doua invitaţie a îngrijitoarei îi răspunse răstit.

— Eu îţi fac pe plac, dar când m'oi trânti în el îl dărâm.

— Ei, hai, să văd minunea asta.

— Poftim.

Somiera s'a legănat doar puţin sub apăsarea grea a trupului.

— Grele vremuri am ajuns!... îşi şopti ea, ca o consolare.

— Dacă ai acoperământ şi hrană, de ce te plângi?... îi atrase atenţia o femeie din vecinătatea ei.

— Au şi porcii ceeace spui d-ta. Dar nu pentru asta am fost eu născută.

— Toţi ne umplem în tinereţe capul cu visuri.

— La mine n'au avut nici un amestec. Negru pe alb... documente zdrobitoare. Sunt de drept moştenitoarea tronului Albaniei. E lucrătură mare, e hei! c'am ajuns eu aici... Dar lucrurile au să se dea pe faţă, şi-o Europă întreagă are să vorbească de procesul pe care am să-l deschid. Intr'adins m'am lăsat acum atrasă în cursă. Vreau să mă conving până unde poate ajunge mârşăvia oamenilor politici. E unul mai ales aici în ţară, al cărui cap n'are să mai stea mult pe umeri. El e cel care-mi îngrădeşte la fiece pas drumul.

Cucoana Anastasia strânge pumnii şi bufneşte ca o locomotivă. Hotărât, nu poate sta locului.

— Să ştii că ai un tron şi că un venetic ţi l-a uzurpat, nu-i lucru de glumă!... In plimbarea ţanţoşă printre paturi se încrucişează cu o altă bolnavă şi-i gata să se ia la bătaie. Vrea drumul liber să-şi poate aduna gândurile, ca să culeagă din ele hotărârea ce trebue s'o ia.

— E vorba doar de o ţară. Nu de-o prăjină de pământ.

FRÂNTURĂ DE ODIHNĂ

Urmăriam cu coada ochiului şiragul nesfârşit al plimbărilor pretendentei la tronul Albaniei. Păşia larg, mişcând din umeri, caşicum şi-ar fi dat răspuns la anume întrebări. Incet pleoapele mi-au căzut grele, împresurându-mi trupul în imperiul de odihnă atât de apropiat lumii vecinice. Nici un gând, nici o imagine nu şi-a strecurat lumina de fulger. Adânc nesfârşit de întuneric şi tăcere. Coborâre în adânc de unde trupul pompează noui puteri de viaţă. după un somn sănătos stăpâneşti clipele, orice surpriză ţi-ar aduce ele. E o nouă haină pe care ai îmbrăcat-o şi'n ea e atât izvor de energie, că mica făptură omenească împrumută cutezanţa să poată înfrunta universul.

Cât timp să se fi scurs până când m'am deşteptat? Lângă mine îşi făcuse loc o altă fiinţă. Era o femeie cu un cap neobicinuit. Ochii mărunţi privindu-se cruciş, nasul turtit, gura mare din care se vedea ieşind vârful limbei. Un astfel de exemplar îl întâlnisem în timpul zilei într'un salon din pavilionul bărbaţilor.

— Idioţie mongoliană — mi-am zis — o reminiscenţă a ceeace auzisem. Dar străina a fost trasă imediat jos de femeea de gardă.

— Ce este — am întrebat.

— Nimic — toanta asta a uitat unde i-e patul. Cam în fiecare noapte face aşa, trebue să fim veşnic cu ochii pe ea.

POETA

Din timpul zilei rămăsese o rezervă liberă. Ea fusese mai înainte locuită de domnişoara care se socotia o victimă a ondulaţiei permanente. Acum şedea în ea o făptură cu trupul micuţ şi pielea feţii închisă ca a unei ţigăncuşe. Ochii mari, negri, gata parcă să-i cuprindă întreg chipul, ardeau cu o lumină deosebită, cea a fiinţelor a căror lume e plămădită numai din înfrângeri şi renunţări. Nu putea să doarmă. Nu se simţia bine. I se părea că între patru pereţi goi aerul are s'o înăbuşe. Deaceea ieşise pe sală. Acolo ne-am întâlnit. Voia să citească ceva, dar n'avea nimic la îndemână. Mâine familia avea să-i aducă totul: cărţi, reviste, caetul ei de versuri gata să fie dat la tipărit. Fără căldură ea nu poate trăi. A fost profesoară la un orfelinat în oraşul T... Erau adunaţi acolo toţi copiii găsiţi, o turmă de sălbateci răi, sgomotoşi, cu privirile speriate, caşicum la fiecare mişcare ar fi fost înghiontiţi, biciuiţi. Ea s'a dedicat creşterii lor cu trup şi suflet. Cunoştea doar gicantica operă a lui Pestalozzi. Şi-a încercat cu grele eforturi să încălzească sufletele câtorva zeci de copii oropsiţi, împingându-i pe un drum luminos. Dar acolo în oraşul depărtat, în care inspectorii ministerului se abăteau cu alte planuri, atmosfera era duşmană câmpului ei de lucru. Jaf şi neglijenţă, iar copilul un instrument de speculă. I se storcea şi rodul muncii, se dosiau şi banii daţi de caritate pentru întreţinerea lui. Melancolia punea stăpânire pe ea încetul cu încetul. De multe ori rămânea ore dearândul în câte un colţ cu chipul încruntat.

— Ce faci aici?... o întrebau colegele intrigate.

— Versuri...

Şi cu ochii închişi recita:

„Mi-e dor de-o iubire bolnavă
Născută într'un amurg de brumar,
Duios să-mi aştearnă pe suflet,
Marama tristeţii ca dar."

Dar într'o zi a venit la şcoală un nou profesor. Işi luase abia licenţa în teologie şi cum breasla preoţească era depărtată de el ca cerul de pământ, aştepta să i se ivească un post în învăţământ. Ea începuse să creadă în el: era singurul bărbat pe care împrejurările i-l apropiase. Acum se trudea să-i dăruiască lui cele mai frumoase versuri:

„Prietene cu pleoapele cernite
de agonia visurilor prea semeţe,
Iubirea mea ţi-a ridicat un templu
cu perspective largi spre infinit..."

era începutul poemului la care ea scria, când deodată a făcut descoperirea că teologul lucrează pe mai multe fronturi, în care intra directoarea şi câteva profesoare. Un fel de paşă cu haremuri, cuibărit într'o sărmană şcoală de orfani. Demascarea i-a adus pierderea postului, căci chiar el, omul care se înfruptase adânc din învăţăturile Domnului, a iscălit petiţia de pâră contra profesoarei *„pătrunsă până în adâncul fiinţei ei de sămânţa răului"*.

Ce limpede mi-a aşternut fata povestea! Cum ai putea crede că mintea îi este rătăcită.

— Nu — îmi dădu ea explicaţii. N'am nimic altceva decât că în anume momente simt dorinţa să mă afund în singurătate ca într'o baie. Ore, chiar zile întregi, nu-mi scoţi cuvântul cu cleştele. Singura senzaţie pe care o am e că în jur se face întuneric. Atât. Poate chiar, dacă n'ar fi apărut abjectul teolog în viaţa mea, tot la acest final ajungeam. Am purtat tristeţea în mine cum am deschis ochii la lumină. Cred că mi-a fost strecurată în sânge. Imprejurări mai prielnice de viaţă mi-ar fi risipit-o, dar aşa...

— De ce-ai urmărit în cei câţiva ani de viaţă numai frumosul, când vedeai că el îţi aduce atâta mâhnire?

(Va urma).

MARGARETA NICOLAU

PARISUL în sărbătoare

Anul acesta sărbătorile Paştilor, cari cad de timpuriu după o iarnă lungă şi grea, pregăteşte, pentru întâmpinarea primăverii, o primire excepţională vestitorilor anotimpului frumos.

Nicăeri ca la Paris primăvara nu este resimţită mai intens.

Luxul şi eleganţa Parisului, care în timpul iernei circula în automobile, prin saloane şi localuri, dau străzilor animaţia şi charme-ul care au dat acestui oraş renumele pe care zadarnic caută să şi-l însuşească celelalte capitale din Europa şi din America.

In sezonul Paştelui au loc nenumărate expoziţii: de pictură retrospectivă engleză, de horticultură, de toalete, concerte monstre, concursuri hipice, târguri, etc.

Petrecerile au loc noaptea prin localuri, ziua în aer liber, la Bois de Boulogne, pe lacuri, prin parcuri, pe Sena, prin împrejurimile cum nu se mai găsesc altele în lume.

Cine doreşte să vadă Parisul în sezonul cel mai frumos şi mai impresionat, să-l viziteze de Paşti.

Cine doreşte să viziteze Parisul de Paşti, în condiţiuni excelente, să plece cu excursia organizată de *„Realitatea Ilustrată"*.

Cu 12.850 lei Realitatea Ilustrată oferă o călătorie de 16 zile la Paris, cu care prilej se va mai vizita *Milano*, cel mai mare oraş din nordul Italiei, *Venezia*, oraşul lagunelor, *Lido*, plaja eleganţei princiare, *Lausanne*, fermecătorul oraş de pe malul lacului Geneva, la Poalele Alpilor.

In preţul de 12.850 lei se cuprind absolut *toate* cheltuelile.

Totodată, Realitatea Ilustrată organizează o excursie de 16 zile în ITALIA, cu Venezia, Lido, Napoli, Pompei, Roma, Firenze, Fiesole, etc., la preţul total de 11.850 lei.

Şi încă o excursie în ORIENT de 11 zile, cu preţul de 4.920 lei. Se va vizita *Istambul, Prinkipo, Eyub, Scutari, Asia Mică, Bosforul, Cornul de Aur.*

Inscrieri, informaţii, prospecte gratuite, amănunţite, la Realitatea Ilustrată, str. C. Mille 7—11.

Cititorilor din Bucureşti ai revistei noastre li se oferă avantagiul de a avea la două locuri plătite, un loc gratuit, la cinematograful „City" (Sindicatul Ziariştilor). Pentru aceasta vor prezenta la casă, cuponul pe care l-am anexat.

Cum m'am cortorosit de sbârciturile mele la 60 de ani

şi am reuşit a arăta cu 20 de ani mai tânără.

„Sunt de 60 de ani, vârsta la care aşa de des femeia nu mai caută să se facă atrăgătoare. Dar din pură curiozitate voiam să încerc pe obrazul meu plin de sbârcituri şi ruinat de intemperii efectul Cremei Tokalon, aliment pentru piele, celebra Cremă de Paris.

Inchipuiţi-vă surpriza mea când după o lună de întrebuinţare mi s'a zis: „Intinereşti." Incurajată de aceste observaţii, am urmat cu tratamentul şi în cinci luni se petrecuse o minune. Toţi câţi mă văd zic că am aerul unei femei de 40 sau 45 ani. Tenul meu este limpede şi încântător, de o culoare uşor trandafirie, şi pielea mea arată abia urme de sbârcituri. E un lucru miraculos.

Judecând după acest rezultat, n'ar mai exista bunici bătrâne, dacă toate femeile ar voi numai să întrebuinţeze Crema Tokalon."

Notă: Autoara scrisorii de mai sus n'ar vrea ca numele ei să fie publicat, dar textul original se poate vedea. Garantăm contra 500.000 lei că Crema Tokalon, aliment pentru piele, conţine ingredientele extrem de nutritive pe care marii specialişti le declară indispensabile pentru pielea Dv. pentru ca să ramână limpede, fragedă, ţeapănă şi fără nicio sbârcitură. Intrebuinţaţi Crema Tokalon, aliment pentru piele, culoarea roză, seara înainte de culcare, iar Crema albă dimineaţa. Veţi fi surprinsă de îmbunătăţirea obţinută chiar într'o noapte. Se garantează succesul, altfel se restituie banii.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile şi parfumeriile din ţară. Noile preţuri reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, de la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză, de la Lei 60.—.

Gratis: Orice cititor al ziarului acestuia poate obţine acum o frumoasă cutie de lux conţinând Cremă Tokalon (atât roşie cât şi albă) şi diferite culori de Pudră Tokalon. Trimiteţi 15 Lei în mărci postale pentru acoperirea cheltuelilor (porto, ambalaj etc.) la adresa Serviciul Publicitatii Ttr. Secţia 6 R. Bucureşti I, 2, SKada Zorilor.

Fotografia mărită este una din cele 48 de fotografii reproduse aci şi este aceia încadrată

Aceste fotografii sunt ale drăgălaşei D-re Cantacuzino fiica d-lui Architect G. M. Cantacuzino.

Priviţi-o cât e de drăgălaşă, câtă fericire radiază chipul ei!

Observaţi aceste fotografii. Mai întâi, fetiţa e mirată, apoi e preocupată de „ursulache", mai departe priveşte cu un aer de seriozitate şi deodată un zâmbet uşor flutură pe buzele ei, un zâmbet care se preface ca prin farmec într'un râs sănătos, natural.

Seriozitatea, zâmbetul, râsul copilului răspândesc un farmec indescriptibil şi Polyfoto veghează ca niciuna din aceste manifestări spontane — manifestări cari ne umple inimile de bucurie şi ne fac copii atât de dragi — să nu treacă fără a fi inregistrată în obiectiv. Căci Polyfoto posedă acea artă neîntrecută de a reda mimica obrazului la perfecţie. Fotografiaţi copiii la Polyfoto şi veţi avea o adevărată bucurie.

Deosebit că preţul acestor 48 de fotografii diferite este extrem de convenabil — 60 lei — mai e un alt avantaj şi anume: din cele 48 de fotografii, puteţi alege pe acelea cari vă plac mai mult şi să le măriţi în orice mărime doriţi. Dar nu numai atât, partea interesantă este că puteţi mări 3-6-12 sau orice număr de fotografii diferite şi preţul este acelaş ca şi pentru un număr corespunzătoare de măriri ale unei singure fotografii. Un exemplu: fie că comandaţi 6 măriri după o singură fotografie sau 6 măriri după 6 fotografii diferite, preţul este uniform!

Polyfoto a mai deschis un studio în Palatul Galeriilor Lafayette, etajul V, dând astfel posibilitate publicului să se fotografieze după cumpărături sau în timpul unui popas la Bomboniera Lafayette. Studio-ul Polyfoto-Lafayette este deschis dela orele 8—1 şi dela 3—7.

Studio-ul Polyfoto din Calea Victoriei 86, este deschis dela 9—1 şi dela 4—9; Duminicile şi sărbătorile dela 11—1— şi dela 5—12 noaptea.

48 FOTOGRAFII DIFERITE COSTĂ LEI 60

polyfoto S.A

CALEA VICTORIEI 86 (VIS-A-VIS DE PALATUL REGAL)

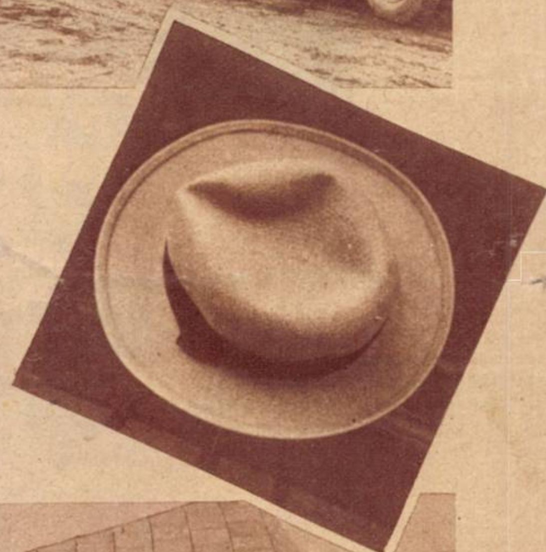
Asasinarea deputatului Eusebiu Popovici

O crimă care a impresionat mult intreaga populaţie a Capitalei a fost asasinarea deputatului Eusebiu Popovici. In fotografiile noastre vedem:

Sus: Casa în care locuia Eusebiu Popovici; Hallul cu scara care duce spre dormitorul unde a fost asasinat Popovici.

Mijloc: Pălăria care s'a găsit în camera unde s'a petrecut crima; soţia şi copii lui Eusebiu Popovici.

Crima din câmpul Sebastian

O crimă de o ferocitate puţin obicinuită s'a petrecut în câmpul Sebastian unde a fost măcelărită o familie întreagă.

Făptaşii acestei groaznice crime nu au fost încă descoperiţi. Poliţia este însă pe urmele lor şi prinderea lor este o chestiune de ore.

REALITATEA ilustrată

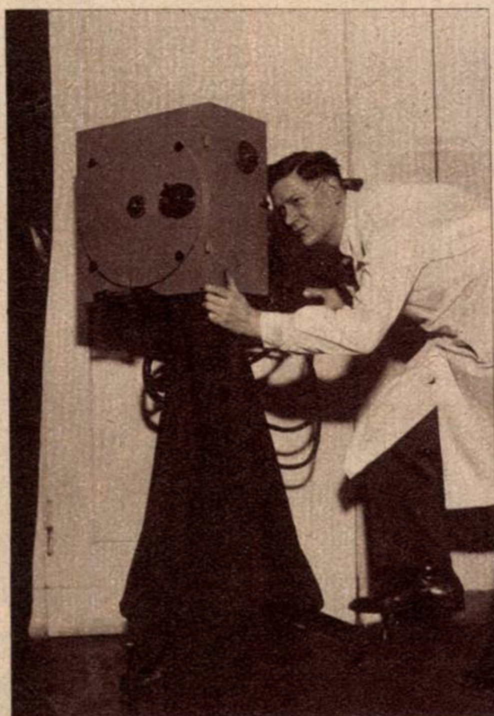

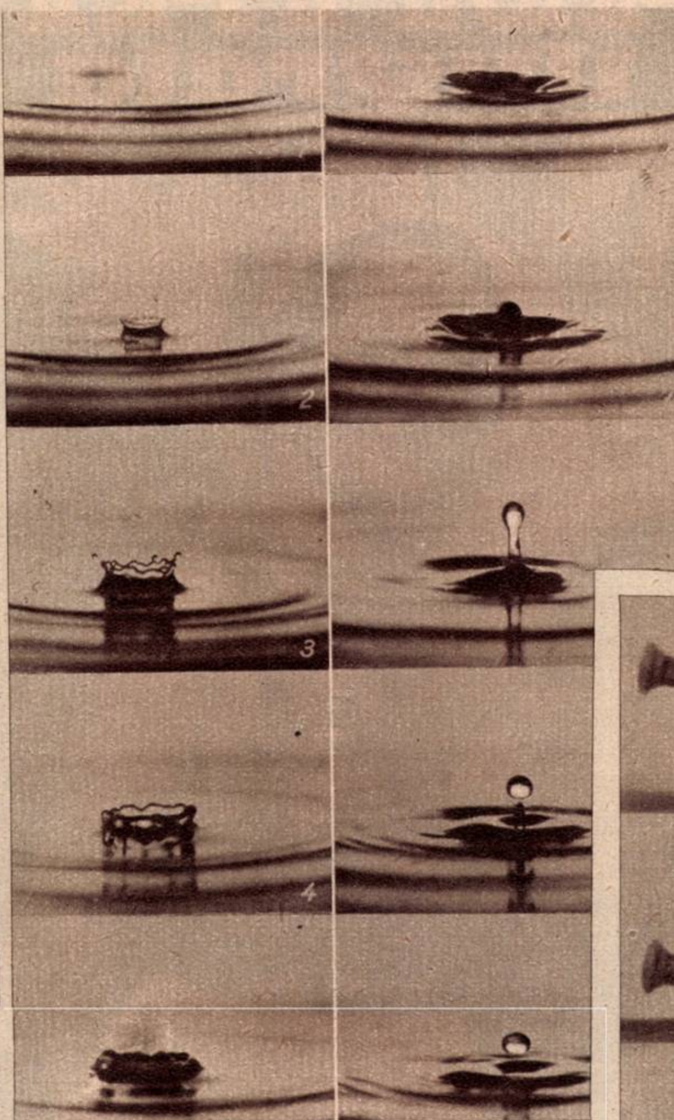
Cea mai frumoasă mexicană

Domnişoara Mercedes Gonzales e un tip de frumuseţe spaniolă şi a fost incoronată ca regină de frumuseţe, regina „Mercedes I-a" a Mexicului

10 LEI
ANUL VIII No 372
12 MARTIE 1934

80.000 fotografii într'o secundă!

Se ştie că aparatul de filmat reuşeşte să înregistreze 50—250 fotografii pe secundă. O nouă şi recentă descoperire a prilejuit însă să dea la iveală un aparat care reuşeşte să înregistreze un număr aproape infinit de fotografii. La mărimea peliculei de film aparatul reuşeşte să înregistreze 1000 de fotografii pe secundă. Cu ajutorul unui dispozitiv special aplicat s'a ajuns să se înregistreze 80.000 de fotografii pe secundă.

Această invenţie a provocat o adevărată revelaţie în lumea acelora care se ocupau cu fotografia animată. Faptul că se pot înregistra o sumă atât de fantastică de vederi într'o singură secundă, poate prilejui observaţii ştiinţifice de un interes deosebit.

In fotografiile pe care le publicăm aci vedem două dintre cele mai simple „vederi" ale „aparatului minune". Astfel o picătură de apă, se observă cum cade pe suprafaţa apei şi cum se ridică apoi din nou.

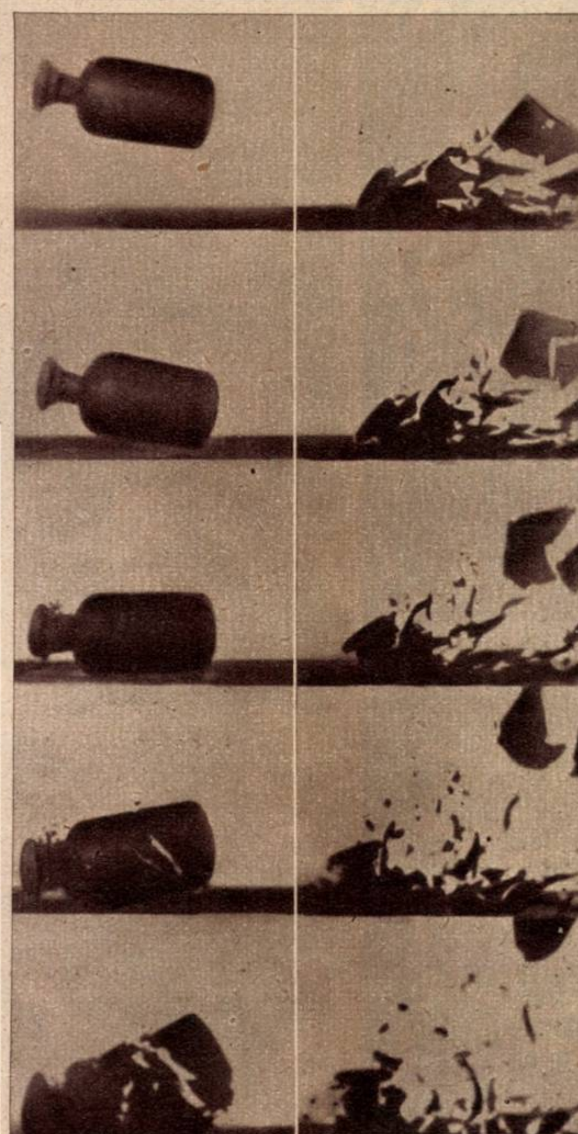
Iar alături, procesul unui borcan de sticlă care cade la pământ şi se sparge.

Prima fotografie a fost luată cu 300 imagini pe secundă, — o bagatelă pentru aparat.

A doua fotografie a fost luată cu 500 de imagini pe secundă.

Filmul — care se roteşte în aparat cu o iuţeală formidabilă — cade automat în sacul negru special aşezat dedesuptul lui.

Fotografiile reprezintă:
„Aparatul minune".
O picătură de apă fotografiată în căderea pe suprafaţa apei.
Un borcan de sticlă care se sparge fotografiat în cădere.

Dragoste cu termen redus

Editura „Cugetarea" a pus în vânzare zilele acestea romanul „Dragoste cu termen redus" al d-lui N. Crevedia.

In acest roman, al IV-lea volum pe care autorul „Bacalaureatului lui Puiu" şi al „Bulgărilor", cărţile care au avut anul acesta un răsunător succes — d. N. Crevedia descrie în 300 pagini pline de umor, peripeţiile unui tânăr student care voind să scape de armată, începe o altă militărie mai grea: dragostea.

Vervă, stil de înnaltă tensiune, dialog viu — fac din „Dragoste cu termen redus" un nou succes şi o izbândă a tânărului prozator.

REALITATEA ILUSTRATĂ

Director: NIC. CONSTANTIN

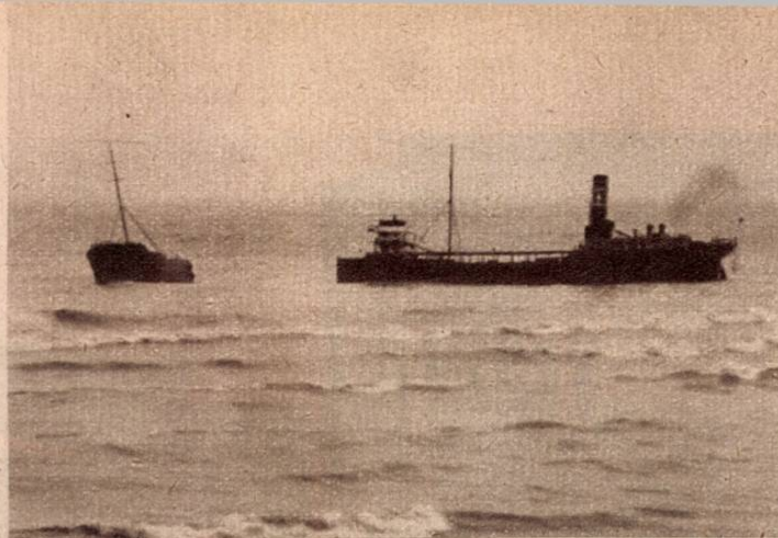
Apare săptămânal în 32 pagini mari, cu un supliment gratuit de 48 pagini. Un exemplar 10 Lei

PREŢUL ABONAMENTULUI:

PE UN AN . . . . . 400 LEI
PE ŞASE LUNI . . . . . 200 „
PE TREI LUNI . . . . . 100 „

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti Str. CONST. MILLE 5-7-9
TELEFON 3-84-30

Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adeverul" S. A

Naufragiul vasului italian Santoni

Vaporul italian Santoni a suferit un groaznic naufragiu în rada portului Constanța. Valurile au spintecat în două vasul italian. Au fost 13 morți.

In fotografiile noastre vedem: grănicerii păzind epava lui Santoni de pe țărmul unde sute de curioși au venit să vadă ce a mai rămas din vapor.

Și cei 13 marinari care și-au pierdut viața în groaznicul naufragiu.

Madame „Butterfly" la Opera din Cluj

D. Const. Pavel, directorul Operei din Cluj, a inaugurat un obicei pe care l-am vrea cât mai des repetat. A început să „dubleze" rolurile, dând astfel posibilități largi de afirmare generației tinere de cântăreți. Inceputul a fost făcut săptămâna trecută cu „Madame Butterfly", în care a apărut d-na *Gaby Augustin*, care, până acum, nu apăruse încă pe scena Operei, deși culesese succese remarcabile în capitalele din Occident, cu concertele date.

Debutul d-nei Gaby Augustin a fost din toate punctele de vedere reușit: voce melodioasă și nuanțată, jocul de scenă și mimică, au colaborat pentru a da o ideală Cio-Cio-San. Debutul de săptămâna trecută dela Cluj însemnează o dublă biruință: a d-lui Pavel, care ne-a dăruit o nouă cântăreață (și sunt doar atât de puține cântărețe adevărate, la noi!) și a d-nei Gaby Augustin care sărind etapele, s'a impus deodată ca un element scenic de primul ordin.

D-na Gaby Augustin va da în curând un spectacol și la Opera Română din București.

D. N. Crevedia, autorul romanului „Dragoste cu Termen Redus"

Lya Mărcuș în vârstă de 14 ani, are un glas admirabil. Este instruită de părinții ei, foști artiști la Opera din Viena. Ultimele concerte date de Lya Mărcuș la Oradea au înregistrat un frumos succes de public.

Se topeşte cetatea de ghiaţă...

Inundaţiile sunt endemice în ţara noastră. Cum se imprimăvărează şi apele vin mari se produc dezastre în toate oraşele şi satele de şes. In fiece an ne mulţumim să semnalăm aceste dezastre şi să ajutăm în măsură ridicolă pe sinistraţi. Lucrări de indiguire de canalizare nu se fac.

Foto Berman-Realitatea

IN fiecare iarnă, un nou baraj de ghiaţă se formează pe Dunăre. Avioane de bombardament pleacă dela Pipera, cu direcţia Sud. Meeting aerian pentru spargerea gheţii. Giurgiuvenii, cu ceafa anchilozată, de mult ce pândesc cerul, aşteaptă zilnic, bombardarea cetăţii de ghiaţă, care zăgăzueşte cursul fluviului.

Ziarele trimit corespondenţi de războiu...

Mi-aduc aminte că am fost cândva trimis cu o astfel de escadrilă.

La intervale egale, avioanele decolară.

Cerul reflecta pe zăpadă o lumină albăstrie şi rece de oţel şi câmpul cu mii de dune mici de omăt, ca valurile, dă pilotului senzaţii de fictivă traversare de Ocean.

Printre şiruri de pomi uscaţi, se deschid perspective albe. Albul cărţilor de vizită. Păduri intermitente spre Grădiştea, peisaj de şocolată şi vată, ca în vitrinele cofetăriilor de sărbători. După Comana, weekend acum pustiu, se zăreşte Dunărea în carapace de cristal.

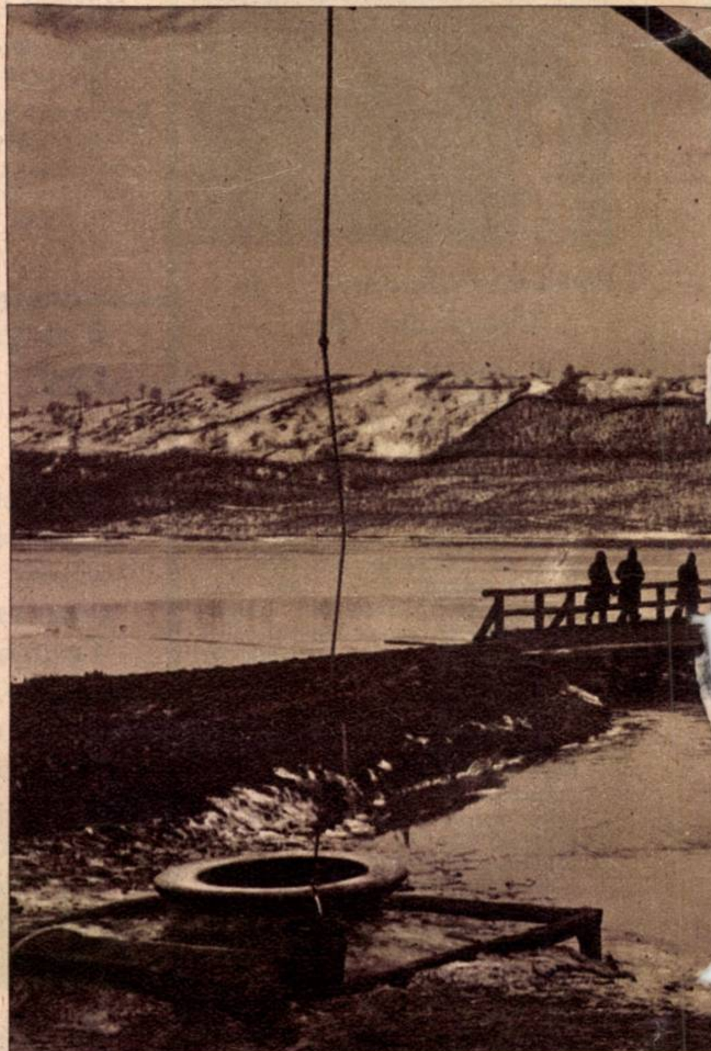
Un pom rotund, pe vârful unui deal, se profilează mic în zare, cât un scaete prins de cer.

Giurgiu: un mare cancer al pământului, văzut la radioscopie, difuz în ceaţă, ca o stea de mare cu raze regulate, bulevarde ce pornesc în toate direcţiile, din piaţa centrală, cu turn de piatră în mijloc.

Recunoaştere pe Dunăre.

Apele revărsate au îngheţat parţial, formând o vastă oglindă spartă. Printre cioburi, prin bălţi şi colţi de ghiaţă, pe aci nu poate pătrunde spre Dunăre nici trăsura, nici piciorul omului. Incrustate ca o piatră colţuroasă într'o montură de ar-

Publicăm în aceste două pagini câteva aspecte impresionante ale ultimelor inundaţii de la Bârlad. In apropierea gării aceste inundaţii au provocat pagubele cele mai mari.

gint, în masa de ghiaţă au fost prinse şi izolate satele, casele, vitele.

*

Operaţia bombardării gheţii se repetă în fiece an. Mai întâi, se caută, determinarea pe hartă a punctului exact, unde se află blocada, care variază — la Flămânda, Gostin, Braniştea — an de an.

Ultima oară s'a convenit să se fixeze barajul la Ostrovul-Lung, fiindcă la Flămânda mai fusese pe vremuri, în timpul războiului, un bombardament aerian, spectacol care nu mai oferia nici o noutate pentru flămânzeni.

Dar bombardarea nu se putu începe în aceeaş zi, fiindcă trebuia mai întâi să se developeze fotografiile aeriene, după care se face transpunerea pe hartă a punctului blocat de gheţuri.

Şi când toate aceste pregătiri fură terminate, — răbdarea unui inamic veritabil, care ar fi aşteptat să fie bombardat, ar fi fost greu încercată, — s'a hotărît ca bombardarea aeriană să nu se mai facă din avion, ci cu tunul!

Aşadar, artileria „pusă în baterie", în faţa cetăţii de cristal. Cetate cubistă, ca un decor de music-hall, formată din blocuri enorme, proiectate violent unul peste altul şi bine sudate între ele, din cauza presiunei.

Obuzierele erau încărcate. Se punea parcă în scenă un film de răsboiu. Se aştepta numai comanda fatidică de „foc", când se observă că cetatea a început să se topească. Până să se decidă bombardamentul, moina primăverii înşubrezi blocada, sloiuri începură să se desprindă din zidurile sticloasei ceţi,—şi, se crezu că în curând Dunărea se va retrage din sate, ca să reintre, speriată de ameninţarea unei bombardări, în albia normală.

După raidul Bucureşti-Giurgiu, avioanele s'au retras iar la Pipera, unde hangarele, văzute de sus, par că se apropie, se

Vedem locuitori ai Bârladului cocoţaţi pe acoperişul caselor lor de care nu vor să se despartă, strigând după ajutoare. Alţii plutind cu bărcile în mijlocul Bârladului transformat într'o sinistră Veneţie.

măresc, suindu-se spre avion; plopii fug înapoi, cu picioroange de cocostârci, aparatul aterizează și piloții ies din șube, ca niște insecte negre, din crisalide de piele.

Din nefericire însă, în loc să se retragă cuminte în matcă, Dunărea, după topirea zăpezilor de ghiață, s'a revărsat și amenință Galații.

In partea comercială a orașului, în portul care se află în vale, pe câmpul dintre Dunăre și șoseaua Renilor, dincolo de care se înalță podișul cartierelor administrative, se desfășura odinioară formidabila activitate din docuri, dela debarcadere, din gară, silozuri și fabrici. Acolo, mulți au început pe vremuri negoțul în mic, de pește, de lemnărie și cereale, ca să devină proprietarii marilor fabrici de făină, cherestea sau lumânări.

Galați era pe atunci cel mai mare oraș de import, așa cum Brăila ținea recordul exportului românesc. Marinarii și armatorii străini, cari cunoșteau activitatea titanică a portului și unele aspecte de o poezie fără seamăn în asfințiturile de pe Dunăre, îl numiau Amsterdamul sau Veneția Mării Negre. Analogia aceasta nu mai are azi din nefericire altă bază, decât străzile ce se transformă în lagune, când ploile inundă partea din vale a orașului, cu torente repezite din deal, sau când Dunărea se revarsă; iar drept gondole în portul danubian nu pot fi luate remorcherele înegrite de păcură și bărcile-automobile cu miros de motorină.

La ferestre, pe ulițe umede, pândesc femei carminate, lângă glastre cu mușcate roșii.

Când apele vin mari și inundă acest cartier, molozul galben al caselor se macină, minat de umiditate; casele par jupuite și rânjesc cu zidurile de cărămidă goală. Atunci, marinarii englezi, greci sau olandezi, se descalță, își suflecă pantalonii și merg așa prin apa ce acoperă strada, în căutarea clipei de veselie și iubire *„de pe uscat"*.

Eșind pe cheiu, zărești ca pe o speranță de alinare a inexplicabilei *„malaise"* pe care o simți în portul defunct, vaporașul alb și vesel al navigației fluviale, care face cursa spre Giurgiu. Pe podișca mobilă, te urci pe bordul acestui vas elegant și țărmurile Dunării încep să alunece în urmă.

De pe punte, vântul puternic și egal te gonește jos, în pântecele vasului, în salonașul cu fotolii de bambus și oglinzi incadrate în acajou. Ca o gură de tunel-cabaret se deschide bolta pe unde cobori în restaurant.

O blondă în rochiță albă de fular citește un roman la o măsuță. Și cu cât vaporașul își mărește viteza, cu atât senzația mohorîtă care te-a obsedat până azi în porturile ce mor, — dispare...

Vaporașul te duce poate spre orașe vii, de lumină...

Dar aceasta e numai o iluzie.

Dacă, acum, la reluarea navigației pe Dunăre, te îndrepți spre Vâlcov, vei găsi un șir de porturi amplu inundate, porturi mărunte, ca de jucărie...

Delta, în timpul inundațiilor, prezintă aspecte dintre cele mai ciudate, poate unice pe suprafața globului.

Vapoarele, foarte confortabile, ale N. F. R., de îndată ce ies din portul Galați și înaintează spre Reni, lasă impresia, mai ales la gura Prutului, unde inundația este vastă, că plutesc pe mare.

Malurile dispar. Din grindurile Dunării, din acele insule de prundiș sau reziduri de stufărie, abia au mai rămas înguste fâșii ce tind să fie și ele înghițite de ape. Valurile revărsate, au spart și au dus cu ele grindurile plutitoare, pe care, ca pe niște întinse plute, trăiau oameni și turme. In fiece an, puhoaiele fac sute de victime anonime...

Până la Vâlcov, acelaș aspect de revărsare; sălciile au tulpinele și partea din coroană sub apă. Casele au rămas în mijlocul apelor, iar turmele de oi au fost retrase.

Pe o insuliță, în jurul căreia, cât vezi cu ochii nu e decât apă, au rămas izolați un mielușel și o oaie. Desigur, mielul, foarte mic, nu s'a putut ține după turmă, când au venit apele, iar mama lui a rămas cu el. O barză aterisează din sbor, pe insula acestor naufragiați...

In alte locuri, turmele nu se mai pot retrage și se încearcă salvarea lor cu lotcile. Animalele stau cu picioarele în apă; solul nu se vede. Vin atunci păsări, din cele care colindă ceasuri întregi, sburând pe deasupra apelor, și, obosite, neavând unde să ateriseze, se așează pe spinarea oilor. Ar fi interesant de știut dacă nu există vreo varietate înaripată în Deltă, parazitară oilor, varietate asemănătoare acelor păsări exotice care se așează pe elefanți și ciugulesc grăunțele din crăpăturile pielei lor.

Delta e plină de pasări ciudate, unele mari, cu picioroange și ciocuri lungi, altele mărunte, cormorani, pescăruși.

Există o varietate de pasări albe pe Dunăre, care nu au penele unse, ca rața sau gâsca, așa că, intrând în apă, aripele lor se udă. Și când ies din apă, se așează în cârduri imense pe maluri, întinzând aripele la soare. Ele stau astfel, nemișcate, până se usucă, și par șiruri de minuscule balerine, cu vălurile întinse, înmărmurite într'o grațioasă figură de balet.

Sunt și păsări submarine. Plutesc pe apă, și deodată, făcându-și ciocul proră, se afundă. Prind astfel peștișori și râme, și, după un minut, și uneori mai mult, ies la suprafață într'un punct foarte depărtat de locul unde s'au scufundat.

Dar cea mai interesantă faună dunăreană o formează pescarii lipoveni, cari trăesc literalmente în apă; ai crede că sunt un nou soiu de cactuși, cari au prins rădăcini în malul apei.

Când își scot din baltă picioarele, în cisme lungi până la brâu, sau complet goale până la șolduri, te uiți să vezi dacă nu cumva aceste ființe cu bărbuțe roșcate, nu se termină în formă de coadă de pește, ca sirenele.

Dintr'un port secundar din Deltă, cu o barcă, ajungem la un grind mobil, care plutește; e legat de sălcii cu odgoane:

— L'am ancorat! ne spun lipovenii, cari trăesc în două colibe, pe această insulă capricioasă.

Colibe, — e un fel de a vorbi: aceste bordee sunt pardosite cu apă; păreții sug apa spre acoperiș. Cum reușesc să facă focul în ele, lipovenii, — numai ei știu.

Patul e o saltea, umflată de apă ca un burete. Vă spun: lipovenii sunt animale acvatice, ca scoicile, coralii sau ca monstrul marin dela Loch Ness.

In „ogradă", calcă mândru apa în picioare, un cocostârc domesticit:

—E „pisica" noastră... Prinde șoareci de baltă.

Evident, pisicile veritabile nu trăesc în apă... Și lipovenii sunt nevoiți să-și ia, în locul pisicilor, pe lângă casă, câte un cocostârc...

AL. BOGDAN

Prinţul STAHREMBERG AL CINCILEA DICTATOR?

Care este origina lui, cum s'a născut în mintea lui gândul de prigoană impotriva social-democraţilor, ce a urmărit prin barbarul bombardament al Vienei şi unde va ajunge până'n cele din urmă „prinţul ţăran".

N urma încercării de distrugere a social-democraţilor din Austria, constelaţia dictatorilor europeni s'a îmbogăţit cu un al cincilea astru: alături de Kemal Paşa, Mussolini, Hitler şi Pilsudski apare acum prinţul Rüdiger Starhemberg. De fapt el nu şi-a asigurat încă puterea desăvârşită: el împarte cu cancelarul Dolfuss o putere pe care naziştii au vrut să i-o ia, sau s'o împartă cu el. Şi cu toate că se simte tare în ţara lui el nu s'a eliberat încă de o influenţă străină care are aceleaşi scopuri ca şi ale lui şi ale cărei interese coincid cu propriul său patriotism. El serveşte o cauză politică, — cea care i se pare lui justă; între hitlerismul care-l pândeşte şi fascismul care-l susţine el este mai mult un prim locotenet decât un şef. Această restricţie nu împiedică însă ca şase milioane de oameni să fie supuşi voinţei sale. Care este această voinţă? De unde vine ea? Care este scopul ei?

Numele Starhemberg era familiar şcolarilor austriaci pe vremea când acela care poartă astăzi acest nume, era el însuş şcolar.

Ei au învăţat în manualele lor de istorie că Viena a fost asediată de Turci la 1683. Rüdiger Stahrenberg strămoşul actualului şef care poartă acelaş pronume comanda oraşul asediat. El a îndreptat împotriva Turcilor tunurile sale, aşa cum descendentul său le-a îndreptat împotriva socialiştilor. De la 1683 el a rămas în memoria poporului austriac „salvatorul de jugul infidelilor".

Prinţul Rüdiger Starhenberg care năzueşte să ajungă dictator în Austria după măcelărirea social-democraţilor.

Numele „salvatorului" de la 1683 a reapărut în cursul istoriei: ducele Lorenei în persoana descendentului care a devenit soţul Mariei Thereza şi Rüdiger von Starhemberg, tânărul care între 12 şi 16 Februarie a luat cu asalt şi a asediat în mod brutal Viena.

Când tânărul Starhemberg a luat pentru prima oară cuvântul într'o reuniune, un vienez spiritual a spus: „El merge în fruntea clienţilor hanurilor de la sate împotriva clienţilor cafenelelor vieneze. Cafenelele care au fost clădite sub oblăduirea strămoşului său, se vor prăbuşi într'o bună zi sub obuzele sale".

Gluma conţinea un sâmbure de adevăr: ea rezuma întreaga biografie a prinţului ţăran.

Nobilul senior care a furnizat arme şi tunici verzi ţăranilor, servitori şi păzitori ai domeniilor sale ruinate, cheltuind astfel ce i-a mai rămas din modesta lui moştenire, pentru a merge într'o zi împotriva „republicei socialiste",—nu seamănă nici prin trăsăturile sale nici prin modul de exprimare, cu ceilalţi reprezentanţi ai castei sale.

Tânărul Rüdiger Starhemberg datorează înfăţişarea sa unui destin personal, asemănător aceluia al prinţului ţăran străin de lume din piesa lui Shakespeare „Cum vă place".

Departe de fraţii săi, mult mai bogaţi decât el, Rüdiger a trăit printre oamenii satului. Viaţa la castel era săracă şi restrânsă. Atmosfera politicii şi a partidelor a pătruns în castel atunci când principesa mamă s'a lăsat a fi numită vice-preşedinta partidului creştin-social.

Când mama lui a murit tânărul Starhemberg era aristocrat şi sărac. A vândut, a ipotecat tot ce-a avut pentru a creia o trupă de asalt împotriva socialiştilor.

Şi în timp ce prinţul Starhemberg înarma partizanii, plantându-le o pană de cocoş pe bonetele lor verzi, o mişcare analoagă s'a născut în Tirol. Inspirată de altfel, ea era autonomistă. Tirolezii voiau un Tirol independent într'o Austrie reformată.

La 15 Iulie 1927 când lucrătorii Vienei s'au revoltat pe drept cuvânt pentru prima oară împotriva fascismului care nu era decât la începuturile lui şi indignaţi de un verdict nedrept al tribunalului au incendiat palatul de justiţie, acţiunea comună a diferitelor trupe din Heimwehr se manifestă pentru prima oară. O tentativă de grevă a lucrătorilor este parată prin concursul voluntar al Heimwehriştilor tirolezi cari s'au oferit să lucreze.

Din acel moment fascismul începu să prindă chiag în Austria. „In ziua în care — scrie un istoric vienez — vicleanul prelat (Seipel) va descifra în privirea nedecisă a lui Otto Bauer (şeful social-democraţilor) mărturisea: nu vom ceda! Lupta va fi iremediabil pierdută pentru muncitori".

Diferitele grupe ale Heimwehrului — a căror slăbiciune numerică este larg compensată de armamentul — perfect din toate punctele de vedere — pe care guvernul l-a pus la dispoziţie — aveau deziderate diferite. Tirolul era pentru

Tirol, Austria de Sus pentru Habsburgi şi Stiria pentru Hitler. Iar prinţul Starhemberg era numit ministru de interne trei ani mai târziu.

Viena a tremurat. Tânărul prinţ a împrumutat ideologia sa dela Italieni şi vocabularul dela Germani. Dar — lucru care ar părea curios în primul moment — s'a tremurat mai mult de a doua influenţă, decât de prima. Căci în privinţa ideologiei se putea aştepta că va fi în definitiv acomodată spiritului austriac.

Dar vocabularul, şi mai ales forma barbară în care Hitler s'a pronunţat împotriva evreilor şi a social-democraţilor „craniile care vor sbura", suna dezagreabil şi neliniştitor.

Este cert că prinţul Starhemberg îşi datorează ascensiunea duşmanului său oficial Hitler. Poate într'o bună zi — lucrul nu este deloc exclus — să fie subjugat de acesta. Şi atunci toată acţiunea lui barbară împotriva social-democraţilor, toate jertfele omeneşti pe care le-a cules pe frontul luptei sale necavalereşti la Viena şi în oraşele de provincie ale Austriei, vor fi dat Austriei tocmai ceeace prinţul ţăran credea că împiedică prin necugetata lui acţiune: domnia lui Hitler pe malul Dunării Albastre. Şi atunci, vai de sărmana Austrie!

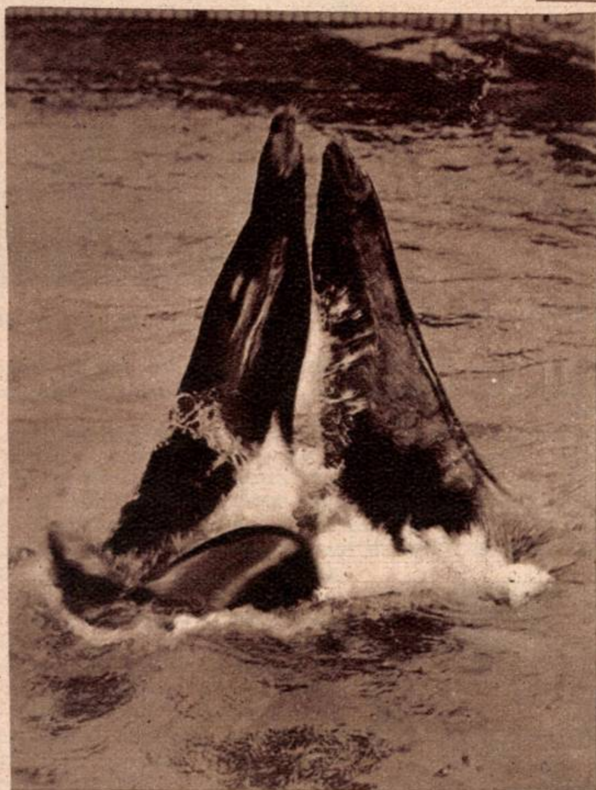
3508 — Thompson Bucureşti — 1934

Curiozităţi

La Nord o armată de pescăruşi agitându-se în jurul aceluiaş loc unde au găsit — pare-se — ceva de mâncare.

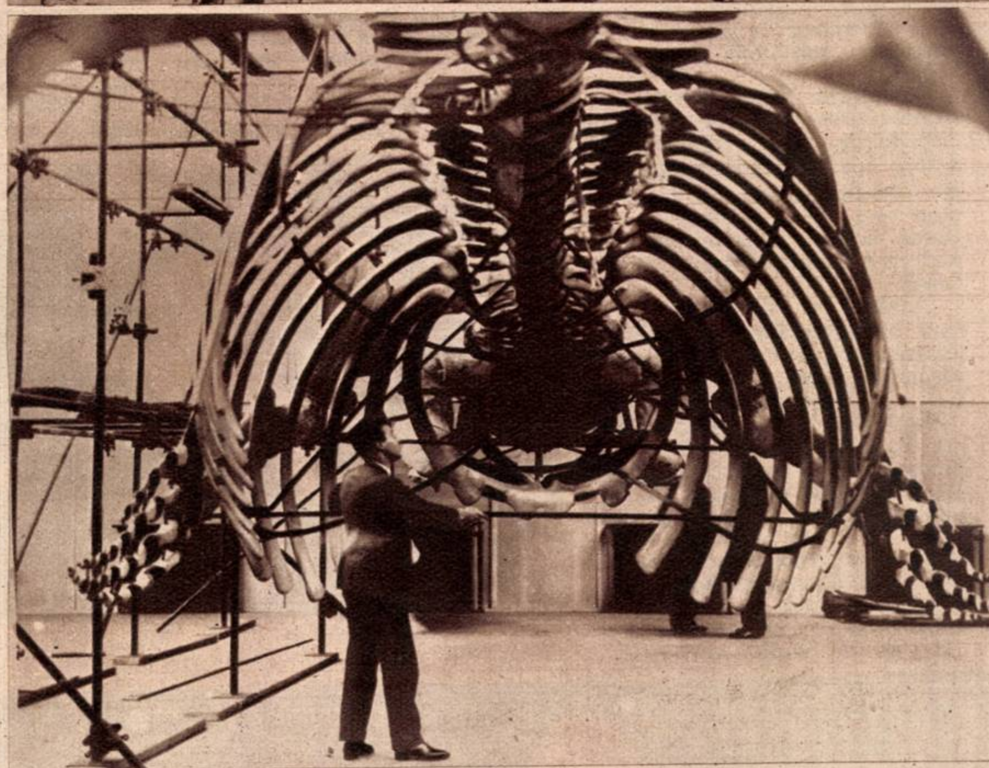
Două foci dela grădina zoologică din Londra, sărind în acelaş timp, pentru a înghiţi peştii care le sunt asvârliţi ca hrană.

La muzeul istoric din Londra a fost expus cel mai uriaş schelet de peşte din lume. El cântăreşte 10 tone. In fotografia noastră vedem giganticul schelet.

Anglia a construit cel mai iute avion din lume. El are patru motoare şi a atins o viteză de 255 km. Intr'un minut el se urcă la o înălţime de 400 metri, în 2 minute la 800 metri şi în 3 minute la 1.100 metri. Inălţimea maximă la care se urcă este de 6500 metri. El poate lua 10 pasageri. In fotografia noastră avionul la un zbor de probă printre nouri.

Cei cari ne aduc PACEA ȘI RĂZBOIUL

Von Pappen

DE
ROBERT BERNAYS
deputat englez

Benito Mussolini

Intâlnirile diplomatice nu sunt simple intâmplări. Veți vedea in rândurile de mai jos cum ele pot provoca pacea sau desbinările între popoare.

POLITICA internațională este o activitate de care depind astăzi viața și moartea fiecăruia dintre cetățenii unei țări, întrucât se știe că luptele nu se vor mai da pe câmpuri și că marile orașe vor fi ținta tuturor atacurilor.

Trăim momente palpitante, evenimente a căror gravitate e în mare parte voalată, pentru a se da publicului în genere un oarecare sentiment de securitate. Lupta cea mare se dă împotriva acelor patimi naționale care au determinat mereu conflicte între guverne.

Relațiunile internaționale se continuă „prietenești"; întâlnirile diplomaților ne sunt prezentate ca simple vizite de curtoasie „lipsite de orice importanță". Astfel, cea mai importantă dintre vizitele pe care Sir John Simon le-a făcut în Ianuarie la Roma, a fost interpretată oficial ca o simplă călătorie de vacanță.

„Trebue să se înțeleagă" a spus Sir John Simon în Camera Comunelor cu o zi înainte de plecarea sa „că vacanța mea va fi o adevărată recreație".

Dacă Hitler ar fi venit la Roma în acela știmp cu Sir John Simon, s'ar fi pretins că făcea și el o simplă plimbare, iar întâlnirea dintre cei doi, de care depindea pacea Europei, ar fi fost atribuită unei simple „întâmplări".

Am avut ocazia, vara și toamna trecută cât am stat în Europa Centrală, să observ incidente extrem de amuzante între diplomații diferitelor State.

Astfel a fost remarcabila întâlnire dintre Cancelarul Dollfuss și Signor Mussolini. Era în momentul când Germania și Austria se aflau pe pragul unei complete rupturi diplomatice. Dollfuss se dusese la Mussolini să-l întrebe ce putea aștepta dela Italia în cazul unei încălcări a granițelor sale de către „Legiunea Austriacă" condusă de naziștii germani. Pentru toată lumea însă, această întrevedere a avut aparența unei amuzante după amiezi ce reunise doi vechi prieteni de școală.

Intâlnirea avu loc pe un yacht pe Marea Adriatică. Signor Mussolini era în costum de baie. In ziua următoare l'am întâlnit pe cancelarul Dollfuss în foayerul operei dela Salzburg, între primul și al doilea act din „Faust" și mi-a spus că au făcut o plimbare împreună pe mare. M'a invitat apoi într'o lungă excursie cu automobilul și a sfârșit prin a-mi declara: „Am căpătat noui asigurări că Italia este hotărîtă să menție cu orice preț indepen-

Sir Simon ministru de externe al Angliei, Ramsay Mac Donald prim ministru și delegatul Greciei.

Baron von Neurath ministru de externe al Germaniei fotografiat în mijlocul unui grup de ofițeri francezi la o recepție care a avut loc de curând la Berlin.

dența Austriei". Câteva zile mai târziu, trupele italiene se mutau dela Verona la Bozen — la câteva mile de frontiera austriacă, și primejdia invaziei naziste dispăruse.

Toată toamna s'au continuat vizitele „de vacanță" și întâlnirile „întâmplătoare". Von Papen s'a dus în Ungaria spre a lua parte la o vânătoare orginazată de D-rul Gomboes, și era însoțit de Von Neurath, ministrul german al afacerilor străine.

Se știa însă prea bine ce era în substratul tuturor acestor recepții și întrevederi întâmplătoare: Ungaria, pierzând speranța unei revizuiri a tratatelor, cu toate agitațiile și propaganda sa post-belică, cocheta cu o alianță germană. Statele din Sud-Estul Europei temându-se de pericolul nazist, explorau posibilitățile unei alianțe economice strânse. S'a păstrat însă până la sfârșit aparența că totul nu era decât un schimb de curtoazii diplomatice.

Dar comedia aceasta se joacă mereu și în Anglia. In 1928, a venit regele Amanullah. La începutul călătoriei sale fusese cât pe aci să dea loc unei rupturi pentrucă la Bombay ceruse precădere asupra guvernatorului englez și dineul oficial fusese întârziat cu patruzeci de minute din cauza discuției asupra acestui punct de vedere. S'au organizat serate în cinstea lui la Buckingham Palace și i s'au arătat ultimele mașini de războï ale Angliei. Interesele albionienilor erau evidente: Afganistanul este una din porțile Indiei. Există un vechiu proverb în acest sens: cel care vrea să fie regele Hindustanului trebue mai întâiu să stăpânească Kabulul. Regele Amanullah trebuia făcut să înțeleagă avantagiile unei prietenii cu Anglia, dar și primejdiile unei dușmănii.

O lună mai târziu regele Boris al Bulgariei veni în Anglia, și fu invitat la Balmoral. Jurnalele londoneze au dat o foarte restrânsă publicitate acestui fapt și deabia anul acesta în Octombrie, când am făcut o călătorie în Balcani, mi-a fost dat să descopăr cât de mult se făcuse pentru îndulcirea relațiunilor noastre cu acest fost inamic.

Ministrul Afacerilor străine se străduește necontenit să dea o aparență de spontan și întâmplător tuturor acțiunilor calculate și absolut intenționate. Un exemplu a fost ceeace s'a întâmplat în urma incidentului dela mormântul eroului necunoscut în primăvara trecută. D-rul Rosenberg, un emisar neoficial al guvernului nazist, a depus o coroană la picioarele monumentului. Un cetățean din mulțime, indignat de abuzurile naziste, a luat-o însă și a aruncat-o în apa râului.

In Germania, spiritele s'au înfierbântat.

Dar în starea de spirit a opiniei publice engleze la acea vreme, o cerere de scuze formal adresată guvernului german ar fi fost imposibilă. Din fericire însă, în seara următoare avu loc un bal al Ministerului de Externe. Sir John Simon și Ambasadorul Germaniei la Londra se înâlniră cu această ocazie și cei cari i-a văzut vorbind zâmbitori într'un colț al salonului, și-au închipuit că nu făceau decât un schimb de glume. Se înșelau însă. Sir John Simon profita de prilejul în aparență oferit de întâmplare spre a exprima Ambasadorului German regretul său pentru cele petrecute. Astfel s'a evitat toată manevra unui schimb de corespondență și întâmplarea a trecut repede în uitare. Stângaciu tratat însă, incidentul ar fi putut lua proporții uriașe. Sunt mulți cei cari plasează originea ostilităților dintre Germania și Marea Britanie, înainte de războï, telegramei pe care a trimis-o împăratul, iar pe la 1890, o dispută în aparență copilărească pe chestia unui steag la Fashoda, a fost cât pe aci să se termine într'un războï franco-englez.

In negocierile internaționale e esențial să se păstreze un spirit uman. Ele nu sunt ceeace par: afacerile unor națiuni abstracte și depind enorm de temperamentele diplomaților. Cât de diferită ar fi fost istoria în Iulie 1914 dacă afacerile străine ale Imperiului Austro-Ungar n'ar fi fost pe mâna stupidului Berchtold, un om care nu vedea mai departe decât un triumf diplomatic în dauna Serbiei sau dacă Impăratul german n'ar fi fost un om vanitos, timid, gălăgios și obtuz...

Incurcăturile sunt create nu de pasiunile națiunilor ci de greșelile acestor oameni mici. Retragerea Germaniei din Liga Națiunilor este cel mai recent caz de această natură. S'au scris coloane întregi asupra cauzelor acestui dezastruos eveniment. Unii au spus că Anglia ar fi trebuit să se opuie Franței — să insiste asupra abolirei așa numitei „perioade de încercare" mai înainte ca dezarmarea să înceapă în mod serios, și că discursul lui Sir John Simon fusese prea rigid.

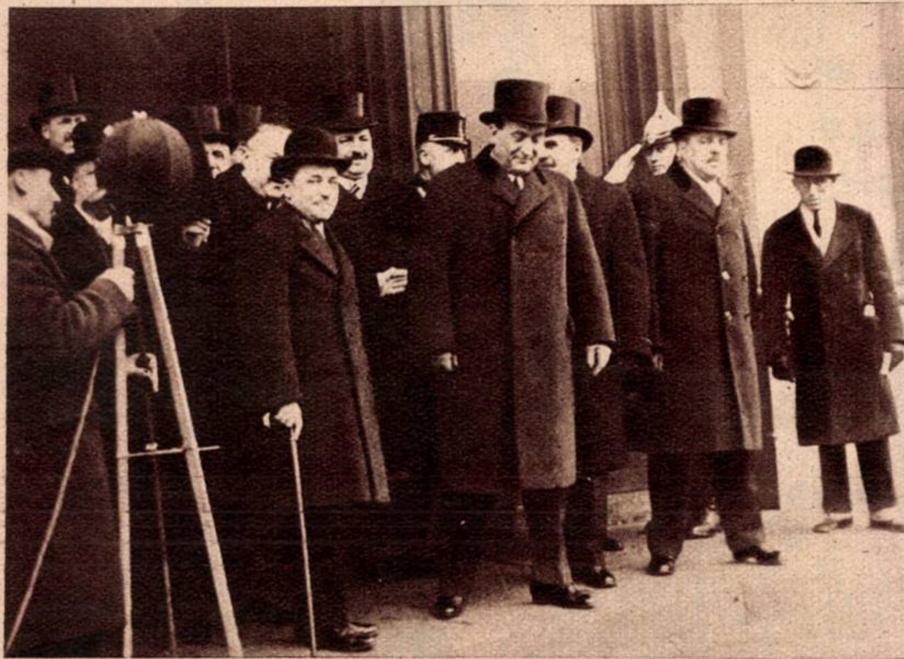
Dar niciuna din aceste cauze n'a jucat aci un rol serios. Trebue să știți că retragerea Germaniei fusese hotărîtă cu mult înainte ca Sir John Simon să-și ție faimosul discurs. Sir John luă cuvântul adresându-se adunării în fatala dimineață de Sâmbătă, la sfârșitul lui Octombrie, pe la orele zece și jumătate și la amiazi, jurnalele naziste anunțau la Berlin retragerea Germaniei din Liga Națiunilor.

Cauza a fost de natură psihologică. D-rul Goebbels venise la Geneva însoțit de o gardă de tineri naziști. Oriunde se ducea, era urmărit de ovații prelungi, de un „Heil Hitler" ce se ridica din câteva zeci de piepturi. In câteva ore, D-rul Goebbels deveni un obiect de ridicul și faptul fu anunțat în toate jurnalele europene.

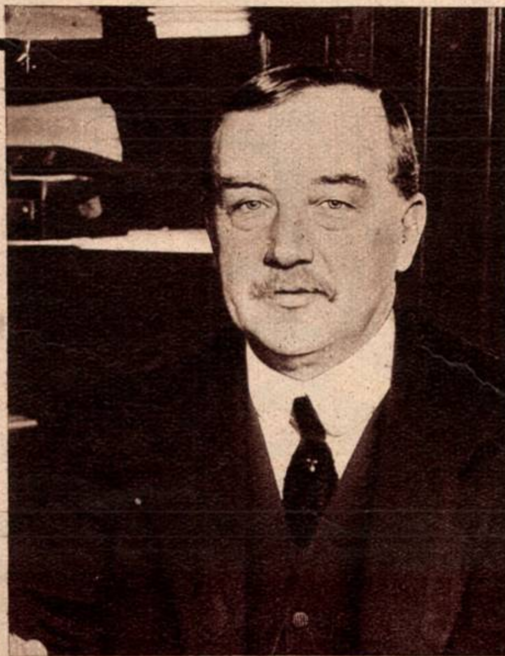
A fost apoi demonstrația ce s'a făcut Cancelarului Dollfuss la intrarea sa în sala adunărei — atât de sgomotoasă și de prelungită încât nu putea însemna altceva decât o expresie de ostilitate față de vădita intenție a dictatorilor naziști de a subjuga Austria. Și pentruca nu cumva să rămână vreo îndoială, intrarea delegaților germani a fost primită cu o tăcere penibilă punctată de

Sir John Simon și lordul Tyrriel fotografiați cu prilejul vizitei făcute la Paris.

← Cancelarul Dolfuss fotografiat alături de primul ministru al UngarieiJulius Gömbös cu prilejul sosirii sale la Budapesta.

Arthur Henderson

câteva fluerături din partea statelor mai mici şi mai exuberante.

Aceasta era prea mult pentru un om care ani dearândul se obicinuise să fie adulat, aproape adorat de către massele entuziaste. D-rul Goebelles s'a decis atunci să dea Ligei o lovitură şi cu asta a îngreuiat enorm situaţia generală.

Intreaga diplomaţie modernă ar putea fi definită ca un efort de a preveni complexul inferiorităţii ce rezultă dintr'o completă izolare şi din menţinerea cu orice preţ a ambiţiilor personale.

Dar să vedem cum lucrează ministerul de externe britanic: Un important personagiu nazist ţine un discurs din care emană un miros de praf de puşcă. Ce se întâmplă? Imediat se stabilesc legături telefonice între Ministerul Afacerilor Străine şi Ambasada Britanică din Wilhelmstrasse, Berlin.

„Ce vrea să zică acest discurs? Ambasadorul e rugat să vadă dacă nu cumva se ascunde ceva îndărătul lui." Ambasadorul cere imediat secretarilor săi să cerceteze chestiunea. Intre timp, incidentul e pus la ordinea zilei pentrucă Ministrul de Externe trebue întrebat dacă are cunoştinţă de discursul lui Herr... şi ce atitudine înţelege să ia."

Ministerul de Externe trimite apoi o telegramă ambasadei engleze prin care-i anunţă că discursul a devenit o chestiune parlamentară. Odată dobândită, informaţia cerută este telegrafiată la Londra. Dacă are destulă importanţă, ea va fi referită Cabinetului şi Ministrul Afacerilor Străine îşi va supune răspunsul pe care propune să-l facă, aprobărei colegilor săi. Uneori însă ,informaţia nu poate fi obţinută, sau nu e timp să fie obţinută, sau, chiar dacă vine la vreme, se consideră periculoasă divulgarea ei în Camera Comunelor.

Atunci, Ministrul Afacerilor Străine cere să se retragă chestiunea. „Nu e în interesul public să se discute acum această chestiune; m'aţi îndatora mult dacă aţi găsi modalitatea de a nu o mai pune." Numai în condiţiuni cu totul speciale poate parlamentarul, fie el chiar din opoziţie, să refuze un astfel de apel. Există o înţelegere tacită ca în afacerile străine să se evite pe cât cu putinţă, politica de partide.

Uneori chestiunea e însă foarte gravă. Un cetăţean englez va fi arestat şi se cer imediat informaţii asupra circumstanţelor. Ambasadorul britanic va cere atunci o audienţă căpeteniei responsabile a guvernului. Există o lege nescrisă, după care aceste cereri sunt satisfăcute cu primul prilej ce se iveşte. Urmează un schimb de telegrame cifrate şi convorbiri telefonice între Ministerul Afacerilor străine şi Ambasada respectivă.

Ambasadorul face un comunicat care e expediat printr'un curier special Ministrului de Externe. Are apoi loc în Cabinet o discuţie asupra întregei afaceri şi poate că Ambasadorul va primi instrucţiunea să facă în persoană un demers oficial pe lângă guvernul străin în chestiune.

Dar tocmai în ajunul unui război, ambele guverne fac eforturi pentru a da impresia celui mai complet calm. In 1914, deşi Anglia şi Germania şi-au declarat războiu la 4 August, Ambasadorul Britanic, Sir Edward Goschen nu s'a întors la Berlin din călătoria sa de vacanţă decât în ziua de 27 Iulie.

Dela războiu, serviciul diplomatic a fost într'o oarecare măsură scurt-circuitat de către Liga Naţiunilor şi de diferitele conferinţe internaţionale pe care le-a organizat. Inainte de războiu, spre exemplu, Sir Edward Grey şi Cancelarul Bethmann Hollweg nu s'au întâlnit niciodată. Acum, datorită Genevei, Ministrul de Externe englez cunoaşte de aproape pe toţi ceilalţi oameni de Stat ai Europei.

Relaţiunile internaţionale au încetat a mai fi tratate prin corespondenţă. Pactul dela Locarno a fost încheiat în cursul unei după-amiezi petrecute într'o plimbare pe lac şi realele decizii ale Conferinţei Dezarmării se iau la ora ceaiului în salonul apartamentului pe care d. Henderson îl ocupă la Geneva.

Aşa se ţin astăzi conferinţele internaţionale. Lucrările nu se fac în desbateri deschise la masa conferinţei ci în cursul unei petreceri de week-end la ţară, la adăpost de indiscreţiile corespondenţilor speciali. Mişcările politice se plămădesc în cursul unui dejun strict intim sau al unei după amiezi de vară într'o vilă de ţară.

Tot la un dineu intim la Berlin a plănuit Bismarck împreună cu Von Roon şi Von Moltke, denaturarea faimoasei telegrame dela Ems; modificând ici şi colo câte un cuvânt, ei făcură ca atitudinea Regelui Prusac să aibe în dimineaţa aceia aerul unei definitive concedieri a Ambasadorului Francez. Urmă războiul şi din dezastrul dela Sedan se ridică Imperiul German. Cam acesta e pământul din care răsar şi astăzi marile evenimente.

Winston Churchill a descris în stilu-i viu operaţiunile de politică internaţională din ajunul războiului mondial:

„O frază într'un comunicat, observaţia unui ambasador, o frază critică în parlament, păreau suficiente pentru a influenţa dela o zi la alta balanţa prodigioasei structuri. Cuvintele şi chiar şoaptele contau. Fiecare gest era interpretat în sute de feluri."

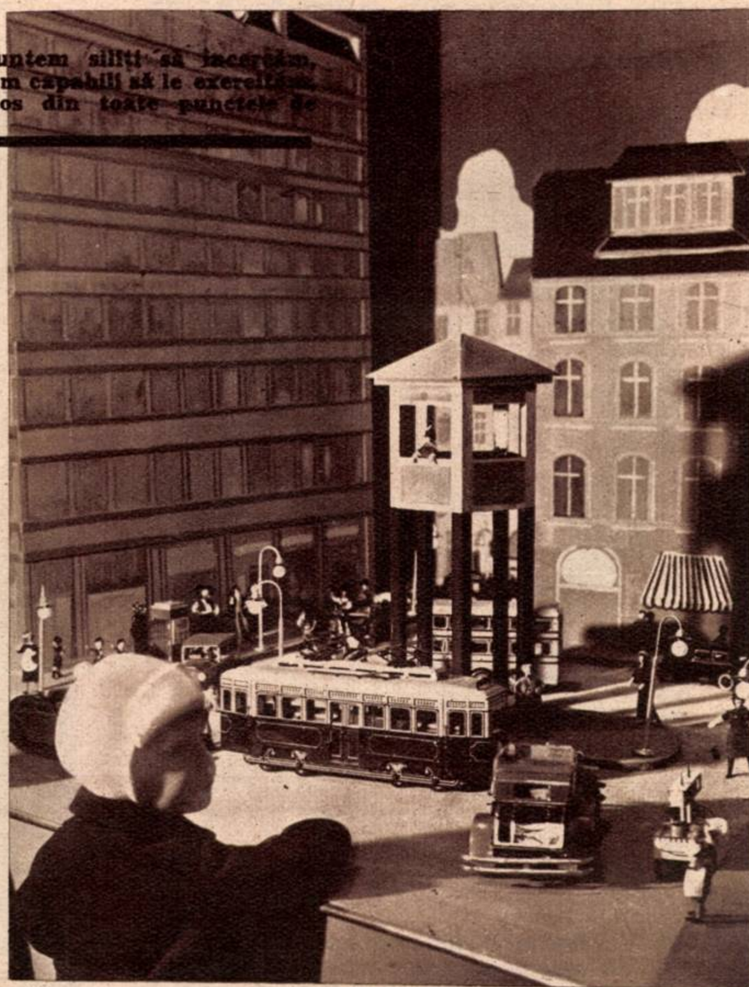
Situaţia e şi astăzi aceeaş.

Politica internaţională nu e deloc monotonă, dar am prefera să fie.

R. B.

FIŢI PERSEVERENŢI ŞI NU AMBIŢIOŞI

Dacă încercăm, sau suntem siliţi să încercăm, meserii pe care nu suntem capabili să le exercităm, rezultatul va fi dezastruos din toate punctele de vedere.

Iată copii care primesc în dar palate, tramvae, străzi întregi. Aceasta nu înseamnă ca să le infiltreze ideia că într'o bună zi trebue să stăpânească ei asemenea bogăţii.

Obiceiul celor mai mulţi părinţi de a infiltra în copii ambiţia şi de a le sugera ideia că trebue să devie cu orice preţ nişte celebrităţi, dă de cele mai multe ori vagabonzi, pungaşi, criminali, dementi, anarhişti, femei pierdute şi sinucigaşi. Aceasta e cel puţin convingerea psichologului Mandel Sherman de la Universitatea din Chicago.

Cu alte cuvinte, nu lăsaţi fetele să viseze căsătorii cu milionari şi străluciri mondene şi faceţi totul ca tineretul să uite nefasta maximă care spune că din vocabularul tău trebue să lipsească cuvântul „eşec". Invăţaţi copiii să-şi cunoască limitele aptitudinilor lor şi să-şi dea seama că a trece de ele înseamnă înfrângere.

Acel dicton englez care spune că „dacă nu reuşeşti odată, încearcă iar şi iar" poate fi adesea periculos.

E natural ca rezultatul unui astfel de îndemn să fie o tragedie asemănătoare celei din poemul „Excelsior". Despuiat de aureola sa poetică, tânărul erou al acestei stupide aventuri e pur şi simplu un „guguman" care a crezut că „trebuia neapărat să fie cineva" şi că a muri purtând un steag spre vârful Alpilor pentru a fi îngropat apoi de către Stat, era o idee măreaţă.

Acest atlet precoce dă dovadă fireşte de multă energie. Numai de nu i s'ar spune că va ajunge campion mondial de box la toate categoriile.

Această declaraţie a profesorului american poate fi un şoc pentru părinţii cari se cred datori să planteze astfel de ambiţii preţioase în spiritul progeniturei lor. Prof. Sherman arată că puţini sunt cei cari-şi dau seama cât e de periculos să convingi un băieţel sau o fetiţă că trebue să facă ceva dincolo de puterile sale, dacă nu vrea să cadă în disgraţia semenilor lui.

A convinge un om că trebue să facă ceeace nu poate, înseamnă a-l convinge că e un incapabil, şi în cele mai multe cazuri, devine chiar un om de nimic, un pungaş sau un nebun — după temperament.

Iată un grup de copii muzicali. Acordeoanele lor sună fireşte frumos. Nu trebue însă să li se bage în cap că sunt maeştri decât dacă talentul lor este real.

In momentul când nu mai poate suporta sentimentul de culpabilitate pe care i-l dă ideia incapacităţii, mintea individului evadează dintr'o lume inaccesibilă căutându-şi refugiu în nebunie. Răul acesta începe deobiceiu în copilărie.

In genere, copiii se trimit la şcoală cu scopul de a-i face să înveţe cât mai mult cu putinţă. Deci, părinţii impun copiilor să iasă premianţi. Dar aceasta nu-i decât o simplă speranţă ce nu se realizează decât în cazul unor elevi excepţional înzestraţi de natură. Oricum, spun aceşti părinţi, dacă copiii îşi iau rolul în serios, vor face tot ce le va sta în putinţă pentru a extrage cât mai mult din învăţăturile şcoalei. Deci, ce rău ar putea fi în asta?

După profesorul Sherman metoda aceasta poate avea consecinţe fatale, şi poate duce la o totală desgustare a copilului de învăţătură.

Pentru a-şi ilustra teoria, D-rul Sherman citează cazul unui băiat de treisprezece ani care i-a fost trimis dintr'un orăşel din Illinois „etichetat" atât de către părinţi cât şi de către profesori cu caracteristica de elev prost.

„Ia spune, ce-i cu D-ta?" a fost întrebat adolescentul.

Şi fără ezitări, a venit un răspuns care pe tânărul psiholog l-a făcut să sară în sus de indignare.

Din leagăn copiii trebue deprinşi cu disciplina. Chiar atunci când surâsul lor este atât de „dulce" ca al gemenilor de mai sus.

„Ori te ridici sus, sus de tot, şi vei fi admirat, ori cazi jot de tot şi vei fi dispreţuit", zise băiatul. „Dar eu simt că nu fac nici de una şi nici de alta."

„Ba ai să ajungi un om de ispravă" îi răspunse psihologul cu căldură.

„Băiatul a fost introdus în şcoala orthogenică, înfiinţată anume pentru astfel de cazuri" povesteşte mai departe psihologul „şi în perioada de observaţie am băgat de seamă că răul se datora unor conflicte emotive lăuntrice, invizibile atât părinţilor cât şi profesorilor săi. „Nu pot să învăţ „cei trei R" (reading, writing and arithmetic, adică scris, citit, socotit) a declarat el ostil în prima zi. „Foarte bine, n'ai decât să-i uiţi" i s'a răspuns.

Iată un tânăr şi drăgălaş japonez care a ştiut să-şi aleagă meseria care-i place: va fi dactilograf. Şi va fi cu siguranţă fericit! →

Teatrul de copii este una şi teatrul adevărat alta. Deaceia este greşit să se infiltreze gustul scenei copiilor care nu au un talent cu adevărat mare.

Profesorii au început prin a-i da tot felul de ocupaţii uşoare, având grija să-i formeze încrederea în sine. Nimeni nu-i mai pomeni de cei trei „R" — dar el îi învăţă totuşi, fără a-şi da seama. şi mai presus de toate, fără ca cineva să-i mai atragă atenţia asupra realizărilor celorlalţi.

Ei bine, în scurt timp s'a produs în băiat o transformare radicală, şi cu greu mi-am putut ţine râsul într'o zi când l'am auzit spunând unui băiat de vârsta sa că avea să se întoarcă curând acasă, deoarece se simte prea înaintat pentru cursurile şcoalei noastre.

Fu trimis acasă şi profesorul Sherman primi şase luni mai târziu o scrisioare plină de călduroase mulţumiri din partea mamei care-l anunţa că fiul său intrase în cursul superior şi că devenise un elev strălucit.

Ambiţia care trebue sugerată unui copil — spune profesorul Sherman — este ca acesta să caute să dea cât mai mult îi permit aptitudinile sale naturale, fără a se uita la ceeace face camaradul de lângă el. El trebue să se întreacă pe sine însuşi, să depăşească eforturile anterioare la care l'au ajutat aptitudinile sale şi în felul acesta îşi va desvolta un sănătos sentiment de încredere în sine. In acelaş timp, el învaţă fără descurajare să-şi cunoască limitele şi când le depăşeşte, acceptă eşecul fără amărăciune, fără ca faptul să-l dezechilibreze. De-i place sau nu, adevărul e că oamenii diferă mult atât ca structură fizică, cât şi sufletească, şi cel care închide ochii în faţa realităţii nu poate fi decât nenorocit.

Dacă însă cineva îşi dă seama că e talentat, e, fără îndoială în folosul său să muncească pentru a-şi cultiva darurile cu care l'a înzestrat natura. Manualele şcolare vorbesc de faimosul Demosthene care se născuse cu un defect de limbă. Cum oratoria era un factor principal într'o carieră politică, Demosthene a făcut îndelungate exerciţii oratorice cu pietricelele în gură la malul mării. Acesta era însă cazul unui geniu care face eforturi să se realizeze.

Acum câţiva ani, se vorbia mult dela un capăt la altul al Statelor-Unite de un anume W. J. Sidis care uimise pe toţi cu precocitatea inteligenţii sale. La vârsta de 9 ani era gata să intre în Universitatea dela Harvard. Se făceau pronosticuri grandioase pentru acest copil-minune care abuză însă intr'atât de puterile creerului său în creştere, încât la 21 de ani, era cu totul epuizat intelectualiceşte.

Copilul învaţă de timpuriu că cinstea şi sinceritatea sunt o primă datorie a omului. Dacă e normal, primeşte şi practică foarte uşor aceste prime noţiuni de morală. Când aceiaşi părinţi îi ordonă să

iasă premiant, el crede c'o poate face cu aceeaş uşurinţă şi consternarea lui e mare când îşi dă seama că acest nou ordin e oarecum imposibil de realizat. Nu numai că pierde gustul învăţăturii, dar se obicinueşte curând să înşele şi să mintă.

Adevărata tragedie nu stă însă în eşecul şcolar ci în consecinţele care apar cu mult mai târziu. D-rul Sherman a făcut în colaborare cu soţia sa, Irene Sherman, un studiu intens asupra amăgirii la nebuni. Ei au avut ocazia să constate că în ospicii iluzia grandoarei e mai frecventă la pacienţii cari au trecut prin Universităţi, decât la cei de o cultură redusă. Aceşti nefericiţi s'au străduit să evidenţieze, să se ridice deasupra celorlalţi. Nefiind însă înzestraţi cu darurile necesare şi neputând suporta ideia înfrângerii, ei au preferat să se retragă din lume. Unii au devenit doar neurastenici şi au din când în când crize, când sentimentul incapacităţii îi cuprinde cu o formidabilă intensitate, dând naştere melancoliei şi depresiunei.

Alţii au desvoltat primejdiosul „complex al persecuţiei" care le dă iluzia că toată lumea complotează împotriva lor. Asasinii politici, aruncătorii de bombe, etc., se recrutează din rândurile unor astfel de caractere. Unul din aceştia a stârnit cu gloanţele sale războiul mondial.

Dela „stadiul persecuţiei" la nebunie, nu e decât un pas, spune psichologul şi în această evoluţie a dezechilibrului, pacientul prezintă la început iluzia grandoarei, crezându-se un Edison, un Morgan, un Rockefeller sau alt personagiu faimos.

După ce a făcut trecerea dela mania persecuţiei la iluzia grandoarei, pacientul e fericit, spiritul i se calmează pentrucă lupta împotriva lumii şi a realităţii a luat sfârşit.

Nebunii acestei categorii în care se cuprind două treimi din toate cazurile, au ascultat îndemnul cardinalului Richelieu care ar fi spus că în vocabularul tineretului n'are ce căuta cuvântul „nereuşită". Or, aşa ceva nu poate pretinde decât un dement.

Dacă faimosul cardinal a exprimat într'adevăr această idee, nu se ştie — ea apare însă în piesa „Richelieu" a Lordului Bulwer Lytton, acolo unde clericul îşi trimite tânărul paj, François, într'o hazardată misiune diplomatică.

François, cu obicinuita ezitare a tânărului înaintea vieţii, întreabă :

„Şi, dacă nu reuşesc?" la care cardinalul răspunde cu mult citata frază :

„In vocabularul tânărului pe care DESTINUL îl rezervă adevăratei bărbăţii, nu există cuvântul „NEREUŞITA".

Această patetică maximă este după psichologul Sherman, cu totul greşită.

„Ce credeţi că s'ar fi întâmplat cu tânărul François" spune el „dacă n'ar fi putut duce la bun sfârşit însărcinarea Cardinalului?"

Ar fi reacţionat într'unul din următoarele moduri:

1) „Ar fi desvoltat un copleşitor sentiment de vină care i-ar fi luat tot curajul şi toată încrederea în viaţă.

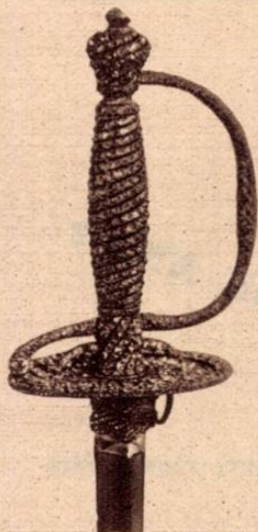
2) „Gândindu-se la cruzimea cu care l'ar fi primit omul intolerabil faţă de înfrângere, sentimentul de culpabilitate al lui François ar fi devenit în mod natural tot mai profund şi mai pronunţat până când ar fi fost cuprins de ceeace se cunoaşte sub numele de „paralizie neurastenică".

3) „Cunoscând rigiditatea maestrului, tânărul s'ar fi putut decide să nu mai revie niciodată şi să alunece în massa vagabonzilor."

Din statistici recent făcute, reese că Statele Unite au vre-o 200.000 de vagabonzi adulţi şi partea extrem de tristă e că femeile deţin în acest număr o considerabilă proporţie.

D-rul Sherman arată cât e de absurd idealul american creat de sistemul educativ ce pune sub ochii tineretului o serie de prezidenţi şi înalţi demnitari, fără a le atrage atenţia că îndărătul acestor conducători există masse conduse.

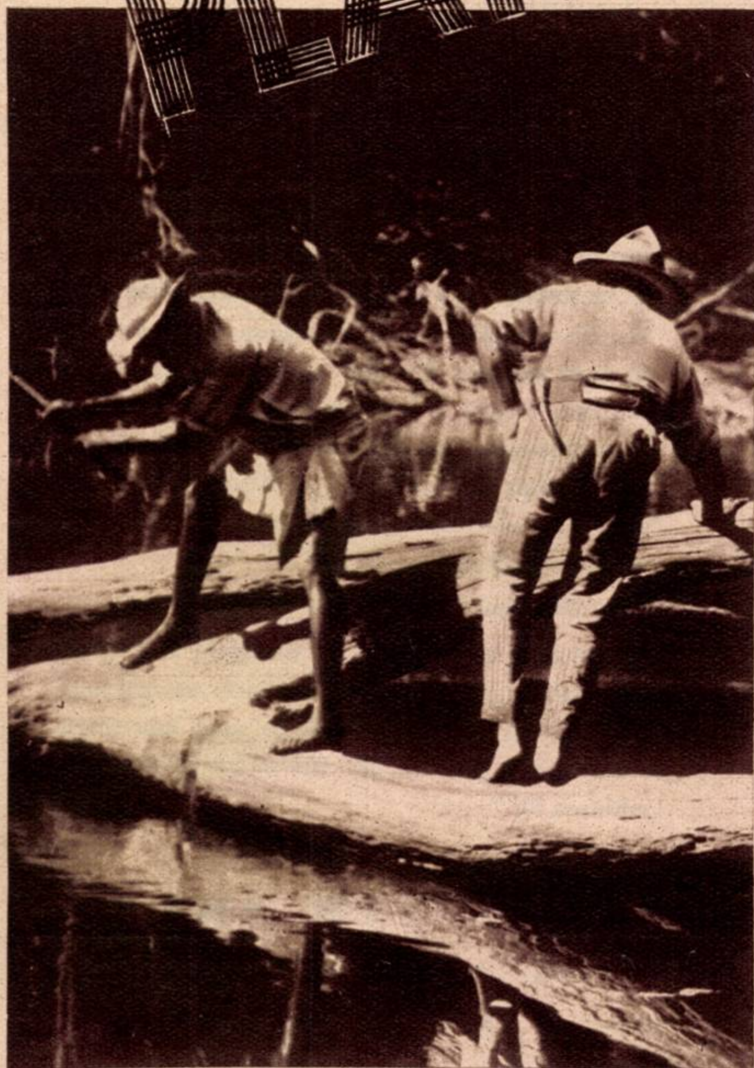
E. A.

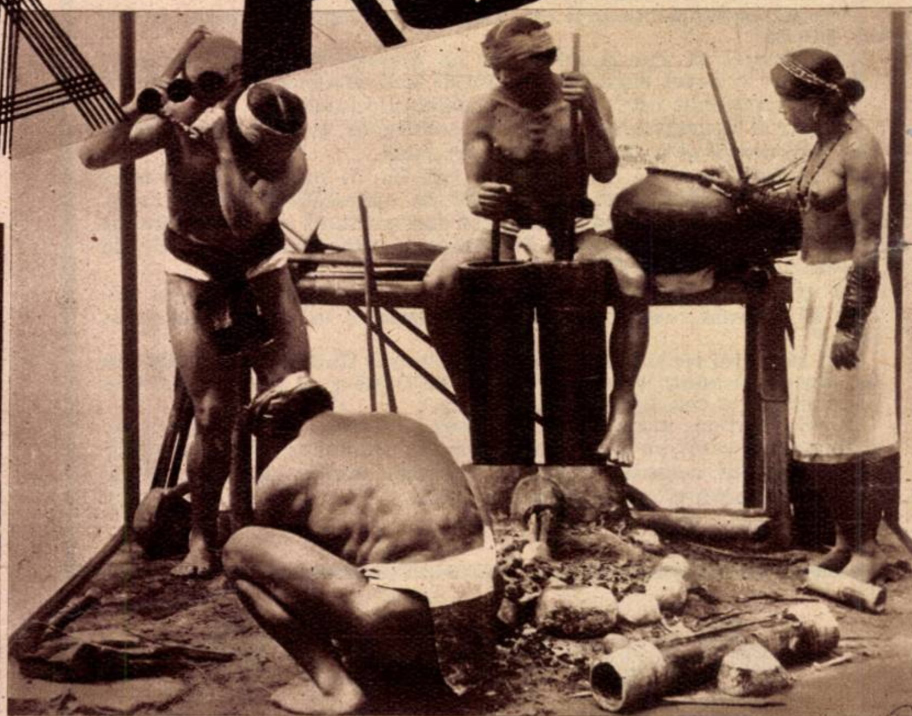

In acest articol aflaţi taine senzaţionale din lumea ciudată a căutătorilor de aur şi pietre preţioase. Veţi vedea cum se realizează averile cele mai fabuloase şi cum lucrează înspăimântătorii piraţi ai aurului.

DIAMANTE PLATINA AUR...

PIONIERUL FABULOASELOR TEZAURE

NUMELE lui Schalk Jacobus Van Nickerk, va rămâne deapururi înscris în istoria descoperirii diamantelor Africei de Sud. Pe la 1865, Olandezul acesta se ocupa în tihnă cu creşterea oilor, pe bărăganurile pustii din partea meridională a continentului negru, unde-şi avea instalată o modestă fermă. In clipele libere, îşi amăgia singurătatea citind şi recitind cu glas tare, paginile consolatoare ale eternei Biblii.

Dar iată, o întâmplare neaşteptată, vine să-i schimbe cu totul cursul monoton al vieţii. Un alt fermier din aceste regiuni puţin cercetate încă, prietenul de izolare Von Ludwig, Saxon de origină, i-aduce o carte în care era vorba despre diamante. Cuprinşi de-o presimţire tainică, au citit-o împreună şi n'au putut-o uita decât după multe nopţi de visuri agitate, în cari se deschideau înaintea lor cărări nesfârşite, pavate cu strălucitoare şi nepreţuite comori de nestemate.

Şi într'o zi, când Van Nickerk se plimba gânditor prin curtea conacului, văzu pe copilul omului său de încredere jucându-se în ţărână cu o piatră de-o strălucire ciu-

lată. Orientându-se după semnele indicate în cartea de mineralogie a prietenului Ludwig, îşi dădu seama că e un diamant. Convingerea lui fu confirmată curând, când prin intermediul consulului francez din Capetown, Hériette, piatra preţioasă ajunse în mâinile guvernatorului coloniei Sir Philip Woodehouse, care o cumpără pe 500 livre sterline.

Astfel fu descoperit primul diamant al Africei de Sud şi o eră uluitoare de aventură şi bogăţie se inaugură pe acest minunat pământ, care ascunde şi azi în sânul lui, comorile cele mai fantastice.

Van Nickerk posedă simţul afacerilor. El împărţi câştigul cu tatăl copilului şi colportorul care negociase diamantul. Apoi dădu sfoară'n ţară, trimiţând curieri prin cele mai depărtate triburi ale coloniei, ca să anunţe că e dispus să cumpere pe preţ bun, orice fel de *„pietre frumoase"*. I s'au adus cu nemiluita, dar toate erau fără valoare. In grămezile de quartz şi cristal de stâncă, nu strălucia nicio piatră rară. Bătrânul Olandez, statornic în credinţa lui, nu renunţă însă, deşi cheltuise de mult şi ultimul ban din suma realizată la prima descoperire, dând recompense şi daruri, cu mână largă în dreapta şi'n stânga, Hotentoţilor şi celor câţiva fermieri albi pe cari nu vrea să-i descurajeze.

Trecură astfel zece luni. Toată lumea vedea acum în el un biet nebun, când într'o seară, un negru încovoiat sub povara bătrâneţii, îi ceru ospitalitate pentru o noapte, oferind în schimb o piatră ciudată. Nickerk nu-şi credea ochilor. I se părea că visează. Apoi, calm, îşi strânse turma de oi, puse şeaua pe cal şi plecă, dăruind toată agoniseala vieţii, Hotentotului care se trudea să priceapă motivul acelei nemaipomenite generozităţi.

Piatra era de o puritate rară şi cântărea 83 carate. Nickerk o vându pe 11.200 livre. La Londra fu botezată *„Star of south Africa"* şi contele de Dudley o plăti cu 25.000 livre sterline.

MINA DELA KIMBERLEY

De-atunci Olandezul nu-şi mai îngădui o clipă de odihnă. Deveni neguţător de diamante şi personajul legendar al cărui nume era rostit în toate părţile lumii.

Curând, regiunile din împrejurimile Kimberley-ului, deveniră locul de întâlnire al aventurierilor ce năvăleau de pretutindeni, atraşi de mirajul misterioaselor comori. Şi cu fluxul acesta de umanitate avidă de bogăţie, o atmosferă încărcată de concurenţă şi duşmănie, luă locul seninătăţii patriarhale.

Pământul fu împărţit în mici parcele, unde minerii săpau zi şi noapte, căutând să ajungă cât mai degrabă la stratul bogatelor tezaure, promise în visul nopţilor chinuite. Puţin câte puţin se formă un larg crater, în care soclurile parcelelor celor întârziaţi apăreau sub forma unor scări imense şi uriaşe turnuri. Asemeni unei pânze de păianjen, o reţea de mai multe sute de funiculare, ducea necontenit spre lavoare pământul fărâmiţit de târnăcoape.

Apoi urmară nenorocirile inevitabile. Pereţii escavaţiunilor începură să se surpe, uriaşii piloni de pământ se prăbuşiră peste concesiunile acelora cari, în goana după avere, uitaseră că vecinii nu sunt ajunşi cu săpătura la acelaş nivel, scormonind năuci mai departe şi minând fără intenţie parcelele dimprejur. Atunci, dreptul celui mai tare deveni lege. Certurile, furturile şi asasinatele se succedau cu o regularitate înspăimântătoare.

Până când mina din Kimberley fu cumpărată de puternicul trust al companiei *Beers*, care semnând un cec de 5 milioane 338.650 livre sterline, goni spre alte locuri, miile de mineri de aventură şi instală trustul diamantelor, societate unică ce furnizează astăzi 80% din producţia mondială.

Dela 1865, când Van Nickerk descoperi primul diamant, Africa de Sud a vândut pietre preţioase în valoare de 36 miliarde franci francezi.

PIRAŢII DIAMANTELOR

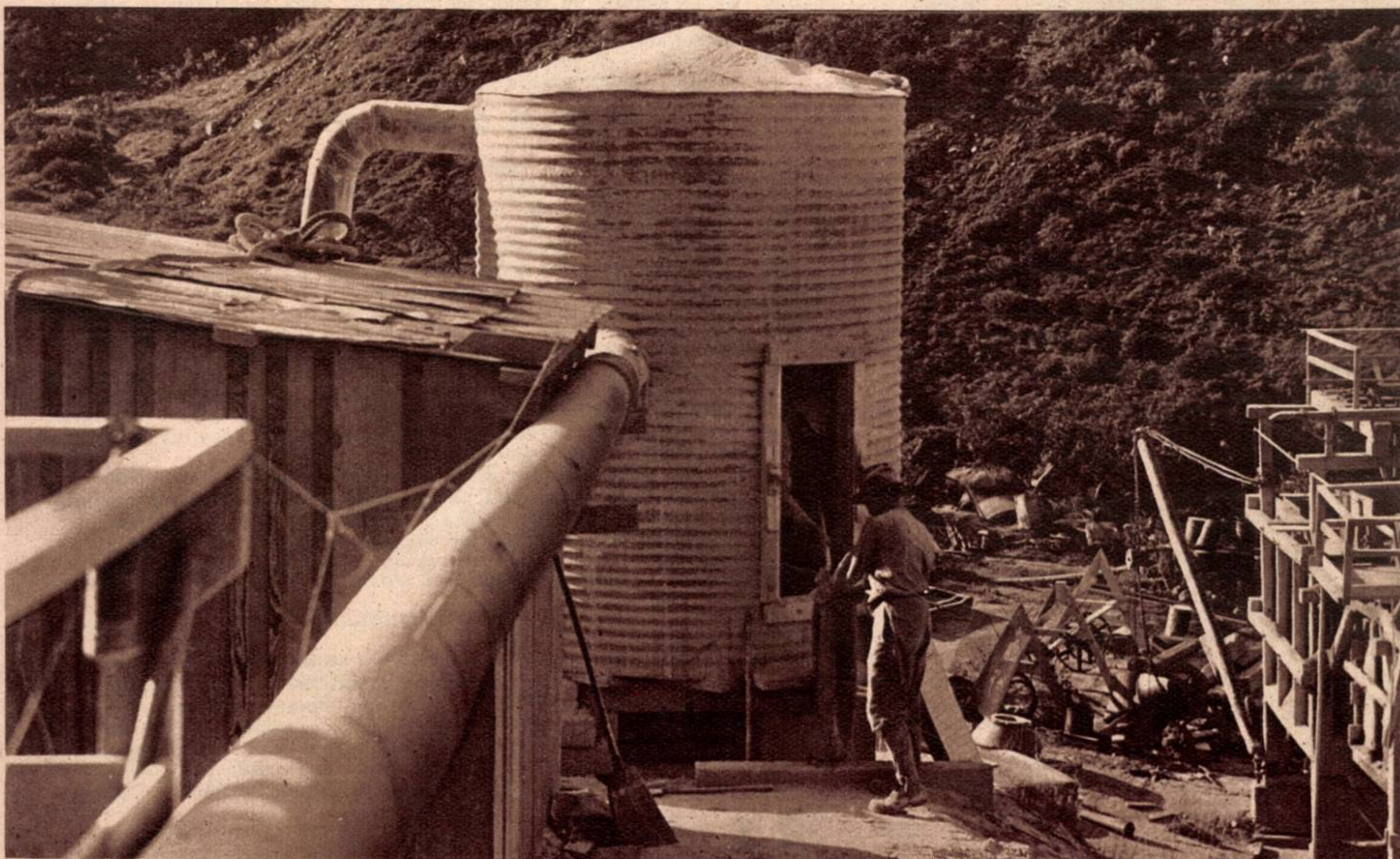
In Africa de Sud, nimeni nu poate cumpăra o piatră preţioasă, fără a avea o învoire specială. Oriunde, prin hoteluri, în cafenele şi restaurante, până şi pe străzile oraşelor, mişună în permanentă o armată întreagă de agenţi secreţi cu misiunea de a împiedica negoţul ilicit.

Cu toate acestea, cumpărătorii clandestini sunt destul de numeroşi, constituiţi într'o puternică organizaţie: *„Illicite Diamond Buyers"*. Cutezanţa lor se poate compara cu a celor mai vestiţi gangsteri din Chicago. Singura deosebire e că aici, poliţia nu se lasă coruptă ca în Statele-Unite ale Americei.

In cele trei sau patru mine ce mai lucrează încă — activitatea fiind redusă din pricina crizei care bântuie — protecţia contra furtului este organizată pe baze riguros ştiinţifice. Fiecare lucrător (aceştia sunt în majoritate negri) lucrează sub supravegherea unui gardian înarmat. Uneltele sunt păstrate în magazii înconjurate de mitraliere, iar movilele de pământ diamantifer sunt protejate prin reţele de sârmă străbătute de curent electric de înaltă tensiune.

Palatul Companiei Beers seamănă cu un stat major în timp de războiu. La fiecare uşă vezi o santinelă care veghiază, oprind pe oricine intră sau iese, spionându-l şi întrebându-l în felurite chipuri ca şi cum ar lua un interogatoriu.

O singură uşă nu este păzită. Ea dă într'o cameră spaţioasă, cu pereţii albi, semănând cu o sală de operaţii. Şi chiar e destinată unui astfel de scop. Din când în când, e adus aici câte un negru recalcitrant, ca să fie operat de chirurgi specialişti, după metodele cele mai moderne. Examenul radioscopic ce i s'a făcut la ieşirea

din mină, a denunţat prezenţa unui diamant în stomacul lui, pe care lucrătorul împins de ispită l-a înghiţit în timpul unei scurte neatenţii a gardianului şi care, din nefericire n'a putut fi expulzat cu toată abundenţa dozelor de ritină ce i s'au administrat. Medicii îi vor deschide pântecul sub pretextul de a-i evita o peritonită şi a reda societăţii diamantul subtilizat.

Şi totuşi, foarte adesea, toate precauţiunile acestea extrem de severe sunt zadarnice. Există acei piraţi ai diamantelor, pe cari nimic nu-i înfricoşează. Ei au nebuneasca îndrăzneală de a pătrunde chiar în zonele diamantifere interzise prin douăzeci de garduri succesive de sârmă ghimpată, cu înălţimea de 3 m. şi aşa de straşnic păzite prin posturi de supraveghere cu bombe de gaze şi mitraliere la fiecare 500 m.

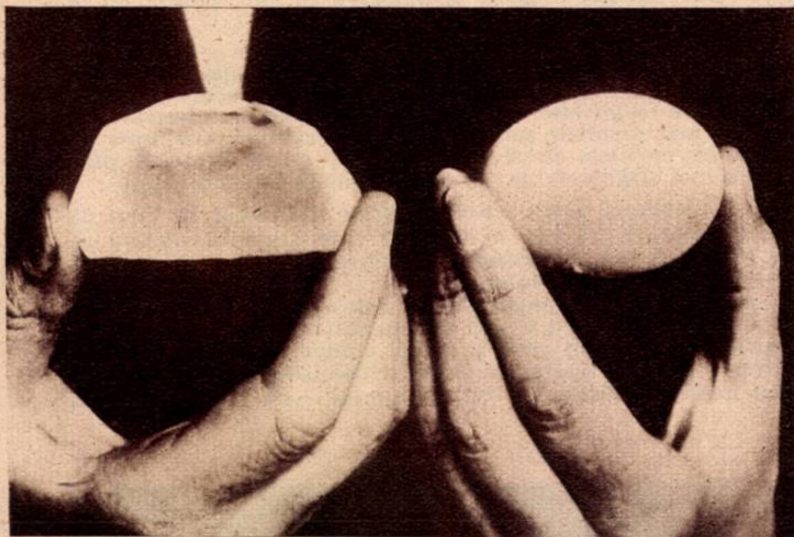
Nu li-e teamă nici de aparatele ultra-perfecţionate de raxe X, căci muşchii stomacului lor sunt antrenaţi să vibreze în timpul operaţiunii, aşa de intens că imaginile apar confuze pe ecranul revelator...

E un joc al vieţii şi al morţii desigur, dar fără de care ei n'ar putea trăi. O viaţă tihnită pentru aceşti aventurieri înseamnă mai degrabă moartea şi nebunescul lor eroism merită oricum un gând de admiraţie, pe lângă compătimirea ce ne inspiră o existenţă presărată în fiecare moment de infinite şi groaznice primejdii.

SIGNOR BARNATO — SCAMATORUL MILIARDAR

Pe lângă milioanele de oameni nenorociţi de micile pietre strălucitoare ale Africei de Sud — diamantele, sunt câţiva pe cari norocul i-a favorizat, făcându-i să realizeze cu negoţul nestematelor, averi incalculabile.

Printre aceştia, putem cita pe Barnato Joels, numit familiar „Jolly Joel" care, murind în Mai 1931 la vila sa din Maiden Erlegh, lăsă o avere evaluată la circa 25 miliarde — în lei româneşti. A fost principalul acţionar al Metropolitanului din Londra şi unul din cei şase oameni mai bogaţi ai Engliterii. Avea sub controlul său toate teatrele Londrei, poseda un grajd de curse cu care a câştigat în 10 ani peste 50 milioane franci şi totuşi începuturile i-au fost extrem de modeste: făcuse cunoştinţă cu norocul la Kimberley, unde a debutat ca scamator ambulant sub numele de *„Signor Barnato"*.

Al patrulea diamant din lume, în mărimea unui ou de găină, cumpărat recent de o societate din Londra. El valorează 50 milioane lei.

Barnato era fiul unui hangiu din Spitsbofield. Cunoscând în localul rău famat al tatălui său nişte marinari veniţi din largul Oceanelor şi cari ştiau aşa de frumos povesti lucruri extraordinare, mânat de dorul de aventură porni şi el în căutarea norocului. A tras mult timp pisica de coadă, răbdând adesea de foame prin ţinuturile neospitaliere ale Africei de Sud, până în ziua când i se aduse câteva diamante furate, pe cari le cumpără spre a le revinde cu un apreciabil câştig. De-atunci se consacră exclusiv acestui fructuos comerţ. Intemeie *„Sindicatul Diamantelor"* şi duse o aprigă campanie contra lui Krüger şi *„Consolated Investment Trust"* din Johannesburg; a provocat răsboiul contra Boerilor şi a câştigat miliarde.

Cu toate acestea, sorocul vieţii l-a găsit izolat şi nefericit; fiica-sa, cu toate diamantele pe cari tatăl său i le dăruise, l-a părăsit în ultimele clipe fugind pe yachtul său, după ce se măritase împotriva voinţei părinteşti.

DIAMANTELE DIN NAMAQUALAND

Mai sunt şi alţii, cari graţie diamantelor au făcut o strălucită carieră şi nu numai acum 50 ani, ci chiar foarte recent. Africa de Sud rămâne ţara minunilor.

La Ministerul Minelor din Capetown — clădire de aspect simplu, fără niciun ornament exterior, situată în dosul Camerei Deputaţilor, se află o cameră mare şi luminoasă, spoită cu var, unde sunt îngrămădite pe simple foi de hârtie, diamantele din Namaqualand — în valoare de 12 milioane de franci. Cea mai mare parte preţuesc dela 10—12.000 franci caratul şi nu reprezintă decât o foarte mică parte din rezerva Statului.

Dar să vedem ce e cu acest Namaqualand?

La Johannesburg (Transvaal) trăieşte un geolog german, ofiţerul de rezervă H. Merensky. Un nume aproape necunoscut în lumea noastră, dar a cărui faimă printre căutătorii de diamante e fără seamăn: nu numai pentru că este unul dintre cei mai bogaţi oameni ai lumii, contul său în bancă depăşind după cât se spune un miliard de franci francezi, dar pentru că a descoperit comori extraordinare, în locurile pe unde mii de oameni tecuseră înaintea lui fără să bănuiască tainele pământului: diamantele din Namaqualand şi platina din Transvaal.

D-rul Merensky e un om slab şi deşirat, cu faţa pârlită de soare, ochii blânzi şi gura sensuală, în jurul căreia pare că pluteşte un zâmbet de ironie. Imbrăcat într'un costum de flanelă cenuşie, seamănă mai degrabă cu un turist englez decât cu un savant. Inainte de a porni în căutarea comorilor Africei de Sud, a făcut la Berlin studii aprofundate de geologie.

Acum zece ani, Merensky nu era decât un prospector fără importanţă, cum sunt atâţia cari au invadat Uniunea Statelor sud-africane. Dar pe când rivalii săi scormoneau pământul în regiunile unde se găsiseră deja zăcăminte, Germanul îşi îndreptă cercetările acolo unde nimeni nu le bănuise prezenţa: în deşerturile aride din Namaqualand, pe litoralul nisipos, aproape de Port-Nolloth. El întrebuinţă un sistem precis: socotind că Natura făcuse şi ea un lucru asemănător aceluia pe care-l fac căutătorii de diamante, că fluviile au smuls fără îndoială diamante din ţărmurile stâncoase, ducându-le în cursa lor spre mare, încât puteau foarte bine să se găsească în nisipul coastelor, timp de ani de zile, neobosit şi tenace, el colindă ţărmurile mării, ajutat de câţiva prieteni, printre cari fraţii Kotze şi Reunig.

Străduinţele le-au fost încoronate de un succes formidabil. D-rul Merensky se găsia tocmai la Johannesburg, când Reunig îi telegrafie vestea primei descoperiri. Era în luna Ianuarie 19t7. Ei bine, în şapte săptămâni au reuşit să scoată la lumină 112.500 carate de diamante, în valoare de 160.000 livre sterline.

Geologul german nu trâmbiţă faptul. Dimpotrivă, tăcu, ştiind că norocul său îl datora tăcerii. El n'a făcut ca alţii cari îndată ce găsesc ceva îşi pierd capul. Păstră secretul descoperirii. Spunându-l, ar fi riscat în fiecare minut, ca alţii să vie şi să-i acapareze bogăţiile. Continuă cu şi mai multă sârguinţă cercetările sale, găsind tot mai multe şi tot mai importante zăcăminte. Când preţul diamantelor scăzu pe piaţa mondială, Merensky crezu că e momentul oportun să-şi reclame integral partea ce i se cuvenia.

Sindicatul diamanterilor n'avu încotro şi trebui să primească târgul. Cumpără drepturile lui Merensky, pe sume ce nouă Europenilor, ni s'ar părea fantastice. Nouile terenuri diamantifere fură puse sub controlul Statului şi înconjurate cu reţele de sârmă ghimpată. De-atunci sunt riguros păzite zi şi noapte, iar exploatarea este interzisă. Ceeace, bineînţeles, nu e tocmai uşor. In 1928, mii de aventurieri veniră la Alexander Bay şi la Port-Nolloth, îndată ce descoperirile fericitului geolog fură cunoscute. Invazia deabia a fost respinsă cu forţa armată. Crize guvernamentale s'au produs cu această ocazie, iar între căutătorii de diamante s'a dat o adevărată bătălie.

Astăzi, Namaqualandul este închis hermetic. Numai 4 străini avură permisiunea specială de a-i vizita zăcămintele. Acela care e găsit pe teritoriile interzise e considerat ca un hoţ de diamante — chiar dacă nu se găseşte nimic asupra lui — şi e pasibil de câţiva ani de închisoare.

O sută de milioane carate s'au extras până în prezent din pământul Africei de Sud, 20.000 kgr. diamante au fost smulse în ultimii şaptezeci de ani, fabuloasele tezaure pe care le conţin aceste regiuni. Inainte de isbucnirea crizei pe piaţa mondială, se vindeau în fiecare lună diamante în valoare de 120 milioane franci. In cursul anului 1931 au fost plasate 240 milioane de pietre preţioase; în 1932, — 48 milioane, pe când în 1933 activitatea comercială a târgului diamantelor a fost aproape nulă.

KIMBERLEY, ORAŞUL PAVAT CU DIAMANTE

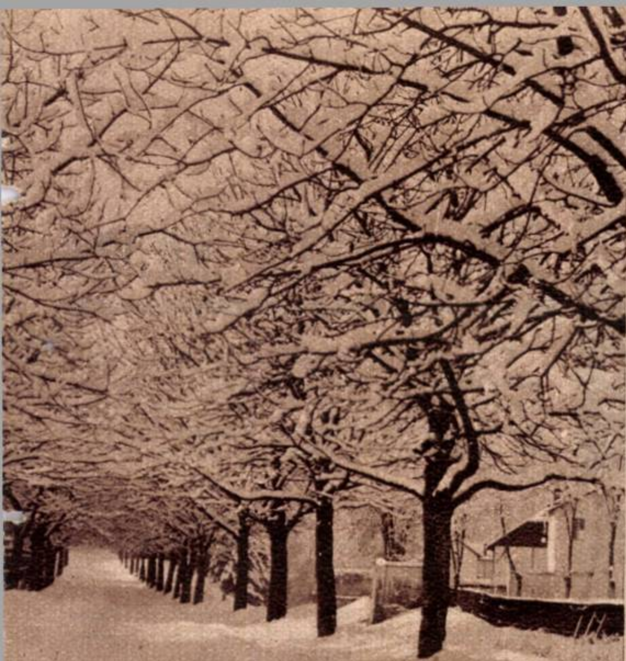
Cu toate acestea, căutătorii de diamante sunt neobosiţi. Guvernul neputând interzice accesul tuturor ţinuturilor ce conţin diamante, în Africa de Sud se întâlnesc pretutindeni acele ciudate colonii de barăci din tablă ondulată, în care trăiesc hărţuiţi de mizerii şi speranţe, prospectorii.

Oraşul Kimberley a fost din nou cuprins de febra aceea caracteristică, pe care o cunoscuse în vremea când fermierul Schalk Van Nickerk a descoperit prima piatră preţioasă. Cetăţenii dau asalt primăriei, cercetând cu atenţie vechile cadastre, spre a şti cu certitudine dacă locul pe care se găseşte propria lor casă a fost vreodată răscolit de avizii căutători de diamante. Apoi o dărâmă şi sapă pământul, pe care-l supune spălării sistematice. Rezultatele sunt în majoritatea cazurilor destul de îmbucurătoare, vânzarea pietrelor găsite permiţându-le construirea unei locuinţe noui, mai încăpătoare şi mai confortabilă.

Până şi străzile din Kimberley sunt distribuite locuitorilor oraşului, în mici concesiuni, pe care aceştia le sapă trecând pământul prin lavoare sistematice. Căci Kimberley este pavat cu diamante... Municipalitatea trage din aceasta un venit apreciabil, cetăţenii angajându-se ca după terminarea operaţiei de spălare, să refacă şoseaua, cedând în acelaş timp primăriei 10% din totalul realizat prin vânzare.

NAMAQUALAND

Cutezătorii piraţi ai diamantelor şi-au îndreptat acum paşii spre banda desertică ce urmează coasta sud-vestică a continentului, pe o lărgime de 50—100 klm. Câmpii nisipoase şi sterpe. O coastă prea puţin cunoscută, pe care ceţurile şi vânturile o fac aproape inaccesibilă. Numai pasările se pot apropia de ţărmurile stâncoase în care îşi fac cuibul. Puţinele locuri abordabile pentru îmbarcaţiuni sunt foarte atent supraveghiate. Intregul teritoriu e patrulat

Simfonia ALBĂ

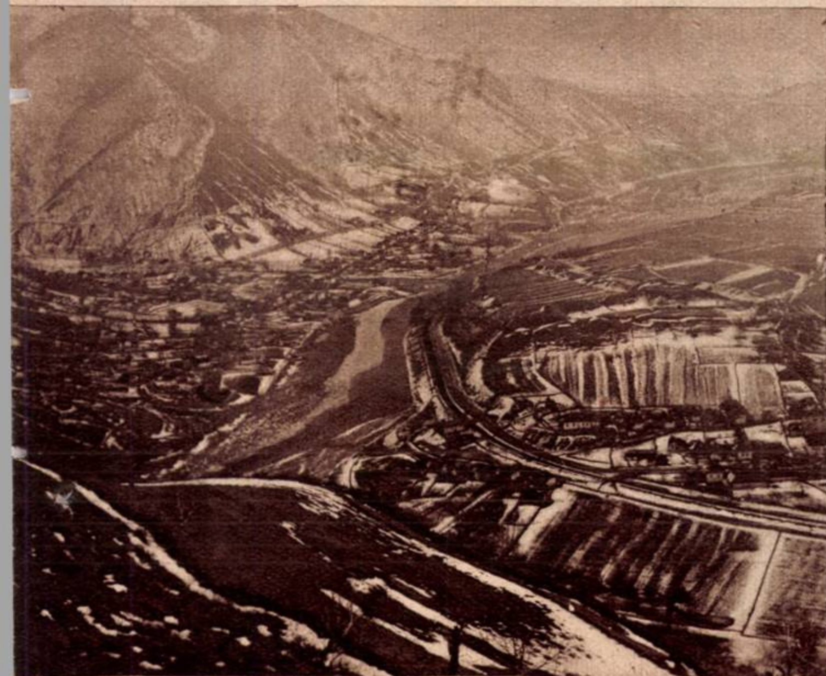
VÂLCEAUA PITOREASCĂ

Escursia pe ski, în ziua de 25 Februarie 1934, la Câineni, pe muntele Pleașa, 1247 metri înălțime, unde e un mamelon și o zăpadă cum nu se află nici la St. Moritz, la Chamonix nici în altă parte.

La R.-Vâlcea au avut loc recent mari concursuri sportive. Fotografiile noastre prezintă câteva aspecte luate în timpul concursurilor. Vedem grupul de concurenți, concurenții în cursă, pârtia de bob, o vedere asupra defileului Oltului cu linia ferată, concurenții la start, etc.

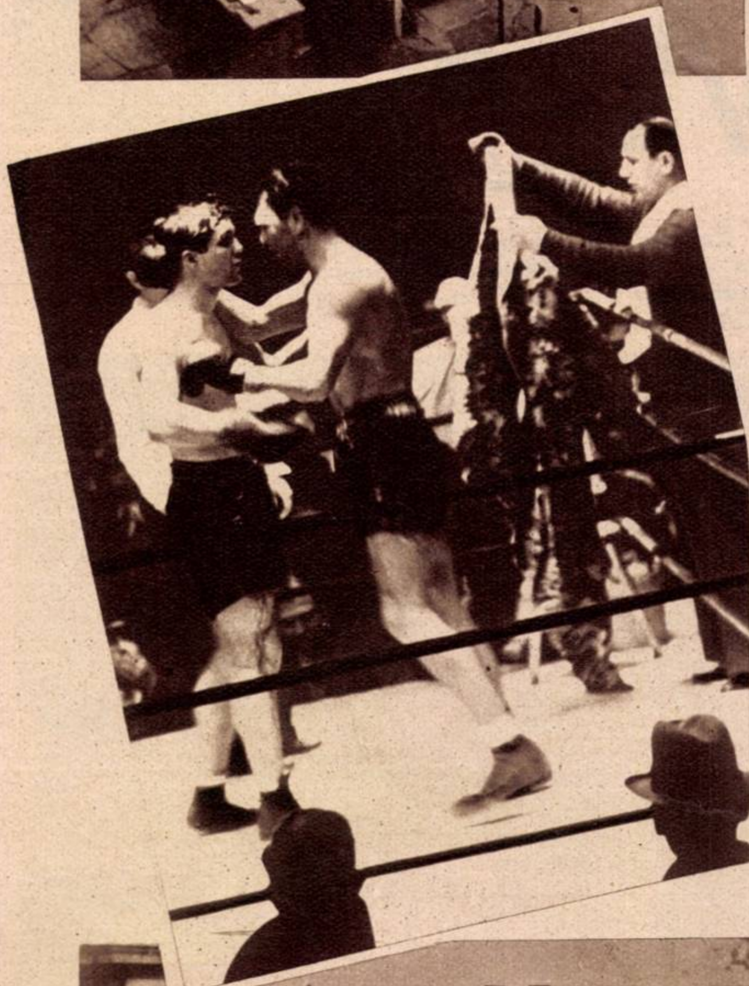
Din toată lumea

Fotografia alăturată a fost luată într'o școală de fete din India. Elevele sunt plecate asupra cărților lor și se interesează prea puțin de fotograf. Mamele asistă și ele la lecție petrecându-și timpul cu cusutul.

La Londra se desfășoară procesul intentat de prințesa Irina Alexandrova împotriva casei de filme care a turnat filmul „Rasputin, the mad monk" (Tragedia Romanovilor). In fotografia noastră prințesa Irina Alexandrowna și prințul Iussupow, omorâtorul lui Rasputin, fotografiați înainte de intrarea în sala de ședință a tribunalului din Londra.

Max Schmelling a fost învins la puncte la Philadelfia de Steve Hamas într'un match de 12 reprize a 3 minute. In fotografia noastră Schmelling (cu un plasture mare pe frunte) felicitându-și învingătorul (stânga).

Studenții colegiului Eton în drum spre locul de exerciții al ofițerilor.

Șomeurii din provinciile apropiate de Londra au pornit în marș — „marșul foamei" spre Capitală. Un detașament puternic al poliției a îngrijit ca ordinea să fie menținută. In fotografia noastră vedem pe demonstranți la intrarea în Hyde-Park unde s'au ținut întruniri.

INCHISOAREA IN CARE AU DORMIT CRIMINALII

La „Welfare Island" în America, gangsterii au pus stăpânire pe închisoare corupând pe director şi funcţionari şi trăind ca într'o cetate a lor cu arme, alcool şi stupefiante.

LUPTA împotriva criminalilor este dusă de câteva luni de preşedintele Roosevelt. Totuşi ziarele înregistrează zilnic scandaluri noi. Cele mai de necrezut cazuri le descrie comisarul corecţional Mac Cormick care a vizitat pe neaşteptate acum o lună faimoasa închisoare Welfare-Island. Se ştia în general că închisoarea era condusă de ani de zile de un grup de gangsteri condamnaţi aproape pe viaţă, care aveau o influenţă politică atât de mare încât ameninţau pe directorul închisorii cu concedierea dacă nu le satisfăcea dorinţele. Posobilităţi materiale nelimitate şi cantităţi imense de alcool le facilitau gangsterilor să-şi exercite supremaţia asupra 1700 de deţinuţi.

Dacă ameninţa o inspecţie, capii răzvrătiţilor erau preveniţi de către supraveghetori, aşa încât inspectorii nu găseau la deţinuţi nici alcool, nici arme sau alte obiecte interzise. Principalii conducători, doi asasini temuţi, Rao şi Cleary stăteau prin radio şi telefon în contact cu oraşul şi aveau odată pe săptămână „permisie".

Comisarul Mc. Cormick a reuşit totuşi să vie odată prin surprindere la închisoare. El apăru în fruntea unui grup de detectivi încercaţi, poliţişti şi funcţionari superiori şi arestă în primul moment pe directorul închisorii. Apoi se repezi cu oamenii lui spre locul deţinuţilor care habar nu aveau de această inspecţie. El confiscă arme, pumnale, boxuri, cuţite, în cantităţi imense. Mc. Cormick găsi pe gangsteri în anturajul lor cu încă vreo 60 de „privilegiaţi" nu în celule, nu la lucru ci în lazaretul închisorii. Cei cu adevărat bolnavi au fost trimişi în celule. Majoritatea deţinuţilor o duceau mai greu sub domnia gangsterilor decât în împrejurări normale căci „privelegiaţii" se bucurau de toate avantagiile iar ceilalţi erau puşi la muncile cele mai grele. Cei doi capi ai răzvrătiţilor renunţau cu totul la hrana închisorii. Mâncarea lor era adusă din oraş; ei purtau haine elegante şi făceau un lux nebun. Posedau chiar o mică grădină cu flori. Tot lor le aparţineau cei 300 de porumbei, poştaşi şi un câine poliţist care răspundea la numele „Srew-Haster" (cel care urăşte pe gardieni). Impotriva unei rebeliuni a celorlalţi deţinuţi — mai puţin norocoşi ca ei — s'au apărat „privilegiaţii" prin stupefiantele pe care le introduceau în alcool. Cu timpul s'au obicinuit apoi toţi deţinuţii cu stupefiante şi numai cu mare greutate vor putea fi desvăţaţi.

Funcţionarii necinstiţi au fost arestaţi şi regii gangsterilor introduşi dn nou în celulele închisorii. O mai îndrăzneaţă domnie a gangsterilor prin corupţia de care Roosevelt vrea să elibereze America, nu a fost descoperită până azi.

In închisoare, după ce liniştea a fost restabilită prin reîncarcerarea capilor răzvrătiţilor.

Un grup de gangsteri arestaţi se... ruşinează şi nu se lasă fotografiaţi. Ei au încercat să dea o lovitură la New-York cu circa 200.000 de poliţe de asigurare false. Poliţia le-a dat însă de urmă şi i-a capturat. In fotografia noastră îi vedem ferindu-se cu toate mijloacele posibile de reporterii fotografi.

Când PĂMÂNTUL se scufundă

CU minimum de viteză posibil, trenulețul ne-a adus până în Gara Doftana, punct terminus al unei linii secundare, care se termină într'o prăpastie de curând căscată. Mecanicul trebue să aibe o penibilă senzație, de câte ori intră cu locomotiva în gară: liniile sunt retezate deasupra acestei prăpăstii și terenul e mobil, amenințând să înghită întreaga gară. Sunt dealtfel ultimele trenuri care se mai apropie de cataclismul dela Doftana.

Nu de sute de ani, ci de mii de ani a început exploatarea salinelor dela Telega. Această exploatare a continuat până acum 40 de ani, în mod foarte intens. Până mai acum câțiva ani, era aci ocnă, pentru deținuți, dar apoi gura s'a astupat și în ultimele decenii sătenii au construit mici locuințe și gospodării deasupra.

Foto Berman-Realitatea

Câteva aspecte tragice ale dezastrului dela Doftana:
Case complect distruse, oameni care contemplă cu privirile înlăcrămate căminul prăbușit, locuințe văduvite de acoperământ. Le-a înghițit pământul...

S'au întins în partea locului numai sătenii cei mai săraci. Tot timpul ei au trăi cu frica zilei de mâine, deoarece ştiau că într'o bună zi, pământul se va scufunda. In adevăr, în noaptea de Sâmbătă spre Duminică, s'au auzit nişte sgomote subterane. Pământul a început să se lase în jos şi să se crape. Alarma a cuprins întreg satul. Incă din acea noapte, au început evacuările. Fiecare căuta să salveze ce putea. Unii scoteau tabla de pe acoperiş, alţii tăiau pomii din ogradă, ca să ducă cu ei tot ce puteau transporta. A doua zi de dimineaţă s'au produs primele scufundări mari. Pe şosea, se vedeau oameni ducând în spinare pervazuri de ferestre, alţii împingând în câte o roabă un copil de leagăn. Duminică, pământul le-a fugit de sub picioare şi s'a produs marea spărtură, acolo unde era

Foto Berman-Realitatea

O vedere generală asupra regiunii care s'a scufundat. In apropierea gării prăbuşirea a fost mai puternică provocând groaza acelora care se vedeau înghiţiţi de pământ. Imaginile noastre redau oarecum turburarea de care a fost cuprinsă la Doftana, întreaga fire.

gura ocnei din vechime. Cel care cunoaşte mai dinainte aceste locuri, acum se crede într'un peisagiu cu totul deosebit. In adevăr, la gura ocnei era pe o movilă de vreo douăzeci de metri înălţime, o gheretă rămasă de demult. Acum, pământul s'a surpat astfel, încât ghereta şi întreaga movilă s'au înfundat, devenind ca o gură de pâlnie.

Pe malul abrupt al prăpastiei au rămas înfipte oblic căsuţe, iar pomi întregi, seculari au dispărut fără urmă, deoarece pe alocuri pământul care s'a căscat, s'a închis la loc, înghiţind înăuntrul său plantaţii, garduri şi animale.

Ne apropiem de gura ocnei şi deodată pălim: simţim cu evidenţă cum se afundă pământul sub picioarele noastre. Cred că e cea mai îngrozitoare senzaţie din câte poate suferi omul: să simţ acest pământ, care totdeauna e solid sub paşii tăi, că-ţi fuge de sub picioare, târându-te spre un abis înfiorător! Spectatorul se îndepărtează cu groază şi pe când se retrage astfel, observă că în urma sa s'a deschis o nouă crăpătură în teren, lărgită deodată cât un şanţ...

Căsuţele înclinate şi pomii orizontali, înfipţi în pârete spărturii, te fac să te crezi într'un studio de cinema, în care se montează cine ştie ce trucaj cinematografic. Dacă n'ai vedea la o mare distanţă, în dreapta şi în stânga, capetele şoselii, ai crede că pe acolo n'a trecut niciodată un drum. Pământul e atât de răscolit, încât o mare porţiune din şosea a dispărut cu totul.

Pe deal, sus, se vede construcţia cenuşie a penitenciarului Doftana. Ne-am urcat pe o colină, profitând de această vizită în partea locului. E interesant de notat că încă de multă vreme, pereţii dintr'o curte interioară, unde se află şi biserica penitenciarului, se crapă mereu. Pământurile alunecă şi straturile care formează acest monticul, se deplasează vizibil, aşa că într'o zi nu va fi de mirare, să ne pomenim nu numai cu gara din vale înghiţită de pământ, ci şi cu prăbuşirea întregului deal pe care se află, ca o cetăţue a groazei, închisoarea Doftana. E închisoarea cea mai severă din toată ţara, şi deţinuţii cari au trecut pe acolo, păstrează o amintire îngrozitoare; mulţi dintre ocnaşii ţinuţi în lanţuri în carcerele de piatră ale acestei închisori, ne-au vorbit de groaza lor ca într'o noapte să nu-i înghită pământul:

— Inchisoare diavolească... N'o mai rabdă pământul !...

S. V.

Cititorilor din Bucureşti ai revistei noastre li se oferă avantagiul de a avea la două locuri plătite, un loc gratuit, la cinematograful „City" (Sindicatul Ziariştilor). Pentru aceasta vor prezenta la casă, cuponul pe care l-am anexat.

PROBLEMA fardului

Ce culori să întrebuințăm și cum să le aplicăm

A fost o vreme, în zilele când fardul a început să devie „respectabil", când toate femeile întrebuințau o pudră albă și un rouge de obraz de un violent trandafiriu. Rezultatul era că arătau toate ca niște măști.

Astăzi însă, fardul a ajuns o artă care reclamă gust și mai cu seamă spirit de observație. Industria cosmeticelor vă pune acum la dispoziție o gamă întreagă de pudre, de rouge-uri de obraz și de buze în care gradația nuanțelor se face cu o uimitoare subtilitate. Dar această culme a rafinamentelor pe care a atins-o arta fardului, dă loc la confuzii, creează probleme. Cum își poate alege cineva elementele fardului din infinita varietate de tonuri ce i se oferă?

In primul rând, trebue să învățați a vedea roșul, adică să știți a distinge o serie întreagă de nuanțe. Să deosebiți un roșu pur de un roșu cu reflexe albăstrii (cum e smeura spre exemplu) și de un roșu cu reflexe galbene sau maron (cum sunt țiglele spaniole sau macii orientali).

Din moment ce ați început să vedeți culorile în modul acesta, problema merge spre deslegare.

In al doilea rând, trebue să învățați a vă da seama de culorile ce compun tonusul pielei dvs. Un portretist vă va spune că pentru a picta o figură pe pânză, el amestecă mai mulți pigmenți cu ajutorul cărora ajunge să creeze adevărata culoare a cărnii. Pielea în sine nu e nici-odată albă; ea reprezintă un amestec de crem, sable, beige, rose, bleu și galben. Natura lucrează întocmai ca una din vechile bucătărese care amestecă după cum îi dictează fantezia, diferite ingrediente colorante pentru determinarea a tot felul de tenuri. Unele carnații sunt astfel, de un crem deschis sau de un beige mai pronunțat care rămâne totuși „rece". Altele, au reflexe albăstrii ce se distribue delicat ca într'un pastel sau intră in combinație cu roșul. Alte tenuri au reflexe galbene ce variază dela nuanța primitivă până la bronzul inoculat de soare. Aceste reflexe pot fi proprii pielei sau reflectate pe ea de vestmintele pe care le purtați.

Cele trei staruri cunoscute ale filmului american Jean Harlow, Joan Marsch și Thelma Todd își îngrijesc cu o deosebită minuțiozitate fața. De remarcat aparatul pe care-l are Joan Marsh care pompează globule cu exigen care-i mențin pielea albă și moale.

Fardul are menirea să vă accentueze tipul și să vă lumineze tenul, bineînțeles dacă vă veți acorda nuanțele în modul arătat mai sus.

Deci dacă aveți o epidermă „incoloră", un ten de o paloare crem sau

beige, rouge-ul de obraz şi de buze trebue să fie de un roşu pur şi luminos iar pudra, de un crem neutru, beige sau rachel Un faimos expert al fardului dă următorul sfat pentru creionarea buzelor:

Aplicaţi întâi un strat gros de rouge pe buza superioară numai, apoi uniţi buzele rulându-le înăuntru aşa cum faceţi când trebue să spuneţi m-m-m-m-m. Imprimarea care se face astfel pe buza inferioară va indica conturul înăuntrul căruia veţi manevra apoi creionul. Intindeţi culoarea spre colţul gurei până în dreptul unei perpendiculare coborîte din pupila ochiului. Aplicând astfel rougeul de buze realizaţi o gură simetrică.

Dacă aveţi o piele în care predomină roşul, pudra dvs., va fi trandafirie, chair sau natural, pentru cazul că aveţi un ten de porţelan, şi cu nuanţe de un trandafiriu mai pronunţat dacă sunteţi roşcate. Rouge-ul de buze şi de obraz va fi ales printre roşurile albăstrii; dacă aveţi un ten alb, vă veţi decide pentru o nuanţă de vieu-rose iar dacă sunteţi oacheşe, un roşu de smeură. Pentru aceste tipuri este extrem de important ca rouge-ul să nu treacă cu mult de pometi deoarece această nuanţă intinsă mai în jos pe obraz face ca figura să pară pătrată, matură, greoaie. Rochiile de un bleu, verde, de un roşu de purpură sau de un rose stins, accentuează coloritul acestor categorii de tenuri; dar în cazul că sunteţi prea roşcate, veţi prefera culori mai reci (ca negrul, griul şi beigeul).

In cazul unui ten cu reflexe gălbui, pudra va avea şi ea o notă gălbuie sau ocre, după profunzimea coloritului. Rouge-ul de buze şi obraz va avea şi el un reflex gălbui, sau de coral dacă sunteţi albă şi nuanţe mai profunde, de maron, dacă sunteţi bronzată de soare.

Dar oricare v'ar fi tipul, nu uitaţi ca aplicând pudra, să lăsaţi nasul la urmă. Dacă aplicaţi puful încărcat cu pudră pe nas vă rămâne un strat gros care-l va face proeminent. Deci pudrându-vă, începeţi de sub bărbie, lăsând la urmă şi atingând foarte uşor, acele trăsături care au nevoie de disimulare.

DOROTHEA

Cunoaşteţi Togal-ul? Tabletele Togal constitue un medicament cu efect prompt în reumatism, gută, sciatică precum şi la bolile de nervi şi la durerile de cap. Graţie compoziţiei sale deosebit de fericite şi a rezultatelor excelente obţinute timp de aproape 20 de ani atât de medicii renumiţi cât şi de numeroase clinici şi spitale, Togal-ul şi-a creat o reputaţie generală incontestabilă Togal-ul elimină pe cale naturală toxinele din organism şi este în acelaş timp şi bactericid într'un foarte important grad.

Togal-ul se găseşte de vânzare la toate farmaciile.

La Los Angeles a avut loc recent o mare cursă de câini. Reporterul fotograf a prins pe cei doi favoriţi ai cursei la trecerea unui obstacol.

Închisă

PRINTRE NEBUNI O SĂPTĂMÂNĂ

Simulând nebunia, reportera „Realităţii Ilustrate" s'a lăsat internată la Spitalul Central de boli nervoase. A petrecut acolo o săptămână zi şi noapte şi a prins aspecte interesante din lumea aceia a minţilor destrămate.

In precedentele reportaje au defilat rând pe rând diverse ti puri, fiecare având slăbiciunea şi caracteristica lui.

Acum este vorba de o femee care este... pretendentă la tronul Albaniei.

— Cu răul în tine, crede-mă, îţi pierzi mai uşor echilibrul. Acum îmi dau silinţa să nu mai am nici un gând despre nimic. Astăzi la sosirea mea aici am întârziat câteva clipe pe sălile de la intrare. Un pensionar al spitalului mi-a întins un caet, opera lui se vede. N'am avut timp decât să-mi arunc ochii pe o singură strofă intitulată :

PĂMÂNTUL.

„Vremea e o carte,
Dumnezeu a fost zeţar
Iar în carte e pământul,
O eroare de tipar".

Oricât ai fi de pregătit, nu poţi suporta urlete de fiară înjunghiată. Cu ele s'a deşteptat din somn Bertha S... o nemţoaică roşcovană, cu părul lins de culoarea fânului proaspăt cosit. Privirile sticloase aveau înaintea lor ceva şi doar din cuvintele ei au dedus ce se întâmplase odinioară. Cu braţele bălăbănind prin aer se apăra plângând cu disperare:

— Eu n'am purtat nici o vină, Gustav. Ţi-am fost soţie credincioasă şi vrednică, cu toate că erai mereu cu băutura dinainte. Nu-ţi închipui cât e de neplăcut să ai un bărbat pe care nu-l vezi niciodată treaz. Mereu te aduceau prietenii pe braţe şi într'o zi am zis şi eu la mare necaz:

— Ah, mai bine mi l-aţi aduce mort, să scap de o aşa pacoste.

Am avut gură blestemată atunci, căci tocmai aşa s'a întâmplat după puţin timp. Parcă văd şi acum. Prietenii tăi te-au adus pe braţe ca de obiceiu şi eu iar am eşit înainte cu scandalul.

— Linişteşte-te — mi-au spus ei — că de astădată dorinţa ţi s'a împlinit. L-a luat însfârşit cel de sus.

Am amuţit şi desnădejdea care m'a cuprins n'a mai cunoscut margini. Te purtasem doar alături de mine o viaţă întreagă. Acum vii şi-mi ceri socoteală, caşicum eu te-aş fi vârît în mormânt !

Bertha S... nu mai plângea, horcăia, smulgându-şi cu furie părul. A trebuit să fie luată pe sus şi dusă cu sila într'o cameră separată.

UN CIUDAT CANDIDAT LA CĂSĂTORIE

Am cunoscut nu de mult pe mama unui medic, care în timp ce fiul ei îşi făcea un mic stagiu la balamuc, pe urma unei neglijenţe de neiertat, îi căuta o partidă de căsătorie.

Mică, adusă din umeri, cu ochii ca două picături de smoală, bătrâna cerceta cu mult zel familiile ale căror fete cu dotă aveau vârsta măritişului.

— Am un băiat ! — se lăuda ea.

— Unde e ?... să-i facem şi noi cunoştinţă.

— E plecat în voiaj... dar are să sosească în curând. Nu-l mai las acum din mână, trebue să-şi facă un cămin.

S'a întâmplat însă ca doctorul să evadeze din spital şi după câteva ore de hoinăreală prin oraş, să-şi aducă aminte şi de casa părintească. Doamna G... tocmai avea invitaţi. Vă închipuiţi încurcătura, care se mări, atunci când şoferul îşi formulă pretenţiile.

— Treaba dumitale — i-a răspuns ea — nu ţi-ai dat seama că ai de-aface c'un nebun ?

— De unde cucoană, că vorbia la fel ca toţi oamenii.

M'am întâlnit apoi cu medicul bolnav la spital. Vorbia liniştit. Il chinuia numai dorul plecării.

— Nu pot trăi departe de viaţă — se plângea el. Să-i simt pulsaţia şi pe urmă pot fi trimis pentru o vreme şi'n inima pământului. Când eram în serviciu la sanatoriul de lângă C... lucrurile mergeau şi mai greu. Izolarea îmi dădea coşmaruri. Mereu acelaş decor, frumos, dar prea grav. Era un parc imens cu copaci seculari şi alei sumbre, deschizându-se doar pe alocuri în câte o frântură de pajişte. Rătăciam pe acolo la întâmplare ore dearândul.

— Dar erau atâţia oameni în jur, bolnavii cari trebuiau să te intereseze în primul rând.

Doctorul dădu trist din cap.

— Eu eram mai bolnav decât toţi. Iţi dai seama ce însemna să te simţi murdar, năclăit până'n gât. Şi răul să-ţi vină tocmai dela fiinţa pe care o înconjuri într'o aureolă de vis.

— Nu înţeleg — i-am spus.

— Mai bine. Eu fug de amintiri.

— Cum ?

Schiţă cu mâna gestul prin care se înţelegea că o ia razna în anume momente.

— Nimic nu mă poate opri. Trebue atunci să văd mişcare, să aud muzică, să simt aerul proaspăt cum îmi scaldă plămânii în viteza maşinii.

In adevăr, la doctorul G... primele simptome ale minţii care se rătăcia s'au manifestat prin desele hoinăreli fără rost. Pleca de acasă ziua, noaptea, la întâmplare şi când se întorcea era zdrobit de oboseală, cu privirile stinse, prăbuşindu-se fără un cuvânt într'un somn adânc, ca de piatră. Făcuse şi în spital astfel de încercări, dar gardieni erau acum cerberi neîmblânziţi. Deaceea le purta o ură surdă. Unuia din ei i-a repezit un scaun în cap.

— Sunt atât de enervanţi slugoii ăştia — a strigat el. Dintr'un om liniştit ajung să te facă fiară.

Medicii sperau să-l facă bine, de aici şi planurile mamei pentru înjghebarea imediată a unui cămin. Că se aflase pe ici, colo adevărul, ce-are aface ? Lumea nu-i doar atât de mică şi svonul n'are sbor de gând.

SFATURILE PRIETENULUI

Venia adesea în camera doctorului un bărbat înalt, slăbănog, cu picioarele întoarse ca două puncte de întrebare. Fumau câte o ţigară împreună, discutând lucruri mărunte. Acum G... ţine să-i mărturisească un gând mare, care-l frământă. Cum i se dă drumul din spital are să se însoare.

Celălalt sări ca ars.

— Dacă-ţi doreşti nenorocirea, fă prostia asta. Dar mai înainte uită-te la mine.

Marador, căci aşa se numia făptura de uriaş firav, îl privi fix, în timp ce mâinile şi picioarele se bălăbăniră de câteva ori ca la un om beat.

— Sunt victima femeii. Ea m'a întors şi m'a sucit, până m'a adus aici unde sunt. Înţelegi... Din funcţionar bugetar, am ajuns pensionar la balamuc şi asta numai din cauza supărărilor.

Şi Marador îşi povesti pentru a nu ştiu câta oară trista odisee a însurătorii lui:

— Am căutat înadins o femee urîtă, ca să nu mai ispitească pe alţi bărbaţi şi să fiu sigur de ea. Nouăzeci de mii de lei am cheltuit numai cu nunta. Voiam să mă impun în faţa familiei ei. I-am făcut trusou, toalete cum n'a mai apucat de când e, am mobilat casa umplând-o apoi cu alimente şi combustibil. Stăteau lemnele prin curte, că pivniţa era tixită. Dar într'o zi să vezi surpriză! Venisem cu puţin chef acasă şi-am bătut cu bastonul la geamul dinspre stradă. Deodată observ că lipseşte perdeaua. Un fior mi-a trecut prin şira spinării. Trec în curte. Nici lemnele nu mai existau. Măi să fie al dracului! Mă reped ca un nebun în casă şi rămân împietrit. Pereţii goi puşcă. O vecină m'a desluşit. Au venit rudele cu două camioane mari şi unde-au prins a pune cu toţii mâna la cărat. Nevastă-mea din mototoală cum era, devenise sprinţară ca o căpriţă.

Marador îşi trece o mână peste frunte să-şi şteargă broboane de sudoare imaginară. Trăsăturile chipului se întunecă.

— Totul fusese cumpărat pe datorie, — rosteşte oftând.

Amintirea grelei poveri îi răscoleşte din nou sângele, ca să îşi descarce nervii isbeşte cu furie în uşe.

— Nu crede că m'am lăsat nici eu. Am alergat după ea ca să mă răzbun. Şi cum mi-a venit în faţă, m'am şi repezit la gâtul ei. A scăpat, n'a scăpat, nu ştiu... Cine să-mi spună adevărul, când aici toţi răspund alandala?

Dar doctorul nu-i mai ascultă de mult povestirea, ciulia într'una urechile. Pe sală cineva ţinea o cuvântare. Vorbele venite în sbor aveau în ele ceva mai vesel şi semeţ, din cale afară de distractiv.

OMUL DE PE VREMEA LUI VLAD ŢEPEŞ

Un bătrân slab, cu ochii cenuşii. S. R. e decanul spitalului. Din 1896 a fost internat, până astăzi, de douăzeci şi cinci de ori. Se socoteşte unul din sfetnicii lui Vlad Ţepeş.

— Caut oameni de seamă de pe vremea mea şi văd că pă toţi i-a curăţat coasa morţii. A lăsat locul buruenilor — spune el cu ciudă. Halal să ne fie. S'a uitat că'n ţara românească a fost o vreme când puteai lăsa paraua în mijlocul drumului şi nimeni nu s'atingea de ea.

— Şi-ai apucat pe atunci moşule? l-am întrebat.

— Am apucat. La toate răscrucile te isbiai de oameni traşi în ţeapă, mulţi negustori cari dădeau lipsă la oca, şi din ei cari impilau şi trântori şi mincinoşi, tot ce face umbră degeaba pământului.

Abia spre seară s'a spart gaşca nebunilor, când intrând printre ei un preot de curând venit, a început să-i binecuvânteze cu un pămătuf de cânpă, muiat într'o cutie de conserve plină cu apă.

— Piei drace, ţipau ei ştergându-se.

Şi preotul nu se lăsa, urmărindu-i c'o furie neîmblânzită. Intona pe nas frânturi din psalmi şi deodată când nimeni nu se aştepta, trecu la un cântec cunoscut, astăzi pe toate buzele:

„Femeea, eterna poveste
Nu'ntreba cine este..."

— Bravo părinţele — i se adresă Mână Lungă, smulgându-i ciudatul potcap confecţionat de mâna celui care-l purta.

— Ai ştiut să te împaci şi cu harul, ţinând seamă şi de bunătăţile lumii.

— Mai dihai cu cele din urmă băete, că numai cu ele te-alegi. Ce-i dincolo?... Cine s'a întors ca să ne poată spune?

Mână Lungă sbucni într'un râs uşurel.

— Ştii că-mi placi părinţele. Te pomeneşti că din astea înşirai Duminica credincioşilor.

— Păi cred şi eu! N'aveam să mă iau după toate palavrele.

Copii de-un caraghioslâc tragic, iată grupul de nebuni ieşiţi în cale în ziua plecării mele. Când noaptea s'a coborît n'a mai rămas pe culoarul lung decât un singur om.

— Mamă! — mi-a şoptit el.

Ce dor trebue să-i fie omului acestuia, cu tâmple albe, de cea care i-a dăruit viaţa... mi-am zis.

Un gardian a trecut din întâmplare pe acolo.

— Mamă... s'a adresat el cu o voce stinsă şi acestuia.

Pe urmă a venit un medic, devenind şi el mama lui.

— Ia uită-te bine la mine. Ce tot baţi câmpii? Pot eu să-ţi fiu mamă?

— Dac' aşa văd...?!

Omul plecă capul jos, ca un vinovat. L-am lăsat aşa şi la câteva zeci de paşi, când m'am uitat înapoi, era tot în aceeaş poziţie.

EPILOG

Mă hotărisem să trec în pavilionul de alături, când am zărit pe d-rul G... intrând în cancelarie.

L-am ajuns imediat.

— Bonsoir.

Ca şi altădată m'a întrebat:

— Ţi s'a întâmplat ceva:

— Nu, vreau să plec...

— Cum te-ai decis aşa deodată, noaptea?...

— Ai dreptate, dorinţa chiar acum a izvorît în mine. Simt că nu mai pot rămâne. Mi s'a făcut dor de ceilalţi oameni.

— Şi-i atât de mare nevoia de a-i vedea încât nu poţi aştepta o singură noapte?

— Ar fi pentru mine atât de plăcut să mă întorc acum în oraş.

— Bine...

D-rul G... atinsese culmea bunătăţii şi a îngăduinţii. N'a rostit măcar un cuvânt de reproş faţă de scena intrării mele în spital.

— Socoteşti c'ai cules cel puţin material interesant?

— Aş, am dat eu din cap cu tristeţe — mici lucruri naive, prinse la întâmplare.

Desnădejdea cuprinsă în aceste ziduri nu se aşterne pe hârtie dela o zi la alta. Acum mă stăpâneşte chiar regretul c'am început un lucru peste înfăptuirea căreia va trebui să trec cu pleoapele coborîte. Poate că într'o zi revenind aici să pot înfăptui ceeace-am năzuit în primele clipe, când nu-mi dădeam încă socoteala de greutatea sarcinei.

MARGARETA NICOLAU

CEA MAI DUIOASA AMINTIRE

a celei mai frumoase zile din viaţa omului, a celui mai însemnat eveniment

este Fotografia

POLYFOTO redă în imagini emoţia, fericirea cu o măestrie neîntrecută!

Ziua cea mare, ziua nunţii se apropie. Câte griji, câte pregătiri! Programul e stabilit, totul e pus la punct până în cele mai mici amănunte.

Iată tânăra pereche în faţa altarului pentru binecuvântarea nupţială. Ce emoţionaţi sunt amândoi! Ce strălucitoare, ce frumoasă e mireasa în rochia-i albă, imaculată!

In program figurează şi fotograful şi alegerea e cum nu se este mai nimerită. Iată-i în faţa obiectivului şi Polyfoto — căci aceasta este alegerea cea fericită — se întrece în a înregistra emoţia, bucuria, fericirea...

Timpul nu stă pe loc. Anii trec pe nesimţite. Ce înduioşătoare, ce răscolitoare de amintiri e răsfoirea albumului care închide într'însul tinereţea, fericirea noastră în imagini!

Fotografia mărită este una din cele 48 de fotografii reproduse aci şi este aceia încadrată.

Polyfoto este deschis Duminicile dela 11—1 şi dela 5—12, astfel că tinerele perechi au posibilitatea să se fotografieze după cununia religioasă în acest studio. 48 de fotografii diferite costă 60 lei. Din aceste 48 de fotografii, puteţi alege pe acelea cari vă plac mai mult şi să le măriţi în orice mărime doriţi. Dar nu numai atât, partea interesantă este că puteţi mări 3—6—12 sau orice număr de fotografii diferite şi preţul este acelaş ca şi pentru un număr corespunzător de măriri ale unei singure fotografii. Un exemplu: fie că comandaţi 6 măriri după o singură fotografie sau 6 măriri după 6 fotografii diferite, preţul este uniform!

Polyfoto a mai deschis un studio în Palatul Galeriilor Lafayette, etajul V, dând astfel posibilitate publicului să se fotografieze după cumpărături sau în timpul unui popas la Bonboniera Lafayette. Studio-ul Polyfoto-Lafayette este deschis dela orele 8—1 şi dela 3—7.

polyfoto S.A.

CALEA VICTORIEI 86, (VIS-A-VIS DE PALATUL REGAL)

REALITATEA
ilustrată

MAI PRESUS DE FRUMUSEȚE

Irene Bentley o nouă descoperire a filmului american

Foto Fox

ANUL VIII No 373
18 MARTIE 1934

10 LEI

Investirea episcopilor de Huşi şi Caransebeş

Cu un ceremonial deosebit s'a desfăşurat săptămâna aceasta investirea episcopilor de Huşi şi Caranşebeş.
In fotografiile noastre vedem:
Cortegiul pe Calea Victoriei.
Episcopul Huşilor la Palat alături de Patriarhul Miron Cristea.
Solemnitatea dela Episcopia din Huşi cu prilejul investirii noului episcop.

Episcopul Caransebeşului Lăzărescu la sosirea la Palatul Regal

Actualităţi din ţară

Delegaţiile Camerei şi Senatului au prezentat săptămâna aceasta Suveranului răspunsul la mesajul regal.

In fotografiile noastre vedem: Sus delegaţia Camerei şi jos delegaţia Senatului.

Sezonul sportiv oficial a fost inaugurat în Capitală prin matchul de divizie naţională disputat între Unirea-Tricolor (Bucureşti) şi România (Cluj). Unirea Tricolor a învins cu 2-0. In fotografia noastră o fază a matchului.

REALITATEA ILUSTRATĂ

Director: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 pagini mari, cu un supliment gratuit de 48 pagini. Un exemplar 10 Lei

PREŢUL ABONAMENTULUI:

PE UN AN . . . . . 400 LEI
PE ŞASE LUNI . . . . . 200 „
PE TREI LUNI . . . . . 100 „

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti Str. CONST. MILLE 5-7-9
TELEFON 3-84-30

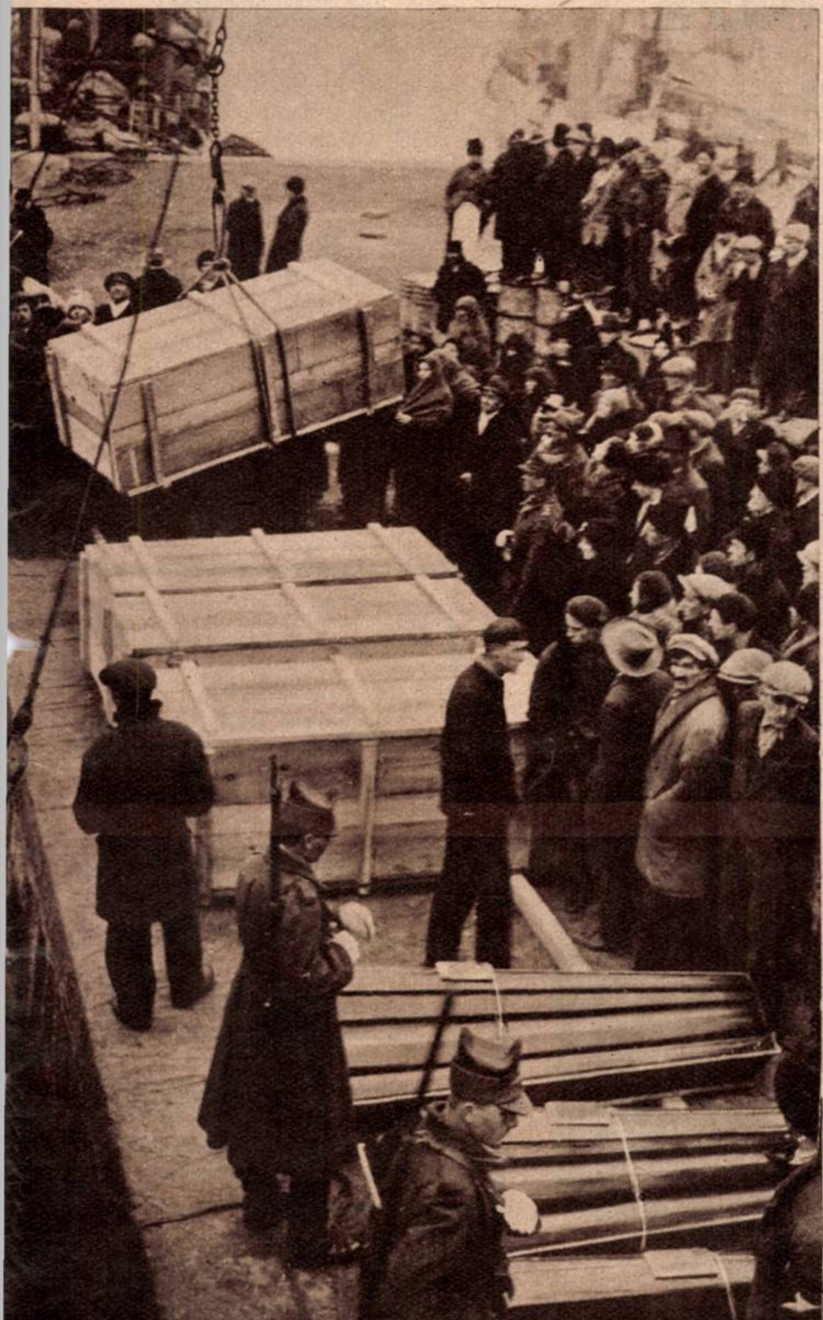
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adeverul" S. A

Inmormântarea victimelor naufragiului de la Constanţa

Intr'o atmosferă de covârşitoare tristeţă a avut loc săptămâna aceasta la Constanţa transportarea sicrielor cu cei 11 marinari morţi în naufragiul vasului Santoni.

In fotografiile noastre vedem:
Slujba religioasă înainte de îmbarcarea sicrielor pe vasul Genita care le transportă în patrie.
Imbarcarea lăzilor cu sicrie.
Fruntaşii marinei noastre urmând tristul cortegiu.
Marinari care au supravețuit în urma groaznicului naufragiu.
Partea dinainte a vasului naufragiat Santoni.

Comemorarea lui Horia, Cloşca şi Crişan la Sighişoara

La şcoala de stat pentru fete din Sighişoara, elevele clasei I-a au dat sub conducerea învăţătoarei lor o serbare în scopul strângerii fondurilor pentru ridicarea unui monument celor trei eroi naţionali: Horia, Cloşca şi Crişan.

S'a prezentat şi piesa „Horia Cloşca şi Crişan" scrisă de d-na Maria T. B. Peţanca, institutoare, a cărei fotografie o publicăm mai sus.

Fotografiile noastre au fost luate în timpul serbării şi reprezintă grupul elevelor care au participat şi o scenă din piesa „Horia, Cloşca şi Crişan".

Sărmanul funcţionar de stat

In rândurile cari urmează vi se expune în linii impresionante situaţia de azi a funcţionarului de stat care nu poate să-şi mai implinească nici în chipul cel mai mizer, îndatoririle de tată de familie.

MI-AMINTESC de un scurt duel în presa de acum câteva luni. Un fost ministru, prin aşa numita „mustrare scrisă" atrăgea atenţia unui cunoscut funcţionar superior, acuzat de atitudinea avută în legătură cu mişcarea funcţionarilor financiari nemulţumiţi de dispoziţiile ce s'au luat faţă de ei pe urma legii cadrului disponibil şi celor două legi speciale ale ministerului de finanţe.

— „V'aţi însuşit plângerile lor — spunea ministrul — fără să încercaţi măcar în prealabil să vă informaţi la locul competent asupra adevărului, proferând critici nepermise la adresa d-lui ministru al finanţelor pentru dispoziţiile *legale* ce le-a luat faţă de unii funcţionari, cărora totdeauna le stă deschisă calea legală a Contenciosului, dacă s'ar simţi nedreptăţiţi".

Şi funcţionarul superior răspunde şefului său:

— „E foarte uşor să se spună că stă deschisă calea legală a Contenciosului tuturor funcţionarilor cari se simt nedreptăţiţi. Ar trebui să se ştie însă că funcţionarii nu au aproape nici pâinea zilnică, deci cu atât mai mult nu au disponibilităţi financiare din care să plătească mutări şi detaşări făcute contrar legii statutului, timbre şi avocaţi pentru procese, etc.„

Şi sfârşeşte :

— „Regret infinit că sunt nevoit să spun că cea mai mare reformă care s'ar putea realiza în ţara noastră ar fi aplicarea strictă a legilor".

E neînchipuit de dureroasă remarca cu care funcţionarul superior îşi încheie răspunsul către şeful său. Breasla funcţionarilor, arteră importantă a Statului, împuternicită pe baza unui statut care-i garanta stabilitatea, şi-a văzut deodată năruit tot ce clădise. Gradele, atribuţiile şi salariile funcţionarilor au fost grav atinse printr'o serie de legi noui. Panica care s'a deslănţuit n'a fost mică. Oameni care-şi legaseră viaţa de slujba la stat, se vedeau acum pe drumuri împreună cu familiile. Şi-o serie de drame cu final adesea tragic, au prins să se desfăşoare sub ochii noştri.

M. S. . . . funcţionar la finanţe, a fost trecut în cadrul disponibil, ceeace înseamnă că leafa i s'a redus la jumătate. Şi omul nostru în disperarea lui a făcut către Asociaţia funcţionarilor publici o plângere care suna aşa:

— „Dacă lovitura aceasta m'ar fi izbit în plină tinereţe, m'aş fi îndreptat cu toată dorinţa de muncă spre altă meserie. Dar acum la patruzeci de ani, când creerul s'a obicinuit să îmlinească aproape în mod mecanic strictele dispoziţii impuse de obligaţiile serviciului, cred că nu mai pot fi în stare să mă descurc altfel cu viaţa.

„Biurocraţia îţi intră în sânge, îndreptându-se spre ea temperamentele domoale, care fug de hărţuelile ce se ivesc la fiecare pas celor cu profesiuni libere. Invăţaţi-mă ce pot face acum, eu tatăl unei familii numeroase, cu actualul salar redus la jumătate? Să-mi retrag copiii din şcoli, ca să-i dau la meserie? Să admitem că împrejurările vieţii îi va împinge forţat spre un meşteşug oarecare, dar cu atât mai grea le va fi mâine viaţa, cu cât le va lipsi şi micul strop de învăţătură, pe care lupt să li-l dau astăzi."

L'am vizitat pe M. S. peste câteva luni. Dacă atunci când primea în mână leafa completă traiul abia era dus dela o zi la alta, să vedem acum icoana tristă a acestei familii.

.... O uliţă depărtată care coboară în panta din şoseaua Vitan. In derâdere cred că i se spune strada Florilor, căci mocirlele chiftesc chiar în nămiez de vară, umplând aerul de miasme. Drumul până în oraş sleieşte toată vlaga, [illegible]i cu micul buget nu poate fi nici vorbă de abonamente la tra[illegible]i. Mama a rămas desbrăcată. Hrana tuturora e insuficientă.

— Copiii mei au deschis ochii într'o casă omenească cu lumină electrică şi apă suficientă — mi se plânge funcţionarul. Acum îi întorc înapoi cu patru decenii, la lampa cu gaz şi uliţa necanalizată. Soţia mea se târăşte să [illegible]ucă câte o căldare de apă tocmai dela cişmeaua din şosea. Şi [illegible]ţi pe aici într'un noroi de te socoteşti într'o ţară a mlaştinilor [illegible]ar când el trece, vine domnia prafului. Cum i-a lăsat inima să [illegible] isbească atât de greu?

— Economii bugetare, i-am răspuns.

Omul avu un râs amar.

— Asta o spun ei ca o armă de disculpare; s'au făcut numiri noui.

— Guvernanţii au socotit că e de absolută necesitate creiarea unui corp de funcţionari selecţionaţi după criteriul studiilor.

— Dar socotiţi oare util ca la u[illegible]oment dat un întreg corp de slujbaşi să fie despuiaţi de toate a[illegible]uţiile pe care le meritase cu sârguinţă şi pricepere, două sau t[illegible] decenii, pentrucă e compus din oameni fără studii universitare? E practic oare să instalezi în locul lor un corp nou alcătuit din tineri fără altă experienţă în afară de cea pe care se presupune că au căpătat-o pe băncile şcoalei — şi credeţi că serviciile nu vor suferi?

Numai timpul putea să-şi ia sarcina să împlinească această primenire în sânul corpului funcţionarilor de carieră. Administraţia e ea însăş o şcoală nouă cu totul deosebită de cea predată pe băncile liceelor şi universităţilor. Nu se poate învăţa aiurea, are nevoe de dascălii ei. Legile menite [illegible] aşeze un tineret cu o pregătire numai teoretică în fruntea un[illegible] servicii grele şi complicate au lăsat şcoala fără dascăli. Experienţa celor tineri se face astfel la voia întâmplării.

Tovarăşul meu tăcu, ca peste câteva clipe să încheie:

— In această nouă schimbare n'am fost printre cei mai crunt loviţi. Alţii au fost mutaţi sau li s'au desfiinţat serviciile, cei din urmă înglodându-se în mizeria cea mai cruntă.

N'am putut uita multă vreme convorbirea avută cu M. S.

Intr'o zi, nevoile m'au dus la una din instituţiile noastre publice. Directorul, un tânăr instalat în somptuosul cabinet, primia cu un aer emfatic pe solicitatori. Dar până să reuşeşti ca să ajungi la el, trebuia să te războeşti cu un alt tânăr — şeful de cabinet — care nu cunoştea altă frază decât:

— D. director general e ocupat...

Fără voia lui am deschis uşa. D. director general cu mâinile încrucişate pe biurou, privia în vag. După convorbire, la plecare, am mai întârziat o vreme în anticameră. Funcţionarii superiori veniau să-şi dea raportul. Un şef de serviciu, copilandru şi el, vărul d-lui director, şi-a făcut apariţia. Apoi a venit un alt tânăr, prieten al acestuia, împlinind şi el tot un post de mare încredere. Cum clădirea se ridicase proaspăt din temelie, tixită cu tineret abia răsărit din şcoală, am întrebat cu strângere de inimă unde sunt cei maturi şi chiar bătrânii.

— Cari au mai putut rămâne au şi ei însărcinările lor. Copilandrii ăştia sunt cu toţii numiţi în funcţii noui.

Şi treburile merg bine pe rotile?

Interlocutorul meu a înălţat din umeri. Ii era poate teamă de răspuns.

MARGARETA NICOLAU

Călătoriile colective

S'a dus timpul când călătorul sosit în oraş şi ţară străină îşi strica cele dintâi şi mai puternic impresionante momente prin grija şi neplăcerile căutărei de hotel.

De când secţia de turism a Realităţii Ilustrate a înfiinţat excursiile colective, călătorii găsesc conveniente pe cari le pot aprecia doar acei ce călătoreau înainte pe cont propriu. Din momentul înscrierei cu un aconto de 2000 lei participantul a scăpat de toate grijile.

Pentru a mulţumi gusturile cele mai felurite, secţia de Turism a organizat de sărbătorile Paştelui trei călătorii în direcţiuni deosebite.

Se va vizita *Italia* toată cu *Roma, Neapole, Vezuviul, Pompei, Florenţa, Venezia, Lido*, etc., în sezonul cel mai potrivit vizitării acestei ţări în care admiri deopotrivă frumuseţile naturii care n'au pereche în lume, precum şi bogăţia neîntrecută de arta cea mai celebră. Se vor face numeroase excursii prin împrejurimi, cu autocare şi vapoare. Se vor vedea câteva mări şi oraşul lagunelor.

Franţa oferă un alt punct de atracţie: *Parisul* capitala lumii, în toiul sărbătorilor, când viaţa pulsează intens, când frumuseţile arhitectonice ale oraşului se înfrăţesc cu minunata reînviere a naturii şi a activităţii de vară. Se va face o excursie la *Versailles* şi se vor mai vizita şi alte oraşe: *Lausanne* pe malul lacului Leman, în Elveţia, *Milano*, cel mai mare oraş din Nordul Italiei, *Venezia* şi *Lido*, pe Adriatica.

Altă excursie fermecătoare va fi aceea în *Orient*, la Istanbul, prin *Bosfor*, în *insulele Princiare* pe marea de *Marmara* la *Eyub*, pe *Cornul de Aur*, la *Scutari în Asia Mică*, la *Ceamlidge* pe continentul vecin, cu panorama Bosforului până la Marea Neagră. O încântare a ochiului, o desfătare a spiritului timp de 12 zile în decorul de vis al Orientului.

La aceste călătorii se oferă întreţinere complectă, vizitări, ghizi, paşaport, vize, autocare, bacşişuri, etc., etc.

La Paris şi în Italia întreţinere în mari hoteluri de absolut prim rang. Viaţă de lux şi de confort, de eleganţă şi distracţii.

Durata primelor două excursii câte 16 zile.
Preţul: 11.850 şi 12.850 lei.
Durata excursiei în Orient: 12 zile. Preţul 4.920.
Reţineţi ultimele locuri la Realitatea Ilustrată Str. C. Mille.

D. Mişu Ştefănescu de la Opera din Cluj a cântat la spectacolul extraordinar care a avut loc Joi 15 Martie la Opera Română rolul lui Jupan în „Voevodul Ţiganilor".

D-ra Ştefania Ignat de la Opera Română eleva maestrului Anton Romanovski, a dovedit frumoase însuşiri coreografice la recitalul pe care l-a dat recent la Teatrul Ventura.